Příloha 1

Základní škola Litoměřice, Na Valech 53

ŠVP Do života s „jedničkou“, 1.9.2016

STANDARDY

Český jazyk a literatura str. 2
Matematika str. 84
Anglický jazyk str. 130

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vypracovala skupina pro přípravu standardů z českého jazyka a literatury ve složení:

Vedoucí:	Taťána Holasová, Gymnázium Opatov, Praha 4
Koordinátor za VÚP:	Jitka Altmanová, VÚP v Praze
Členové:	Eva Hájková, PedF UK Praha
	Jana Nedvědová, ZŠ Kutná Hora
	Zdeněk Košťál, ČŠI Praha
	Jiřina Šichová, ZŠ Praha 4,
	Vítězslava Hlaváčová, Gymnázium Voděradská, Praha 10
	Dagmar Burdová, ZŠ Litomyšl

Preambule

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

1. Podle zadání zvážil pracovní tým očekávané výstupy podle RVP ZV a možnosti jejich elektronického testování. Vzhledem k tomu, že řada očekávaných výstupů se týká mluveného projevu žáků, popř. předpokládá tvořivé psaní, je jejich elektronické testování problematické. Z celkového počtu 23 očekávaných výstupů po 5. ročníku (2. období) je elektronicky testovatelných 15 očekávaných výstupů a z 27 očekávaných výstupů po 9. ročníku je testovatelných 20.

2. U všech elektronicky testovatelných výstupů jsme podrobně specifikovali, které učivo a dovednosti výstup zahrnuje, a stanovili jsme indikátory úloh pro autory testů. (Jednotlivé výstupy jsou opatřeny přiděleným kódem, indikátory jsou číslovány arabskými číslicemi.)

3. Domníváme se, že pro test z českého jazyka není vhodné požadavky atomizovat do samostatných úloh. Ty totiž budou vyžadovat řadu textů poskytujících nezbytný jazykový materiál pro řešení těchto úloh a rozsah testu neúměrně naroste, což je nevhodné zvláště pro žáky mladšího školního věku (týká se tedy především testu po 5. ročníku).

4. Připojujeme proto i modelovou ukázku jediného výchozího textu (ukázku pro test po 5. ročníku), k němuž se vážou jednotlivé úlohy. V horní části tabulky je přehled očekávaných výstupů, které jsou v uvedeném modelu testovány (výstupy jsou označeny příslušnými kódy), následuje přehled indikátorů úloh seřazených v pořadí odpovídajícím pořadí uvedených výstupů. Pod výchozím textem je řada úloh k němu, u každé úlohy je kromě jejího správného řešení pro přehlednost uveden i kód očekávaného výstupu, jejž úloha testuje. Tímto navrženým postupem se minimalizuje rozsah testu při zachování mnohosti prověřovaných výstupů – úloha pro 5. ročník prověřuje 2/3 celkového počtu elektronicky testovatelných výstupů.

5. Podle zadání MŠMT jsou indikátory ověřitelné otevřenou úlohou označeny zeleně a indikátory elektronicky netestovatelné označeny červenou barvou.

6. Stále zůstává otevřená otázka zařazení písemné práce – souvislého textu, v němž by žáci mohli prokázat osvojení kreativních komunikačních dovedností i pravopisných vědomostí. Zařazení souvislé písemné práce doporučovali ostatně i oponenti předložených úloh.

7. Stávající zpracování úloh je pořád ještě v pracovní verzi, s korekturou textu, stylizačními a formálními úpravami se počítá.

1. stupeň

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-1-01** čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
Indikátor	**ČJL-5-1-01.1** Žák vybere z nabídky vhodný nadpis **ČJL-5-1-01.2** Žák posoudí na základě přečteného textu pravdivost / nepravdivost tvrzeni **ČJL-5-1-01.3** Žák posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplývá z textu **ČJL-5-1-01.4** **Žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku** **ČJL-5-1-01.5** Žák vystihne hlavní myšlenku textu

Příkladové úlohy	**Výchozí text:** Téměř všechny myšlenky a objevy učiněné během věků můžete nalézt v knihách. Kniha je jedním z největších lidských vynálezů. Existuje mnoho druhů knih – od beletrie (např. povídky a romány) po naučnou literaturu (např. příručky, slovníky, encyklopedie). První knihu zhotovili Egypťané před 5000 lety. Byla napsaná na papyrových svitcích. Římané vynalezli knihu, jak ji známe dnes; pro stránky použili upravenou zvířecí kůži – pergamen. Po staletí se knihy psaly ručně. Byly vzácné a drahé. V 8. století Číňané vynalezli knihtisk. Do Evropy se rozšířil během 15. století. Knihtisk umožnil vyrábět větší množství knih. Dnes se při výrobě knih využívají počítače, fotografické přístroje, stroje samy tisknou, skládají papír, sešívají jej a vážou do knihy. **Vyber z nabídky nejvhodnější nadpis k uvedené ukázce:** (A) Výroba novin (B) Z historie knih (C) Čtete rádi? (D) V knihovně **Rozhodni o pravdivosti nebo nepravdivosti následujících tvrzení, vycházej z uvedeného textu:** Dříve byly knihy vzácné a drahé, protože se psaly ručně. ANO –NE V knihách je zaznamenáno mnoho důležitých myšlenek a objevů. ANO – NE Knihtisk vynalezli Egypťané. ANO – NE Existuje málo druhů knih, většinou jsou to encyklopedie. ANO – NE **Jak se nazývá upravená zvířecí kůže, kterou používali Římané pro stránky knih?** _____ **Co je podle tvého názoru smyslem uvedeného textu?** (A) text má čtenáře varovat před nevhodným obsahem některých knih (B) text čtenáře přesvědčuje o tom, aby se chovali ke knihám šetrně (C) text seznamuje čtenáře s tím, jak vznikly knihy a jak se vyvíjela jejich výroba (D) text se snaží nalákat čtenáře k návštěvě knihovny
Poznámky k úloze	Použitá ukázka je z Dětské ilustrované encyklopedie Svět kolem nás **Řešení:** Nejvhodnější nadpis: (B) Z historie knih Pravdivost tvrzení: ANO, ANO, NE, NE Jak se nazývá upravená zvířecí kůže: pergamen Smysl uvedeného textu: (C)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-1-02** rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
Indikátor	**ČJL-5-1-02.1** Žák vybere z nabídky slov slova klíčová vztahující se k zadanému textu **ČJL-5-1-02.2** Žák rozhodne, které informace v textu jsou **ne**podstatné pro smysl (vyznění) textu **ČJL-5-1-02.3 Žák vypíše požadovanou informaci z textu** **ČJL-5-1-02.4** Žák utřídí přečtené informace, vybere podstatná fakta
Příkladové úlohy	**Která informace (věta) je pro popis kočky domácí nepodstatná? Číslo nedůležité věty napiš:** 1. Kočka má pružné a svalnaté tělo dokonale přizpůsobené lovu. 2. V kohoutku je vysoká asi 30 cm, délka těla včetně ocasu činí kolem 80 cm. 3. Má ostré zatažitelné drápky a vynikající zrak, sluch a čich. 4. Černé kočky prý přinášejí smůlu. 5. Kůže kočky je pokryta srstí. 6. Kočičí tlapky jsou zakončeny měkkými polštářky. **Mezi slovy pod textem škrtněte slovo, které k následujícímu textu nepatří, významem z něho nevyplývá:** Zelená jablka patří k méně oblíbeným druhům jablek, svou chutí však mnohdy předčí jablka s červeným líčkem. Dlouhou tradici v pěstování jablek má tradiční odrůda Zelené průsvitné dozrávající časně, a to na přelomu června a července. K novějším druhům patří například Idared. Pěstování ovoce, jablka, jaro, zelená jablka, časně zrající. **Z textu o jablkách vypište název starší odrůdy jablek:**_____
Poznámky k úloze	**Řešení:** Nepodstatná informace pro popis: věta číslo 4 Slovo, které významem nepatří k textu: jaro Starší odrůda jablek: Zelené průsvitné

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-1-03** posuzuje úplnost, či neúplnost jednoduchého sdělení
Indikátor	**ČJL-5-1-03.1** Žák sestaví jednoduchý slohový útvar (adresa, zpráva, vzkaz, oznámení, pozvánka) **ČJL-5-1-03.2** Žák posoudí**,** zda náležitosti daného slohového útvaru jsou úplné, či zda něco chybí
Příkladové úlohy	**Přiřaď k názvu slohového útvaru číslo ukázky:** zpráva _____ pozvánka _____ oznámení _____ vzkaz _____ 1. Zápis do mateřských škol v Kutné Hoře na školní rok 2011/2012 proběhne na počátku měsíce května. Přihlášky dětí se přijímají do 30. 4. 2011. (Kutnohorské listy) 2. Vážení rodiče, srdečně vás zveme na představení školní akademie s názvem Zpátky v čase, které se koná v pátek 22. 4. 2011 od 18 hodin v aule školy. Těšíme se na setkání s vámi. (školní webové stránky) 3. Ve čtvrtek pomáhali slovenští horští záchranáři ve Vysokých Tatrách 55leté české horolezkyni. Žena měla zraněnou nohu a potřebovala lékařskou pomoc. Zraněná Češka byla účastnicí horolezeckého soustředění, které se konalo na Zbojnické chatě. (Mladá fronta DNES) 4. Moniko, prosím tě, až půjdeš dnes na trénink, stav se pro mě, budu na tebe doma okolo čtvrté hodiny čekat! (hlasová schránka) **Vyber z nabídky, který údaj chybí v uvedené pozvánce:** (A) název akce (B) časový údaj (C) místo konání (D) program Vážení rodiče, srdečně vás zveme na vánoční besídku, která se koná v naší třídě. Přijďte si s námi chvilku posedět, zazpívat vánoční koledy a popovídat. Kdo by našel ještě o trochu více času, může se jít vánočně bavit i do auly, kde vystoupí žáci naší školy s pohádkami a koledami. Poté můžete navštívit naši vánoční prodejní výstavu. Její výtěžek bude věnován na nákup učebních pomůcek. Těšíme se na setkání s vámi. Paní učitelka a žáci III. B.
Poznámky k úloze	Indikátor ČJL-5-1-14.1 je z důvodu elektronického testování zjednodušený z úkolu žák **sestaví** jednoduchý slohový útvar na úkol **rozliší** slohový útvar **Řešení:** zpráva - 3, pozvánka - 2, oznámení - 1, vzkaz - 4 chybějící údaj v pozvánce: (B) časový údaj

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-1-03** posuzuje úplnost, či neúplnost jednoduchého sdělení
Indikátor	**ČJL-5-1-03.3** Žák sestaví z vět (či krátkých odstavců) na základě časové a příčinné souvislosti příběh, sdělení **ČJL-5-1-03.4** Žák vybere z nabídky větu, která je vhodná jako závěr k dané ukázce
Příkladové úlohy	1. „Když jsem byl mlád,“ pravil král dvěma synům, když se byli před ním shromáždili, „zapomněl jsem v malé hospůdce v daleké zemi klobouček. Měl jsem za kloboučkem sojčí pérko. 2. Král měl tři syny, zavolal však pouze dva, neboť třetího syna, Honzu, nebral vážně. 3. Dnes už vím, co leží za všemi moři, za horami a lesy. A je mi smutno z vědění. 4. Nemohl jsem se tehdy vrátit, musel jsem spěchat podívat se, co bylo za lesem, co bylo za horou, která byla za lesem, co za mořem, které bylo za horou, co za pouští, která byla za mořem. 5. Je zajímavé, že Honzové často nejsou bráni vážně, ačkoliv, jak se ukáže i v této pohádce, nakonec si úctu vynutí. **Vyber z nabídky správné pořadí úryvků tak, aby postupovaly podle časové a příčinné souvislosti (aby tvořily příběh):** (A) 1, 2, 5, 4, 3 (B) 5, 2, 1, 3, 4 (C) 2, 5, 1, 4, 3 (D) 4, 5, 3, 1, 2 **Která z následujících vět by mohla tvořit závěr k dané ukázce?** (A) Vzdechl a utřel si vlažnou slzu. (B) Vždycky jsem byl zvídavý. (C) Bylo jednou jedno království. (D) Král mu mával z okna na rozloučenou.
Poznámky k úloze	Použitá ukázka je z Čítanky pro 4. ročník (Nová škola) J. Werich: Král měl tři syny **Řešení:** Pořadí úryvků: (C) Závěr ukázky: (A)

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-1-04** reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
Indikátor	**ČJL-5-1-04.1 Žák vyslechne sdělení a reprodukuje / napíše jeho obsah /smysl** **ČJL-5-1-04.2 Žák vyslechne vzkaz a reprodukuje ho další osobě**
Příkladové úlohy	**ČJL-5-1-04.1** Žák vyslechne ukázku (popřípadě sám přečte) a reprodukuje / píše její obsah. **Příklady textů (rozsah okolo 100 slov):** Náš pes Ben je moc milý a přítulný. Vždycky, když přijedeme na chatu, běhá radostně po okolí a hraje si s pejsky, kteří sídlí se svými páníčky v okolních chatách. Jednou během této hry jsme uslyšeli ránu a vzápětí bolestivé kňučení našeho pejska. Když jsme přiběhli, viděli jsme na jeho boku malou ránu, ze které tekla krev. Někdo našeho Bena postřelil! Jeli jsme k veterináři, který mu brok z těla vyjmul, ránu zašil a vyčistil. Když se Beník probral z narkózy, byl jako opilý a smutně na nás koukal. Dnes už je úplně v pořádku. Toho, kdo Bena postřelil, jsme nikdy neodhalili. Při svých cestách světem překročil Fík jednoho dne sedmero hor a sedmero řek, a tím pádem se samosebou ocitl rovnou v pohádkové zemi. Poznal to už podle hradu potaženého černým suknem. „No, tak to je jasný,“ řekl si, „mají tady šíleně smutnou princeznu.“ Šel rovnou ke králi a povídá jasnozřivě: „Maucta. Tak vaše princezna se nechce smát, co?“ Král jen smutně přikyvoval. „A čekáte na Honzu, že ano?“ „Kdepak,“ řekl král ještě smutněji. „Ten už tu byl a taky nic nepořídil.“ „Ale jděte, vždyť je to tak jednoduché!“ řekl Fík. Olízl princezničce tvář svým růžovým jazykem a holka se nemohla udržet smíchy. (Rudolf Čechura: Maxipes Fík) Nové pololetí jsme ve škole začali romanticky – 14. 2. jsme oslavili svátek svatého Valentýna. Už s předstihem byly v budově školy rozmístěny krabice, do nichž děti mohly vhazovat dopisy a vzkazy pro své kamarády a oblíbence. Po otevření valentýnských krabic bylo zjištěno, že jste odeslali více než 250 dopisů, vzkazů a přáníček. Dopisy dostávala převážně děvčata - z toho usuzujeme, že kluci byli při tvorbě asi pilnější. Nejvíce vzkazů se posílalo mezi žáky prvního stupně, na druhém stupni byla nejžádanější třída VI. C. Dodatečně přejeme hodně lásky i my a doufáme, že v příštím roce bude zájem o valentýnské krabice minimálně stejně velký jako letos. (školní časopis) **ČJL-5-1-04.2** **Přečti si vzkaz od Pavla a řekni ho spolužákovi:** Tondo, prosím tě, máš zítra odpoledne přijít ve dvě hodiny za Pavlem na hřiště. Chce si s tebou zahrát vybíjenou a pak byste mohli jít k jeho babičce. Nemáš se bát, prý se

	nezdržíte, do pěti budete určitě doma. Babička ale zaručeně upeče něco dobrého, třeba tvarohové buchty.
Poznámky k úloze	

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-1-05** vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
Indikátor	**ČJL-5-1-05.1 Žák na základě zadaných informací vede dialog, telefonický hovor (s kamarádem, s dospělým), zanechá vzkaz na záznamníku** **ČJL-5-1-05.2 Žák posoudí, zda v uvedené ukázce dialogu, telefonického rozhovoru nebo vzkazu na záznamníku něco chybí nebo zda je úplná** **ČJL-5-1-05.3 Žák změní dialog na vzkaz apod.**
Příkladové úlohy	**ČJL-5-1-05.1** **Na základě uvedených informací vedou dva žáci dialog:** 1) Odpoledne se chtějí jít koupat, jeden nemůže, musí jít pomáhat babičce, domluví se, že půjdou další den 2) návštěva kina - pátek - 18 hodin - sraz půl hodiny před představením na náměstí 3) pondělí – 17 hodin – koncert – Obecní dům Praha – Antonín Dvořák 4) Martina mi řekla, abych s ní šla odpoledne na koupaliště. Odpověděla jsem, že nemohu, protože musím jít pomáhat babičce na zahradu. Martina se mě zeptala, jestli bych nemohla jít pomáhat babičce zítra. Odpověděla jsem, že ne, protože babička jde zítra k lékaři a nebude doma. Kromě toho už jsem jí to slíbila. Martina navrhuje, že půjdeme zítra, já souhlasím. **Témata na telefonní hovor (pozdrav, představení se, krátký rozhovor, rozloučení):** pozvání na narozeniny, přání k svátku, omluva ve škole, zavolání lékařské pohotovosti, omluva z dohodnuté schůzky, akce, oznámení dopravní nehody, požáru apod. **Témata na zanechání vzkazu:** – pro maminku: zdržíš se u kamaráda – pro kamaráda: zítra odpoledne k němu nepřijdeš – pro spolužáka: jaký úkol máte na další den do školy – pro babičku: zítra po škole se u ní stavíš apod. **ČJL-5-1-05.2** **Je uvedený telefonický rozhovor úplný nebo něco chybí? V případě, že ano, řekni, co chybí!** A: Tady Petr Novotný. B: Ahoj Petře, co děláš? Jedu na kole na hřiště, nechceš jet se mnou?

	A: Možná bych jel. Jak dlouho tam chceš být a kdo tam bude? B: Budu tam asi hodinu, pak musím domů. Budou tam určitě kluci z naší třídy, zahrajeme si fotbal A: Tak já pojedu, stav se pro mě asi za čtvrt hodiny, zatím ahoj. B. Ahoj, uvidíme se. **Napiš, co chybí v uvedeném vzkazu na záznamníku:** Jé, to je škoda, že nejsi doma. Zítra tě zvu do cukrárny, sejdeme se ve dvě hodiny. Tak ahoj, už se těším. **ČJL-5-1-05.3** **Uvedený dialog maminky a paní učitelky změň na vzkaz pro paní učitelku:** Maminka: Dobrý den, paní učitelko. Paní učitelka: Dobrý den, paní Šťastná. Ráda vás slyším. Potřebujete něco? Maminka: Chci omluvit naši Martinu. Je nemocná, celou noc měla teplotu a stěžuje si, že ji bolí v krku. Půjdeme teď dopoledne k paní doktorce. Paní učitelka: Dobře paní Šťastná, omluvím ji. Dejte mi prosím vědět, jak dlouho bude Martina stonat. Pro úkoly se stavíte? Maminka: Určitě, řeknu našemu Ondřejovi, aby se za vámi zastavil, pošlete je prosím po něm. Děkuji vám. Paní učitelka: Zařídím to, spolehněte se. Mějte se hezky a pozdravujte Martinu. Na shledanou. Maminka: Na shledanou.
Poznámky k úloze	

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-1-06** rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
Indikátor	**ČJL-5-1-06.1** Žák vybere z předložených ukázek tu, která výrazně ovlivňuje rozhodování člověka **ČJL-5-1-06.2** Žák vybere z nabídky možností, čeho chtěla reklama dosáhnout
Příkladové úlohy	**Který text informuje a který nás navíc chce přimět k nákupu?** A: Firma Čistota uvedla na trh nový prací prostředek vhodný pro ruční praní i praní v automatických pračkách. Složení pracího prášku zaručuje dobrý prací výsledek v měkké i tvrdé vodě. K dispozici je balení po 2 kg, 4 kg i 8 kg. B: Firma Čistota přichází s novým vynikajícím pracím prostředkem, který vám zaručí, že vaše prádlo bude vždycky čisté. Vyzkoušejte jeho unikátní složení. V nabídce je úsporné dvoukilové balení, balení 4 kg, cenové zvýhodnění vás však nejvíc potěší u balení 8 kg. **Přepište následující text jako reklamu.** Milena Čokoládová tyčinka 46 g Vyrábí: Orion Nestlé Česká republika
Poznámky k úloze	Úloha **Přepište následující text jako reklamu** patří k elektronicky netestovatelným. **Řešení:** Text A informuje, text B ovlivňuje rozhodování

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-1-07** volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
Indikátor	**ČJL-5-1-07.1 Žák na základě zadání předvede s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči různá sdělení - oznámení, příkaz, prosbu, omluvu – a respektuje při tom rozdílného adresáta** **ČJL-5-1-07.2 Žák se vhodně představí ostatním dětem, dospělému**
Příkladové úlohy	**ČJL-5-1-07.1** Řekni větu **Jano, běž do obchodu, kup rohlíky a neztrať peněženku**! tak, aby podle intonace bylo poznat, že jde o prosbu. **Dokonči následující věty a řekni je tak, aby podle tvé rozdílné intonace bylo poznat, kdy se jedná o prosbu, příkaz nebo omluvu:** Prosím vás …… Buďte tak hodná, …… Promiň ……. Žádáme tě ……. **Oznam spolužákovi / paní učitelce**, že máš zítra narozeniny a že ho / ji zveš na oslavu **Dokonči následující oznámení a představ si, že je říkáš ve školním rozhlase:** Fotografujete rádi? Časopis pro děti Sluníčko vypisuje soutěž o nejlepší obrázek na téma: Můj čtyřnohý kamarád. **Jak se omluvíš v následujících situacích? Vytvoř alespoň dvě věty, kterými se omluvíš v následujících situacích.** 1) zapomeneš si domácí úkol (paní učitelka/pan učitel) 2) rozbiješ míčem sousedovi okno (soused) **ČJL-5-1-07.2** Představ se vhodnou formou v následujících situacích (2–3 věty): - přišel jsi do nové školy – představ se nejprve panu řediteli a pak svým novým spolužákům - změnil jsi sportovní oddíl – představ se novým spoluhráčům a trenérovi - jdeš na recitační soutěž – představ se a porotě
Poznámky k úloze	

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-1-08** rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
Indikátor	**ČJL-5-1-08.1 Žák rozliší ve slyšené ukázce spisovnou a nespisovnou výslovnost (sme, dyž vo tom apod.)** **ČJL-5-1-08.2 Žák při veřejné komunikační situaci využívá spisovnou výslovnost**
Příkladové úlohy	**ČJL-5-1-08.2** Možné komunikační situace: – zeptat se v obchodě prodavačky na cenu zboží (kde nalézt určité zboží) – v knihovně na další knihu svého oblíbeného autora – v autobuse řidiče, zda staví na určité zastávce – omluvit se učiteli za nevypracovaný úkol – přivítat rodiče na školní besídce apod.
Poznámky k úloze	Nabízená fonetická transkripce je z didaktického hlediska pro mladší školní věk naprosto nevhodná. Nelze propagovat nespisovnou výslovnost, je možné se domluvit na sledování vytypovaného pořadu, ve kterém by žáci měli za úkol vyhledávat nespisovnou výslovnost, případně využít např. archiv ČT apod.

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-1-09** píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
Indikátor	**ČJL-5-1-09.1 Žák píše správně po stránce obsahové i formální vyprávění** **ČJL-5-1-09.2 Žák sestaví popis předmětu (zvířete/osoby) a popis pracovního postupu** **ČJL-5-1-09.3 Žák napíše soukromý dopis se všemi náležitostmi** **ČJL-5-1-09.4 Žák v ukázce dopisu doplní, co chybí**
Příkladové úlohy	**ČJL-5-1-09.1** **Možné náměty pro vypravování:** Témata vycházející z vlastní zkušenosti dětí - jejich vlastní zážitky, příběhy se zvířaty apod. **Vytvoř krátké vypravování s následujícími slovesy** (v jakýchkoli osobách a časech): běžet, poskakovat, jít, pochodovat, vykračovat si (obměna: žák si sám vybere 5 slov – podstatné jméno, přídavné jméno, sloveso, příslovce, číslovka – která použije ve vypravování) **Dokonči vypravování**: Sedím v houpacím křesle ne verandě chaty a čtu si knížku. Jsem tu sám, klid, pohoda. Venku prší, déšť bubnuje do střechy, už se stmívá. Najednou slyším za oknem kroky. Přibližují se a vzdalují. A znovu. **ČJL-5-1-09.2** **Možné náměty pro tvorbu popisu:** **Popis předmětu, zvířete, osoby** - hračka, dům, dětský pokoj; domácí mazlíček - pes, kočka; kamarád, člen rodiny (nutný vizuální vjem - obrázek, fotografie, popisovaný předmět,…) **Popis pracovního postupu** - oblíbený recept, přesazování rostliny, jednoduchý výrobek, čištění zubů, …(činnost, kterou děti samy vykonávaly) **Pozorně si přečti následující text. Kuchař si popletl, co má při výrobě palačinek udělat nejdříve, co potom…Pomoz mu a napiš popis pracovního postupu ve správném pořadí!** 1) Upečené horké palačinky potřeme džemem, zatočíme je nebo složíme a posypeme moučkovým cukrem. 2) Vejce pečlivě rozmícháme, rozředíme mlékem a za stálého míchání přisypeme polohrubou mouku. 3) Na přípravu palačinek potřebujeme 3 vejce, 500 ml mléka, 250 g polohrubé mouky, tuk na smažení, džem a cukr. 4) Přejeme vám dobrou chuť. 5) Z hotového hladkého těstíčka pečeme na pánvi potřené tukem tenké palačinky (pečeme je po obou stranách).

	ČJL-5-1-09.3 **Které věty můžeš použít do úvodu dopisu, které na závěr?** Posílám ti srdečný pozdrav…. Zdravím Vás a čekám Vaši rychlou odpověď… Přeji ti hezký víkend … Zdravím tě a posílám pusu… Těším se na brzkou shledanou… Omlouvám se, že jsem se dlouho neozval… **Možné náměty pro psaní dopisu:** dopis z prázdnin rodičům, babičce, kamarádovi, dopis sourozenci na školu v přírodě, krátký dopis chlapci nebo děvčeti, se kterým si chceme dopisovat
Poznámky k úloze	**Vypravování** – úvod, vlastní vypravování a závěr, rozsah okolo 50–80 slov, vypravování je možné tvořit i podle obrázkové osnovy. Využívána je přímá řeč, slovesa, která výrazně postihují děj, a krátké věty k navození dějového napětí. **Popis** – úvod, vlastní popis, závěr, u popisu je akcentována uspořádanost, u pracovního postupu dodržení časové posloupnosti, možno tvořit i podle obrázkové nebo otázkové osnovy. **Dopis** – místo a datum, oslovení, sdělení, zakončení, podpis, adresa

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-1-09** píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
Indikátor	**ČJL-5-1-09.4** Žák v ukázce dopisu doplní, co chybí
Příkladové úlohy	**Vyber z nabídky, co chybí v ukázce dopisu:** (A) oslovení a podpis (B) P. S., místo a datum (C) nechybí nic (D) místo a datum, podpis Maminko, tatínku, posílám Vám vzpomínku z letního tábora, jistě víte, že vám píše vaše dcera Barbora. Strava se nedá jíst, dneska byl jen zelný list, polívka studená, co v ní plavou místo nudlí číslice a písmena. Myslela jsem prostě, že budou různé soutěže, slíbili bojovku, pak jsme hráli vybíjendu, na ovce a na schovku. Štefan, hlavní vedoucí, chodí s naší vedoucí, která je příšera, scházejí se, líbají se u totemu za šera. Proč jsem se nenarodila o pár let dřív? Dneska bych krásně chodila se Štefanem, co říká si Steve. Proč jste mě prostě neměli o pár let dříve? Řekla bych: nebuď nesmělý, líbej mě, Steve. Závěrem dopisu ještě trochu popisu: ta bréca vedoucí je tlustá jak dvě normální oddílové vedoucí. Když běží po lese, všechno na ní třese se. Užívá make-upu, co na ní ten Štefan vidí, to já prostě nechápu. P. S. Pošlete dvě tři sta, jsem bez peněz dočista.
Poznámky k úloze	Použitá ukázka je text písně Z. Svěráka a J. Uhlíře Dopis z tábora **Řešení:** V ukázce dopisu chybí: (D) místo a datum, podpis

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-1-10** sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti
Indikátor	**ČJL-5-1-10.1 Žák k zadanému textu přiměřené délky vytvoří jeho osnovu (nejméně o třech bodech)** **ČJL-5-1-10.2** Žák zařadí do přečtené ukázky vyprávění nabízený text na vhodné místo
Příkladové úlohy	V létě o prázdninách se Michal a Radek rozhodli, že přenocují ve stanu na zahradě u babičky. Odpoledne postavili stan a teď v něm leží zachumlaní do spacáků. Když se kluci odpoledne stěhovali do stanu, babička se strachovala: „ Nebudete se tam, hoši, bát?“ „My a bát se?“ zlobili se kluci. „To nás máš, babi, za strašpytle?“ Ale teď tu leží a nemůžou usnout. Napjatě poslouchají podivné šelesty a neznámé zvuky. Cítí, jak jim buší srdce. Pár kroků za plotem zahrady začíná les. Nikdy nevěřili na strašidla, ale teď je napadá – co kdyby přece? Každou chvíli přejede po plachtě stanu větev, jak se komíhá ve větru. Nebo to není větev? Kluci se začínají potit a oči mají dokořán. Napínají uši. Venku se zvedá vítr. Co to tak strašidelně šelestí v korunách stromů? A teď to venku zafunělo, teď to škrábe po plachtě! Co se to dobývá dovnitř? Venku se ozvalo zakňučení a nové škrábání. „Vždyť je to náš Mates!“ zvolal Michal. A už se kluci hrabou ven a otvírají stan. Dědečkův pes se hrne dovnitř jako velká voda. Kluci si oddychli. Netrvalo dlouho a všichni tři spokojeně spali. Chundelatý psí kožich kluky krásně hřál, a i když se venku čerti ženili, vítr hučel a padal déšť, chlapci o ničem nevěděli. **Sestav jednoduchou osnovu vyprávění v heslech o čtyřech bodech:** 1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____ **Z vyprávění o chlapcích vypadl následující text. Na které místo v příběhu bys ho zařadil? Vyber větu z uvedené nabídky, na niž by vhodně navazoval.** Kluci si představují divokého kance nebo zježenou hlavu s ohnivýma očima. Na stan dolehlo nějaké těžké tělo. „Mamí!“ vyjekl Radek. (A) „Nebudete se tam, hoši, bát?“ (B) Pár kroků za plotem zahrady začíná les. (C) Co se to dobývá dovnitř? (D) Dědečkův pes se hrne dovnitř jako velká voda.
Poznámky k úloze	**Řešení:** Text navazuje na větu: (C) Co se to dobývá dovnitř?

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (nauka o slově – lexikální význam)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-2-01** porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
Indikátor	**ČJL-5-2-01.2** Žák vybere z nabídky slovo, které má významem nejblíže k zadanému slovu **ČJL-5-2-01.3 Žák nahradí v textu slovo slovem významem protikladným, významem stejným nebo podobným, citově zabarveným, nespisovné slovo slovem spisovným** **ČJL-5-2-01.4 Žák vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy** **ČJL-5-2-01.5** Žák rozhodne, zda dvojice slov splňuje požadovanou podmínku (pro opozita)
Příkladové úlohy	Jak král **pravil**, tak se také stalo. Které z uvedených slov má svým významem nejblíže ke slovu **pravil**? (A) zakřičel (B) popřel (C) řekl (D) vysvětlil Náš pan učitel je **dobrý** člověk. Nahraď slovo **dobrý** slovem významem protikladným - _____ slovem významem podobným - _____ slovem citově zabarveným - _____ Která z následujících vět **obsahuje** slovo vícevýznamové? (A) Prohra ho zarmoutila. (B) Monika dostala nový míč. (C) Zelenina je zdravá, měli bychom ji jíst každý den. (D) Ve škole na chodbě jsem našel korunu. Vysvětli další významy tohoto slova: _____ Která z následujících možností **obsahuje** slova s protikladným významem? (A) skromný – nenáročný (B) milý – nesoustředěný (C) šťastný – nešťastný (D) líný – nešikovný
Poznámky k úloze	**Řešení:** pravil: (C) řekl Věta s vícevýznamovým slovem: (D) Ve škole na chodbě jsem našel **korunu.** Další významy slova koruna: panovníkova koruna, koruna stromu (stačí tyto dva významy, jakkoli volně popsané) Slova s protikladným významem: (C) šťastný - nešťastný

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Stavba slova)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-2-02** rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
Indikátor	**ČJL-5-2-02.1 Žák určí kořen slova, část příponovou, předponovou** **ČJL-5-2-02.2** Žák rozliší, v kterých případech se jedná o slova příbuzná a v kterých o tvary téhož slova **ČJL-5-2-02.3** Žák rozliší, která slova jsou příbuzná se zadaným slovem a která ne **ČJL-5-2-02.4 Žák k danému slovu uvede slova příbuzná**
Příkladové úlohy	Výslovnost, nevýslovně, slovník, slovíčka, proslov, oslovení, vyslovit je **skupina slov příbuzných** se slovem **slovo** Urči stavbu slova **nevýslovně** část předponová _____ kořen slova _____ část příponová _____ Které z následujících slov **obsahuje** předponu i příponovou část? (A) proslov (B) ledový (C) nestartovat (D) lékařka Roztřiď následující skupinu slov na slova příbuzná se slovem les a na tvary slova les: lesník, lesa, zalesnit, lesní, lesu, prales, lesem, pralesní slova příbuzná se slovem les: _____ tvary slova les: _____ **Český** jazyk je náš jazyk národní. Které z následujících slov **není** příbuzné se slovem **český**? (A) čeština (B) nečeský (C) Čech (D) česat
Poznámky k úloze	**Řešení:** Stavba slova nevýslovně: část předponová: nevý-, kořen slova: slov, část příponová: -ně Slovo s předponou i příponovou částí: (C) nestartovat Slova příbuzná se slovem les: lesník, zalesnit, lesní, prales, pralesní Tvary slova les: lesa, lesu, lesem Se slovem český není příbuzné slovo: (D) česat

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Slovní druhy)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-2-03** určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech
Indikátor	**ČJL-5-2-03.1** Žák určí slovní druh vyznačeného slova ve větě (kromě částic) **ČJL-5-2-03.1.2** Žák vybere z krátkého textu větu, která obsahuje / neobsahuje určený slovní druh **ČJL-5-2-03.3** Žák určí u podstatného jména rod, číslo, pád a vzor a na základě této znalosti používá podstatná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu. **ČJL-5-2-03.4** Žák rozliší přídavné jméno tvrdé a měkké, ve spojení přídavného a podstatného jména určí u přídavného jména jeho pád, číslo, rod a na základě této znalosti používá přídavná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu **ČJL-5-2-03.5** Žák určí osobu, číslo, způsob (u způsobu oznamovacího čas) u slovesa, užívá slovesa ve správných tvarech mluveném i psaném projevu **ČJL-5-2-03.6** Žák rozliší, zda věta je/není napsaná gramaticky správně
Příkladové úlohy	S poctivostí **nejdál** dojdeš! **Urči slovní druh vyznačeného slova ve větě:** (A) podstatné jméno (B) příslovce (C) zájmeno (D) sloveso **Která z následujících vět <u>neobsahuje</u> příslovce?** (A) Hlavní město naší republiky je Praha. (B) Můj kamarád Petr běhá nejrychleji z celého mužstva. (C) Cestovatel vyprávěl zážitky z cest velmi zajímavě a poutavě. (D) V pět hodin budu už určitě doma. ***Ve městech je bohužel často vidět volně pobíhající psy.*** Ve kterém z následujících příkladů **je** podstatné jméno ve stejném pádě, čísle a rodě jako podstatné jméno **psy** v uvedené větě? (A) namaluju sousedy (B) mluvím o příteli (C) sejdeme se s kamarády (D) nemáme rádi chyby Rozhodni, která z nabízených vět **není** napsaná správně – zaměř se na spojení podstatného a přídavného jména: (A) **Žabí stehýnka** jsou vyhlášená pochoutka. (B) **Noví žáci** se ve třídě rychle spřátelili. (C) **Hluchý lidé** potřebují naši pomoc. (D) V zoologické zahradě se vylíhla **sokolí mláďata.** Ve které větě **je** sloveso uvedeno ve 3. osobě čísla jednotného? (A) Proč se mnou nemluvíte? (B) Učení mě baví. (C) Při fotbale nás soupeři vždy porazí. (D) Rádi pozorujeme noční oblohu.

Poznámky k úloze	**Řešení:** nejdál: (D) příslovce Věta, která neobsahuje příslovce: (A) Podstatné jméno ve stejném pádě, čísle, rodě: (A) sousedy Věta, která není napsaná pravopisně správně: (C) Věta se slovesem ve 3. osobě čísla jednotného: (B)

<table>
<tr><td>Vzdělávací obor</td><td>Český jazyk a literatura</td></tr>
<tr><td>Ročník</td><td>5.</td></tr>
<tr><td>Tematický okruh</td><td>Jazyková výchova (Tvarosloví)</td></tr>
<tr><td>Očekávaný výstup RVP ZV</td><td>ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</td></tr>
<tr><td>Indikátor</td><td>ČJL-5-2-04.1 Žák vyhledá v textu nespisovný tvar podstatného a přídavného jména a slovesa a nahradí ho tvarem spisovným
(doporučujeme pro autory testů rozložit na dvě úlohy na sebe navazující: v 1. kroku žák vyhledá/nevyhledá, ve 2. kroku vyhledané nahradí/nenahradí)
ČJL-5-2-04.2 Žák doplní zadaný tvar podstatného jména do věty tak, aby to bylo mluvnicky a pravopisně správně (1. a 4. pád rod mužský životný).</td></tr>
<tr><td>Příkladové úlohy</td><td>Která z následujících vět obsahuje pouze slova spisovná?

(A) Mičuda mi spadla za plot k sousedům.
(B) To je fakt hustý!
(C) Adéla ode mě pořád vopisuje!
(D) Dnes máme domácí úkol z angličtiny.

Když jsme četli Malýho prince, tak mi například vadilo, že spad z jiný planety. „To je přeci nesmysl,“ říkal jsem Kimovi. „Jak to, že ti to nevadí?“ A on, že je to pohádka. A tak jsem si pak znovu přečet o milionářovi, co pořád počítal peníze a na nic jiného neměl čas, a o tom králi, kterej přikazoval jen to, co šlo splnit, a o tom, jak se ochočuje liška, a najednou jsem to pochopil. Doopravdy se v Malým princi říká lidem o nich samejch, i když je to pohádka myšlená pro děti. (V. Stýblová: Můj brácha)

Vypiš z textu do tabulky dva nespisovné tvary slov a nahraď je tvary spisovnými:

<table><tr><td>nespisovný tvar</td><td>spisovný tvar</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>

Doplň do věty podstatné jméno ze závorky ve správném tvaru tak, aby byla mluvnicky a pravopisně správně:

Velké vzdálenosti jsou dnes překonávány moderními _____(letadlo).
Děti jely na školu v přírodě se svými _____ (učitel).
Na poli si vesele hráli ušatí _____ (králík).
Při výtvarné výchově jsme malovali vodovými _____(barva).</td></tr>
<tr><td>Poznámky k úloze</td><td>Řešení:
Věta obsahující pouze spisovná slova: (D)
Nespisovné tvary např.: Malýho, kterej; spisovně: Malého, který
Podstatná jména ve správném tvaru: letadly, učiteli, králíci, barvami</td></tr>
</table>

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	**Jazyková výchova (Skladba)**
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-2-05 v**yhledá základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
Indikátor	**ČJL-5-2-05.1** Žák vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný) **ČJL-5-2-05.2** Žák vyhledá ve větě určovací skladební dvojice (bez terminologie)
Příkladové úlohy	**Českým zemím kdysi vládli králové.** Která z následujících dvojic slov **je** základní skladební dvojice uvedené věty? (A) českým zemím (B) kdysi vládli (C) zemím vládli (D) králové vládli **Tatínek při žehlení pečlivě narovnal rukávy košile.** Která z následujících skladebních dvojic není utvořena správně? (A) tatínek narovnal (B) tatínek při žehlení (C) narovnal při žehlení (D) narovnal pečlivě Která z možností A-D je základní skladební dvojicí věty? _____ **Stany postavily nečekaně rychle děti z prvního oddílu.** Která z následujících možností **je** podmět uvedené věty? (A) stany (B) postavily (C) oddílu (D) děti Která z následujících vět má několikanásobný podmět? (A) První přišel na hřiště Jirka. (B) Včera celý den pršelo. (C) Na zahradě zpívají kosi, sýkorky a pěnkavy. (D) Proč se na mě tak díváš?
Poznámky k úloze	**Řešení:** Základní skladební dvojice věty: (D) králové vládli Nesprávně utvořená skladební dvojice: (B) tatínek při žehlení, základní skladební dvojice: (A) tatínek narovnal Podmět uvedené věty: (D) děti Věta s několikanásobným podmětem: (C)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	**Jazyková výchova (Skladba)**
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-2-06** odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
Indikátor	**ČJL-5-2-06.1** Žák rozliší větu jednoduchou a souvětí **ČJL-5-2-06.2** Žák rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku
Příkladové úlohy	**Která z následujících vět je větou jednoduchou?** (A) Koťata běhala vesele po domě i po dvoře. (B) Jedno se někam zaběhlo, nemohli jsme ho nalézt. (C) Máma kočka truchlila a odmítala jíst. (D) Bylo nám jí líto, ale pomoci jsme jí nemohli. **Který z nabízených větných vzorců odpovídá následujícímu souvětí?** Lev zoufale řval a bránil se ze všech sil, ale nemohl se ze sítě vymotat. (A) V1, V2, ale V3. (B) V1, ale V2. (C) V1 a V2, ale V3. (D) V1 a V2, V3.
Poznámky k úloze	**Řešení:** Věta jednoduchá: (A) Větný vzorec: (C)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	**Jazyková výchova (Skladba)**
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-2-07** užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
Indikátor	**ČJL-5-2-07.1** Žák nahradí spojovací výraz v souvětí tak, aby smysl zůstal zachován **ČJL-5-2-07.2** Žák spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu
Příkladové úlohy	**Liška celou hodinu běhala a skákala, ale na hrozny nedosáhla.** Kterým z následujících spojovacích výraz můžeš nahradit spojku **ale**, aby smysl sdělení zůstal zachován? (A) když (B) i (C) potom (D) avšak **Správný člověk je věrný svým přátelům. Stojí při nich za všech okolností.** Kterým z nabízených spojovacích výrazů lze vhodně spojit věty jednoduché v souvětí? (A) který (B) i když (C) a (D) kde
Poznámky k úloze	Spojovací výraz nahrazující spojku ale: (D) avšak Spojovací výraz, který spojí vět jednoduché v souvětí: (C) a

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Pravopis)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-2-08** píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
Indikátor	**ČJL-5-2-08.1** Žák správně píše/doplní i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných **ČJL-5-2-08.2** Žák píše správně z hlediska pravopisu lexikálního a morfologického
Příkladové úlohy	**Které z následujících slovních spojení není napsané pravopisně správně?** (A) viděli jsme vysoké kopce (B) květinám usychají lístečky (C) mile se usmívala (D) do třídy přibil Zbyněk **Do kterého spojení doplníš pouze i/í, aby bylo napsané pravopisně správně?** (A) tatínek sl-b-l koupit l-že (B) umět v-jmenovaná slova je v-hra (C) dům nev-padal ob-dleně (D) z kůry stromů v-sely l-šejníky **Bratranec chová čtyři (pes).** Který tvar slova pes z nabídky můžeš doplnit do uvedené věty tak, aby byla napsaná správně? (A) psi (B) psy (C) psové (D) psa
Poznámky k úloze	Řešení: (D), (D), (B)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Pravopis)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-2-09** zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
Indikátor	**ČJL-5-2-09.1** Žák na základě znalosti shody přísudku s podmětem používá správné tvary příčestí minulého činného v mluveném i psaném projevu **ČJL-5-2-09.2 Žák doplní správně čárky do zadaného textu (oslovení, několikanásobný větný člen)**
Příkladové úlohy	**Ve které z následujících vět je chyba ve shodě přísudku s podmětem?** (A) Do zoologické zahrady přibyly nová zvířata. (B) Šli jsme se na ně odpoledne podívat. (C) Chlapci se nejdéle zdrželi v pavilonu šelem. (D) Dívky zase nejvíce zaujaly žirafy. **Doplň správně čárky mezi slovy v následujících větách (pokud chybí):** (A) Milý Petře pracoval jsi opravdu moc dobře. (B) Na výlet se vydala celá naše rodina – tatínek maminka sestra i já. (C) Na smluvenou schůzku přišli Karel Petr Ondřej a Filip. (D) V létě jsme procestovali Itálii a Rakousko.
Poznámky k úloze	**Řešení:** Věta s chybou ve shodě přísudku s podmětem: (A) Věty s doplněnými čárkami: (A) Milý Petře, pracoval jsi opravdu moc dobře. (B) Na výlet se vydala celá naše rodina – tatínek, maminka, sestra i já. (C) Na smluvenou schůzku přišli Karel, Petr, Ondřej a Filip. Věta (D) je napsaná správně.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-3-01** vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
Indikátor	**ČJL-5-3-01.1 Žák zpracuje stručné sdělení (referát) o přečtené knize, prezentuje ho spolužákům, zakládá do portfolia nebo zapisuje do čtenářského deníku** **ČJL-5-3-01.2 Žák řekne, jak na něj vyslechnutá / přečtená ukázka působí**
Příkladové úlohy	**ČJL-5-3-01.1** **Záznam o přečtené knize** (rozsah minimálně 50 slov): – autor, název knihy, ilustrátor, rok vydání, nakladatelství – stručně, o čem kniha je – proč se čtenáři líbila / nelíbila – zdůvodnění – doporučení ostatním – zdůvodnění – případně jednající postavy, hlavní postava – přečtení vybrané ukázky (zdůvodnit svůj výběr) Žák prezentuje ostatním spolužákům, ti se ho ptají na další informace o knize, které je zajímají. Žáci zpracovávají záznamy o knihách do čtenářských deníků nebo na volné listy papíru, které zakládají do svých portfolií. **ČJL-5-3-01.2** Na základě vyslechnutého textu (přednes učitele, audiozáznam) žák stručně vyjádří hlavní myšlenku ukázky, zda se mu ukázka líbila / nelíbila, své tvrzení zdůvodní (dialog, diskuse).
Poznámky:	Žák je schopen se stručně, jasně a srozumitelně vyjádřit o přečtené knize nebo přečtené / slyšené ukázce.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-3-02** volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
Indikátor	**ČJL-5-3-02.1 Žák přednese a volně reprodukuje text** **ČJL-5-3-02.2 Žák vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma** **ČJL-5-3-02.3 Žák napíše pohádku, bajku**
Příkladové úlohy	**ČJL-5-3-02.1, 2, 3** – reprodukce básní a textů z čítanky – dokončení textu – vypravování vlastních zážitků (např. z výletu) – pohádka, bajka – tvorbu lze dětem usnadnit např. zadáním postav, ponaučení k bajce apod. **Vyber si jedno z následujících přísloví a použij ho jako ponaučení ke krátké bajce:** Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá. Bez práce nejsou koláče. Jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá. Můžeš využít např. následující dvojice postav: vlk a zajíc, kočka a myš, vrána a liška Vytvoř pohádku s následujícími postavami – drak, princezna, lakomý král,… Moderní verze – pohádka na téma čištění zubů, vaření čaje,….
Poznámky:	Rozsah vytvořených textů: okolo 50–80 slov

<table>
<tr><td>Vzdělávací obor</td><td>Český jazyk a literatura</td></tr>
<tr><td>Ročník</td><td>5.</td></tr>
<tr><td>Tematický okruh</td><td>Literární výchova</td></tr>
<tr><td>Očekávaný výstup RVP ZV</td><td>ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</td></tr>
<tr><td>Indikátor</td><td>ČJL-5-3-03.1 Žák rozhodne, z kterého druhu / žánru je úryvek – řešení v nabídce (úryvek z poezie, komiksu, z naučného textu – encyklopedie, z návodu k použití, z pohádky)</td></tr>
<tr><td>Příkladové úlohy</td><td>1.
Máma smaží bramborák,
nad pánví se zvedá mrak,
modrý mrak se z pánve zvedá,
už se tvoří kůrka hnědá,
a té vůně po kuchyni!
Až to dělá v puse sliny.

2. brambor, lilek hlíznatý, až 1 metr vysoký, u nás jednoletá užitková rostlina, z čeledi lilkovitých s namodrale bílými květy a zelenými bobulemi; všechny zelené části jsou jedovaté, pochází z Jižní Ameriky

3. „I jakpak ji nemám bít, když umí jen z konopí zlaté nitky příst,“ odpověděla matka. „Nu, když umí z konopí zlaté nitky příst, tedy mi ji prodejte“ – řekl kníže. „Ráda, co mi za ni dáte?“ „Půl měřice zlata.“

4. Sejměte kryt baterie. Připojte konektor baterie k nabíječce. Nabíječku připojte k zásuvce. Nabíječka baterií není hračka – nabíjení musí být vždy prováděno dospělou osobou.

Přiřaď v tabulce k typu textu číslo odpovídajícího úryvku:

<table>
<tr><th>typ textu</th><th>číslo úryvku</th></tr>
<tr><td>pohádka</td><td></td></tr>
<tr><td>návod k použití</td><td></td></tr>
<tr><td>naučný text z encyklopedie</td><td></td></tr>
<tr><td>poezie</td><td></td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Poznámky k úloze</td><td>Řešení:
pohádka: 3, návod k použití: 4, naučný text: 2, poezie: 1</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>Vzdělávací obor</td><td>Český jazyk a literatura</td></tr>
<tr><td>Ročník</td><td>5.</td></tr>
<tr><td>Tematický okruh</td><td>Literární výchova</td></tr>
<tr><td>Očekávaný výstup RVP ZV</td><td>ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</td></tr>
<tr><td>Indikátor</td><td>ČJL-5-3-04.1 Žák rozhodne, zda ukázka je pohádka, pověst nebo bajka
ČJL-5-3-04.2 Žák rozhodne, zda ukázka je poezie, nebo próza</td></tr>
<tr><td>Příkladové úlohy</td><td>
1. V lese pod Kavčí horou se brouzdal v bukovém mokřadisku zlý kanec samotář, který způsobil lidem z okolních vesnic četné škody; obilí na polích rozválel, mnoho loveckých psů roztrhal a na jezdce vyskakoval tak zuřivě a tak vysoko, že koním rozerval břicho. A na toho kance jednou vyrazil muž z rodu Štrosova, syn Sudivojův jménem Bivoj.

2. Vrána dychtivě strčila hlavu do džbánu, ale měla příliš krátký zobák. Věděla, že kdyby džbán převrátila, voda by vytekla a vsákla se do země. Vtom něco vránu napadlo. Začala zobákem sbírat se země kamínky a házet je do džbánu. Jak kamínků přibývalo, zvedala se i hladina vody, až se z ní mohla vrána pohodlně napít.

3. Ale Vaněk nechtěl o žádné jiné odměně ani slyšet a řekl: „Král slíbil, že kdo způsobí, aby dcera jeho zas mluvila, bude jejím manželem. Královské slovo je zákon; a chce-li král, aby jiní zákony jeho šetřili, musí je sám napřed zachovávat. A proto mi král musí svou dceru dát.

Přiřaď k pojmům v tabulce číslo úryvku:

<table>
<tr><th>Pojem</th><th>číslo úryvku</th></tr>
<tr><td>pohádka</td><td></td></tr>
<tr><td>bajka</td><td></td></tr>
<tr><td>pověst</td><td></td></tr>
</table>

Rozhodni, který úryvek je poezie a který próza:

1. Je zimní večer. Venku tiše sněží.
Mráz na okna kreslí zimostráz.
Zimní večer. Na zámecké věži
odbíjejí hodiny svůj čas.
V krbu hoří. Z lampy padá záře.
Dnes má radost hostitel i host.
Jasné oči, rozesmáté tváře -
Baron Prášil pozval společnost

2. Daleko široko do všech stran dohlédli dalekohledem za toho jasného, zářivého dne. Nikde však stopa po lidech, jen pohádková scenerie přírody, svěží a nedotčená lidskou rukou. Pan Braun byl vzrušen. Toužil po lidech, hledal, ale nenašel je. Zato
</td></tr>
</table>

	objevil kousek světa, který mu připomínal ráj, jak si jej v dětských letech představoval. – _____ – _____
Poznámky k úloze	Řešení: pohádka: 3, bajka: 2, pověst: 1 poezie: 1, próza: 2

Komplexní příkladová úloha

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematická oblast	Komunikační a slohová výchova (KaSV) Jazyková výchova (JV); Literární výchova (LV)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-5-1-01** Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas (KaSV) **ČJL-5-1-02** Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk a podstatné informace zaznamenává (KaSV) **ČJL-5-2-01** Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová (JV) **ČJL-5-2-02** Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku (JV) **ČJL-5-2-03** Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech (JV) **ČJL-5-2-05** Vyhledá základní skladební dvojici (JV) **ČJL-5-2-06** Odlišuje větu jednoduchou a souvětí **ČJL-5-2-07** Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje (JV) **ČJL-5-2-09** Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách (JV) **ČJL-5-3-03** Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů (LV)
Indikátor	**ČJL-5-1-01.1** Žák vybere k textové ukázce vhodný nadpis **ČJL-5-1-02.2** Žák rozhodne, které informace v textu jsou nepodstatné pro jeho smysl (vyznění) **ČJL-5-2-01.3** Žák vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy **ČJL-5-2-02.1** Žák určí kořen slova, část příponovou, předponovou a koncovku **ČJL-5-2-03.1** Žák určí slovní druh vyznačeného slova ve větě (kromě částic) **ČJL-5-2-05.1** Žák vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný) **ČJL-5-2-06.3** Žák rozhodne, který z nabízených větných celků odpovídá zadanému větnému vzorci. **ČJL-5-2-07.2** Žák spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu **ČJL-5-3-03.1** Žák rozhodne, který literární druh / žánr reprezentuje použitá ukázka literárního textu .
Příkladová úloha	**Výchozí text:** Poznáte mě? Patřím ke známým obyvatelům našich lesů. 2. Hnízdo si stavím z malých větviček, uschlých travin a šedivých lišejníků v korunách stromů. 3. Jako skvělý akrobat šplhám po štíhlých kmenech. 4. Tohle mé umění se často snaží napodobit mnozí malí kluci, ale marně. 5. Nebojím se ani smělých skoků v korunách stromů. 6. Hbitě se pohybuji i na slabých smrkových, jedlových a borových větvičkách. 7. Dokonalým kormidlem je můj dlouhý huňatý ocas. 8. Celý rok si schraňuji zásoby potravin ve vykotlaných stromech na odlehlých místech v lese. 9. Mám tam mnoho jedlých hub, lískových oříšků a jedlových borových a smrkových šišek. 10. Ráda si pochutnám i na čerstvých pupenech stromů a někdy vyberu i hnízda zpěvavých ptáků. 11. Nemohou mě ohrozit ani

	draví obyvatelé lesa. 12. Zachráním se před nimi rychlým útěkem. 13. Až se mihne na stromech v lese nebo parku můj rezavý nebo tmavý kožíšek, poznáte mě? **Úlohy k textu:** – Napiš, o které zvíře se jedná. **(veverka)** – Která věta nebo věty pro jeho poznání nejsou důležité? Napiš jejich číslo. **(4)** – Vypiš z vět číslo 2, 3 a 5 podstatnou informaci o hledaném zvířeti. Např.: Podle věty číslo 1 napíšeme – **žije v lese.** – Ve větě č. 2 vyhledej slovo vícevýznamové **(koruna)** – Z věty č. 5 vypiš slovo s předponou **(nebojím)** – Pokud je v 1. větě přídavné jméno měkké, vypiš je. **(není)** – Které z těchto slov je podmětem věty č. 2: hnízdo, pták, já, obyvatel. **(já)** – Vypiš číslo větného celku, který odpovídá vzorci: V1 a V2. **(10)** – Kterým spojovacím výrazem by bylo možné spojit věty č. 11 a č. 12? **(protože)** – Vyber z nabídky jiný vhodný název pro výchozí text (**C**): – Náš les – Mé oblíbené zvířátko – **Hádanka** – Z ptačí říše – Výchozí text je úryvek z (**5**) – pohádky – encyklopedie – **populárně naučné knížky pro děti** – pověsti – Vyber z nabízených řad jen tu, která je pravopisně správně: – Na visokém komíně stály dva čápi. – **Pravý včelí med se plní do sklenic.** – Dívky vyrobyly věnečky z pampelišek. – V sichravém podzimním dnu náš Tomáš nerad vstává.
Poznámky k úloze	Na jedné výchozí ukázce se ověřuje většina elektronicky testovatelných očekávaných výstupů.

2. stupeň

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-1-01** odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
Indikátor	**ČJL-9-1-01.1** Žák po přečtení textu dokáže vybrat z nabízených možností, co je názorem pisatele textu
Příkladové úlohy	„Školáci mají tisíce informací z internetu, knížek jsou plné regály, ale co číst? Mám možná mylnou a bláhovou představu, nestydím se za ni – přečte-li někdo zkrácenou verzi, bude mít třeba chuť přečíst neupravenou verzi…Žijeme rychle, ne nebezpečně, pohodlně; knížku nic nenahradí, kdo nečte, okrádá se o možnost pěstovat fantazii a bez fantazie nastupuje nuda, otupělost a hlupství.“ *(názor V. Duška z článku Mušketýři či Bídníci na pár stránkách, deník Metro)* **Které z následujících tvrzení je nejblíže názoru autora?** – Školákům chybějí informace z internetu. – Kdo nečte, nepěstuje fantazii. – Číst je nuda. – Školáci by neměli číst zkrácené verze knížek.
Poznámky k úloze	Řešení: **B** Žák analyzuje předložený text. Úloha ověřuje v jednom indikátoru, zda žák je schopen odlišit ve čteném textu názor autora od zavádějících možností. ***(Poznámka pro zadavatele – je potřeba respektovat věkové zvláštnosti)*** Pokud by žák pracoval bez výběru možností, kriticky s textem a své soudy by konfrontoval s dalšími zdroji, úloha se stává elektronicky netestovatelnou.(viz připomínky z diskuse na portálu RVP)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-1-03** rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
Indikátor	**ČJL-9-1-03.1** Žák rozpozná, zda autor textu je / není nestranným pozorovatelem **ČJL-9-1-03.2** Žák text analyzuje a vyvodí závěr vyplývající z textu **ČJL-9-1-03.3** Žák rozpozná v textu alespoň jeden manipulativní prvek **ČJL-9-1-03.4 Žák zaujme kritický postoj k důvodům, které vedly k manipulaci** **ČJL-9-1-03.5** Žák vybere dle svého postoje nejpravděpodobnější variantu
Příkladové úlohy	**Přijmeme aktivní, komunikativní zaměstnance do mladého kolektivu. Pevná pracovní doba od 9–15:00h. nebo od 13–21:00h, 20 000Kč + provize.** *(deník Metro)* **Která informace byla zájemcům o zaměstnání záměrně skryta?** – Zaměstnanec bude mít pevnou pracovní dobu. – Zaměstnanec bude dostávat k platu provize. – Zaměstnavatel požaduje pouze mladé lidi. – Zaměstnanec by měl umět komunikovat s lidmi. **Která z následujících možností nejspíše vedla zaměstnavatele ke skrývání této informace?** – Zaměstnavatel nechtěl otevřeně uvést tuto informaci v inzerátu. – Zaměstnavatel tuto informaci skryl nevědomky. – Zaměstnavatel použil formulaci, která se běžně používá v inzerátech. – Zaměstnavatel chtěl ušetřit peníze za inzerát.
Poznámky k úloze	Řešení: **(C), (A)** Úloha ověřuje v pěti indikátorech, zda žák je schopen rozpoznat manipulativní komunikaci a zaujmout k ní stanovisko.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-1-03** rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
Indikátor	**ČJL-9-1-03.1** Žák rozpozná, zda autor textu je / není nestranným pozorovatelem **ČJL-9-1-03.2** Žák text analyzuje a vyvodí závěr vyplývající z textu **ČJL-9-1-03.3** Žák rozpozná v textu alespoň jeden manipulativní prvek
Příkladové úlohy	Park zůstane parkem Pondělní jednání občanského sdružení Ochrana památek přineslo novou naději všem občanům Dolních Břežan. Bylo věnováno palčivému problému modernizace městského parku. Vedení města navrhlo totiž řešení skupiny architektů kolem Jana Nováka. Studii, která likviduje charakteristický romantický ráz parku a počítá s jeho otevřením pro bruslaře a cyklisty, členové sdružení v diskusi odsoudili. Svůj postoj vyjádřili také podepsáním dopisu radě města. 1. Kdo je pravděpodobně autorem textu? A) Žák místní základní školy B) Starosta Dolních Břežan C) Člen sdružení Ochrana památek D) Turista projíždějící městem 2. Co bylo obsahem dopisu radě města? A) Žádost o rozšíření parku B) Nesouhlas se zřízením stezky pro in-line bruslaře v parku C) Obvinění architektů z podplácení vedení města D) Výzva k vysázení nových dřevin v parku 3. Jaké manipulace se autor textu dopouští? A) Tvrdí, že žádný z obyvatel města nechce, aby do parku mohli cyklisté a bruslaři. B) Obviňuje vedení města, že se s občany o modernizaci parku nebaví. C) Připomíná občanům, že starosta neplní svůj předvolební slib a nedbá o rozvoj cyklostezek. D) Upozorňuje na špatnou péči města o stromy v parku.
Poznámky k úloze	**Řešení: 1. C, 2. B, 3. A** Indikátory jsou zaměřené na čtenářskou gramotnost.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-1-04** dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci **ČJL-9-1-05** odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
Indikátor	**ČJL-9-1-04.1** Žák najde slovo nevhodně užité v dané komunikační situaci a z nabízených možností vybere to správné **ČJL-9-1-04.2** Žák posoudí vhodnost / nevhodnost užití textu v dané komunikační situaci **ČJL-9-1-05.1** Žák vybere z nabízených možností text ve spisovném jazyce
Příkladové úlohy	**Po obědě přišla první túra, která našim nohám dala co proto. Již před túrou se začaly na některých spolužácích projevovat jisté zdravotní výmoly, které byly oceněny žertíky místní obsluhy hotelu: „No jo, Pražáci, ty na todle klima nejsou zvyklí!“** **(ze školního časopisu Prima želva ZŠ Bítovská)** **Která z následujících úprav výchozího textu odstraňuje nevhodné užití slova?** – místo *Pražáci* má být *Pražané* – místo *výmoly* má být *problémy* – místo *projevovat* má být *ukazovat* – místo *túra* má být *kúra* **Která z následujících možností je spisovnou variantou přímé řeči v textu:** – „No jo, Pražáci, ty na tohle klima nejsou zvyklí!“ – „Ano, Pražáci, ty na todle podnebí nejsou zvyklí!“ – „Ano, Pražáci, ti na toto klima nejsou zvyklí!“ – „No jo, obyvatelé Prahy, ty na todle klima nejsou zvyklí!“
Poznámky k úloze	Řešení: **(B), (C)** K úkolu na odlišení spisovného a nespisovného projevu by bylo potřeba vypnout automatické opravy, které chyby podtrhávají.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-1-05** odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
Indikátor	**ČJL-9-1-05.2** Žák v krátké ukázce najde nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovnými **ČJL-9-1-05.3** Žák k vybraným výrazům najde vhodná synonyma **ČJL-9-1-05.4** Žák rozhodne o vhodnosti / nevhodnosti použití nespisovného výrazu v textu
Příkladové úlohy	
	Kolem druhé hodiny poblíž železniční stanice v Chrástu přejel vlak neznámého muže ležícího na kolejích. Mašinfíra už nemohl reagovat a několikatunový kolos tělo rozdrtil.
	(www.novinky.cz 20. 5. 2004) – Nahraďte nespisovný výraz ve výchozím textu výrazem spisovným: …….. – Podtržená slova nahraďte synonymem. Muž …… Kolos ……. – Posuďte vhodnost nespisovného výrazu: – Výraz je vhodný – Výraz není vhodný
Poznámky k úloze	Řešení: 1. mašinfíra – strojvedoucí, 2. Muž – chlap, člověk, pán Kolos – obr, gigant 3. výraz mašinfíra je v textu nevhodný

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-1-08** využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
Indikátor	**ČJL-9-1-08.1** Žák vyhledá v textu klíčová slova / termíny spojené s danou tematikou **ČJL-9-1-08.2** Žák posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplývá z textu **ČJL-9-1-08.3** Žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku
Příkladové úlohy	Co vlastně pijí ryby? Tekutiny potřebují pouze ryby žijící ve slané vodě. Proč? Příčinou je tzv. osmotický zákon. Princip je následující: Tělesné tekutiny ryb žijících ve slané vodě obsahují mnohem méně soli než mořská voda, která je obklopuje. Z tohoto důvodu je kůží těchto ryb neustále vylučováno určité množství tekutiny. Toto množství musí ryby pitím neustále doplňovat. *Podle časopisu Claudia č. 28 z 11. 7. 2006* 1. Která z následujících možností obsahuje **dva víceslovné názvy** z výchozího textu? (A) tekutiny, slaná voda (B) tělesné tekutiny, kůže ryb (C) hardware, software (D) osmotický zákon, tělesné tekutiny 2. Která z následujících vět nejvíce **vystihuje** hlavní myšlenku výchozího textu? (A) Ryby vůbec nemusí pít. (B) Všechny ryby si doplňují množství soli v těle. (C) Pít potřebují pouze ryby žijící ve slané vodě. (D) Na otázku v názvu textu se nedá odpovědět.
Poznámky k úloze	Řešení: 1. D, 2. C

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-1-09** uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
Indikátor	**ČJL-9-1-09.1** Žák uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost **ČJL-9-1-09.2** Žák seřadí slovní výpovědi od nejvhodnější po nejméně vhodnou (hodnocení od nejlepšího po nejhorší)
Příkladové úlohy	– Děj vypravování nezachovává časovou posloupnost. **Očísluj věty tak, jak se příběh odehrál:** ------ Loni jsem dostala k Vánocům lyže. ------ Tatínek proto s námi jel na týden do Krkonoš. ------ Můj bratr Pavel už uměl lyžovat, ale já se teprve začínala učit. ------ Pak následovala během týdne celé řada dalších pádů. ------ Chtěla jsem se zachránit a honem jsem se chytila tatínka kolem krku. ------ Měla jsem z dárku velikou radost. ------ Ubytovali jsme se a hned vyrazili na stráň. ------ Sotva mi tatínek poprvé připevnil lyže na boty, začaly se mi rozjíždět nohy. ------ Oba dva jsme ztratili rovnováhu a svalili se do sněhu. ------ Když jsme v neděli odjížděli domů, měla jsem skvělý pocit, že už umím celkem dobře lyžovat. – Seřaď číslicí (1–5) hodnocení od nejlepšího po nejhorší: ….. dobrý ….. horší ….. nejhorší ….. ne zcela dobrý ….. výborný
Poznámky k úloze	Řešení: úloha č. 1 (1, 4, 3, 9, 7, 2, 5, 6, 8, 10) úloha č. 2 (2, 4, 5, 3, 1) K úkolu doporučujeme použít poznámkový papír. Převzato z ČJ pro 6. r., Fraus

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-1-10** využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů
Indikátor	**ČJL-9-1-10.1** Žák najde chybnou formulaci (stylistickou chybu) a z nabízených opravných možností vybere tu správnou. **ČJL-9-1-10.2** Žák najde záměrně uvedenou pravopisnou chybu v textu a vybere formulaci bez chyb
Příkladové úlohy	Zeměpis mě bavil už od Základní školy. Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora a tam jsem se rozhodla, že z něj budu maturovat a pokračovat v jeho studiu na vysoké škole. – **Která úprava souvětí nejlépe odstraňuje nedostatek v jeho výstavbě?** A) Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora, a proto jsem se rozhodla, že z něj budu maturovat a pokračovat v jeho studiu na vysoké škole. B) Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora a tam jsem se rozhodla z něj maturovat a pokračovat v jeho studiu na vysoké škole. C) Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora, a proto jsem se rozhodla, že ze zeměpisu budu nejen maturovat, ale dokonce budu pokračovat v jeho studiu na vysoké škole. D) Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora a zde jsem se rozhodla z něj maturovat a dále pokračovat v jeho studiu na vysoké škole. V úvodním textu je záměrná pravopisná chyba. – **Která z následujících možností je napsána bez pravopisné chyby?** A) Zeměpis mě bavil už od základní školy. Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora. B) Zeměpis mě bavil už od Základní školy. Na gimnáziu jsme měli skvělého pana profesora. C) Zeměpis mě bavil už od Základní školy. Na gymnáziu jsme měly skvělého pana profesora. D) Zeměpis mě bavyl už od základní školy. Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora.

Poznámky k úloze	Řešení: 1. **(C), 2. (A)** K úkolu na ověření poznatků z gramatiky by bylo potřeba vypnout automatické opravy, které chyby podtrhávají.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-1-10** využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů
Indikátor	**ČJL-9-1-10.3** Žák analyzuje předložený text a zařadí ho k danému funkčnímu stylu **ČJL-9-1-10.4 Žák dovede své znalosti o funkčních stylech tvůrčím způsobem použít.**
Příkladové úlohy	**Doplňte následující texty tak, abyste vždy dodrželi daný slohový útvar:** - - Vážený pane řediteli, omluvte prosím mou dceru… - - Jenže to jsme se přepočítali. Alice naším nápadem nebyla vůbec nadšená. Ba právě naopak. A tak … - - O víkendu se v Dolní Lhotě konal již šestý ročník populární soutěže….. -
Poznámky k úloze	Úloha ověřuje, zda žák je schopen rozpoznat jednotlivé funkční styly a na malé ploše použít své znalosti o jejich charakteristických prvcích v jednotlivých slohových útvarech.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Ortoepie)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-01** spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
Indikátor	**ČJL-9-2-02.1** Žák umí vybrat správnou výslovnost z uvedené nabídky
Příkladové úlohy	**Označte spisovnou výslovnost (zapsanou v hranatých závorkách) uvedené věty.** Díval se oknem na nejjasnější hvězdu na noční obloze. a) [ďíval se voknem na nejjasňejší hvjezdu na nočňí vobloze] b) [ďíval se oknem na nejasňejší hvjezdu na nočňí obloze] c) [ďíval se oknem na nejjasňejší hvjezdu na nočňí obloze]
Poznámky k úloze	Řešení: c)

<table>
<tr><td>Vzdělávací obor</td><td>Český jazyk a literatura</td></tr>
<tr><td>Ročník</td><td>9.</td></tr>
<tr><td>Tematický okruh</td><td>Jazyková výchova (Lexikologie)</td></tr>
<tr><td>Očekávaný výstup RVP ZV</td><td>ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.</td></tr>
<tr><td>Indikátor</td><td>ČJL-9-2-02.1 Žák umí rozlišit způsoby tvoření slov</td></tr>
<tr><td>Příkladové úlohy</td><td>Doplňte správně do tabulky, jak byla utvořena tato slova.

Zeměpis, JAWA, Sazka, ČR, papírenský, lesník, pradědeček, horolezec

<table><tr><td>odvozováním</td><td></td></tr><tr><td>skládáním</td><td></td></tr><tr><td>zkracováním</td><td></td></tr></table></td></tr>
<tr><td>Poznámky k úloze</td><td>Řešení

<table><tr><td>odvozováním</td><td>Papírenský, lesník, pradědeček</td></tr><tr><td>skládáním</td><td>Zeměpis, horolezec</td></tr><tr><td>zkracováním</td><td>JAWA, Sazka, ČR</td></tr></table>
U zkratkových slov je třeba dbát na rozšířenost slova v běžné SZ (např. Čedok).</td></tr>
</table>

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-02** rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	**ČJL-9-2-02.2 Žák k danému slovesu doplní slovesa odvozená**
Příkladové úlohy	**Doplň vhodnou předponu ke slovesům.** – Seď, tebe jsem –volal. – Petra dnes učitel –volal z matiky. – Svědek původní výpověď –volal. – Svým přáním jsem –volal déšť.
Poznámky k úloze	Řešení: – Seď, tebe jsem **ne**volal. – Petra dnes učitel **vy/od**volal z matiky. – Svědek původní výpověď **od**volal. – Svým přáním jsem **při**volal déšť. Indikátor *ČJL-9-2-02.2* lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-02** rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	**ČJL-9-2-02.3 Žák napíše, jak se nazývá krajina**
Příkladové úlohy	**Doplň správně podle vzoru:** Krajina v okolí města Mostu se nazývá Mostecko. Krajina v okolí města Liberec se nazývá ……. Krajina v okolí řeky Sázavy se nazývá …… Krajina pod horou Ještěd se nazývá …….
Poznámky k úloze	Řešení: Liberecko, Posázaví, Podještědí Úloha patří k obtížným. Indikátor *ČJL-9-2-02.3* lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-02** rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	**ČJL-9-2-02.4 Žák rozliší i vytváří slova složená**
Příkladové úlohy	– **V textu podtrhni slova složená.** V dějepise jsme se dozvěděli, že rodokmeny některých panovnických rodů mohou být sáhodlouhé. – **Vyjádři slovem složeným:** Název místa, kde se vyrábí pivo. …….. Název vyučovacího předmětu, který se zabývá státy i světadíly. …… Název činnosti, při níž se chytají ryby. ……
Poznámky k úloze	Řešení – Dějepis, rodokmeny, sáhodlouhé. – Pivovar, zeměpis, rybolov. Indikátor *ČJL-9-2-02.4* lze testovat i otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-02** rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	**ČJL-9-2-02.5 Žák nahradí vyznačená slova přejatá českými ekvivalenty**
Příkladové úlohy	**Nahraď vyznačená slova slovy českými se shodným významem.** Součást českého jazyka tvoří **gramatika**. ……. Ve volném čase hraji **fotbal**. …… Mám čas **maximálně** dvě hodiny. …… Půjdeme do **centra** města. ……..
Poznámky k úloze	Řešení: Mluvnice, kopanou, nejvýše, středu. Úloha patří k obtížným pro vysoký nárok na bohatost SZ. Indikátor *ČJL-9-2-02.5* lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-02** rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování
Indikátor	**ČJL-9-2-02.6** Žák vybere z nabídky slovo přeneseného pojmenování
Příkladové úlohy	Která z následujících vět **obsahuje základní význam slova oko**? a) Milena objevila oko na punčoše. b) Bratr rád jí koprovou omáčku s volským okem. c) Na polévce se objevila mastná oka. d) Oko je orgánem zraku..
Poznámky k úloze	Řešení: d)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-02** rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	**ČJL-9-2-02.7** Žák prokáže znalost významu přeneseného pojmenování
Příkladové úlohy	Která z následujících možností představuje **přenesené pojmenování ke slovu oheň**? a) divoký bažant b) červený kohout c) kropenatá slepička d) rudý mák
Poznámky k úloze	Řešení: b)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-02** rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování
Indikátor	**ČJL-9-2-02.8** Žák ovládá zásady tvoření slov
Příkladové úlohy	Ve kterém bodě je správně proveden slovotvorný rozbor slova *„odborník“*? – odbor – kořen, - ník – přípona – od – předpona, -bor- kořen, - ník – přípona – odbor – kmen, - ník – přípona – od – předpona, - bor- kmen, -ník - přípona
Poznámky k úloze	Řešení: b)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-03** samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
Indikátor	**ČJL-9-2-03.1** Žák se orientuje v odborném textu
Příkladové úlohy	**Předložky *s* a *z*** Předložky *s* a *z* se v písmu rozlišují podle toho, s kterým pádem se ve větě pojí, a to bez zřetele k výslovnosti. **1. Se 7. pádem** Se 7. pádem se pojí předložka ***s (se)***. Např. *s bratrem, s přítelem, s matkou, s prací, se psem, s nimi……* **2. S 2. pádem** S 2. pádem se pojí předložka ***z (ze).*** *Té je možno využít ve spojení s 2. pádem vždy. Např. (jíst) z talíře, (vyjít) z domu, (vstát) ze židle, z postele, (sebrat) z podlahy…* Pozn. Jen v případě, kdy píšící považuje za potřebné naznačit předložkou východisko pohybu z povrchu pryč, popř. po povrchu dolů, může zvolit předložku ***s***, např. *(vzít) se stolu, se skříně*. (Pravidla českého pravopisu)
	– Doplňte správně předložky s (se), z (ze) Spadnout ….stromu, rozejít se … přítelem, vrátit se …hor, radovat se ….nimi. – Určete, zda je následující zápis předložek bezchybný. Večeřel jsem se sestrou v restauraci. Při odchodu nejprve smetla smítko se své sukně a potom se se mnou rozloučila. ano/ne
Poznámky k úloze	Řešení: – ze (stromu), s (přítelem), z (hor), s (nimi) – ano Úloha prověřuje, zda žák dokáže poznatky z odborného textu aplikovat v praxi.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Morfologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-04** správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
Indikátor	**ČJL-9-2-04.1** Žák vybere z řady slov to, které je/není požadovaným slovním druhem
Příkladové úlohy	**Obsahuje uvedené souvětí všechny slovní druhy?** Ano mám rád, když se u mé nohy ozve to milounké mňau. – ano – chybí částice – chybí číslovka
Poznámky k úloze	Řešení: c)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Morfologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-04** správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
Indikátor	**ČJL-9-2-04.2** Žák určí slovní druh u slov odvozených z jednoho slovotvorného základu
Příkladové úlohy	Která z řad slov odpovídá přesně uvedenému pořadí slovních druhů? Sloveso, příslovce, podstatné jméno, přídavné jméno – lesník, zalesnit, lesnictví, nezalesněný – strašit, strašně, strašidlo, strašící – zavodnit, vodní, podvodník, vodnický
Poznámky k úloze	Řešení: b)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Morfologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-04** správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
Indikátor	**ČJL-9-2-04.3 Žák doplní v textu slova v náležitých tvarech množného čísla (slova jsou uvedena v č. j. v 1. p.)**
Příkladové úlohy	**Slova uvedená v závorce správně doplňte do věty:** Dědeček postavil celou chatu (vlastní ruka). Týká se to pouze mne a mých (dvě kamarádka). Pánev se (tři vejce) stála na kraji stolu.
Poznámky k úloze	Řešení: Dědeček postavil celou chatu **vlastníma rukama**. Týká se to pouze mne a mých **dvou kamarádek**. Pánev se **třemi vejci** stála na kraji stolu. Indikátor *ČJL-9-2-04.3* lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Morfologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-04** správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
Indikátor	**ČJL-9-2-04.4** Žák určí slovní druh u vyznačených slov v textu (dané slovo ve větě může mít platnost různých slovních druhů)
Příkladové úlohy	– **Vyberte z nabídky správné pořadí slovních druhů slov označených v textu.** Ona ***má*** pravdu. Je to od vás ***překvapení.*** Je to ***má*** nejmilejší kniha. ***Překvapení*** lidé začali tleskat. – Zájmeno, podstatné jméno, sloveso, podstatné jméno – Sloveso, podstatné jméno, sloveso, přídavné jméno – Podstatné jméno, sloveso, podstatné jméno, zájmeno – Sloveso, podstatné jméno, zájmeno, přídavné jméno **2. Ve které větě/větách je slovo *kolem* neohebným slovním druhem?** a) Chlubil se novým *kolem*. b) Projel *kolem* mne. c) Všude *kolem* se černal hustý les. **3. Která řada slov obsahuje pouze slova ohebná?** – Věšet, věrně, stojan, haf. – Peče, maže, dobře, špatně. – Tento, oheň, hoch, lhát. – Zdalipak, klid, bouře, svůj.
Poznámky k úloze	Řešení 1. d) 2. b), c) 3. c)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-06** rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.
Indikátor	**ČJL-9-2-06.1 Žák určí ve větách vyznačená slova jako větné členy**.
Příkladové úlohy	**Určete větné členy, nezapomeňte na druh příslovečného určení a typ přívlastku:** – V závěru prochází stezka **Milíčovským** lesem. – V závěru prochází stezka Milíčovským **lesem**. – **Závody** v plavání se konají v sobotu. – V Liberci uspořádali pro děti základních škol **závody** v lehké atletice.
Poznámky k úloze	Řešení: – Pks – PU místa – Po – Pt Indikátor *ČJL-9-2-06.1* lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-06** rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.
Indikátor	**ČJL-9-2-06.2 Žák rozšíří daný větný člen na několikanásobný, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku.**
Příkladové úlohy	– **Doplňte do vět výrazy v daném významovém poměru. Užijte vhodné spojovací prostředky.** a) Dnes navštívím bratra……(sestra, otec - slučovací) b) Zápas nevyhrála Slavie…….(Sparta – odporovací) c) Zlobí se na tebe nejen bratr…… (kamarád – stupňovací) **2. Rozhodněte, kde doplníte čárku:** a) Zmrzlina byla výborná avšak předražená. b) Naše družstvo se rozhodne buď pro bílé nebo pro modré dresy. c) Rozkvetly žluté bílé i červené tulipány. d) Je již teplé a proto příjemné jaro.
Poznámky k úloze	Řešení: 1. Doplňte vhodné spojovací prostředky: a) Dnes navštívím bratra, sestru a otce. b) Zápas nevyhrála Slavie, ale Sparta. c) Zlobí se na tebe nejen bratr, ba dokonce i kamarád. 2. Rozhodněte, kde doplníte čárku: a) Zmrzlina byla výborná, avšak předražená. b) Naše družstvo se rozhodne buď pro bílé, nebo pro modré dresy. c) Rozkvetly žluté, bílé i červené tulipány. d) Je již teplé, a proto příjemné jaro. Indikátor *ČJL-9-2-06.2* lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-06** rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí
Indikátor	**ČJL-9-2-06.3 Žák doplní sloveso podle naznačených vztahů a určí doplněný větný člen.(podmět, přísudek, předmět, přívlastek, příslovečné určení místa, času, způsobu)**
Příkladové úlohy	**Doplňte věty podle nápovědy a napište, jaké větné členy jste doplnili.** Tuto neděli upeču ……dort. (jaký dort?) …… Tuto neděli upeču dort…….. . (dort pro koho?) …… Tuto neděli ……..upeču dort. (jak upeču?) ……
Poznámky k úloze	Řešení Tuto neděli upeču výborný dort. přívlastek shodný Tuto neděli upeču dort mamince. předmět Tuto neděli určitě upeču dort. příslovečné určení způsobu Indikátor *ČJL-9-2-06.3* lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-06** rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.
Indikátor	**ČJL-9-2-06.4 Žák vyjádří obsah dvojčlenných vět větným ekvivalentem.**
Příkladové úlohy	**Užijte vhodně větný ekvivalent při:** – Vyslovení nesouhlasu. – Přivolání kočky. – Upozornění na nebezpečí. – Vyjádření obsahu věty: Počkejte na mě!
Poznámky k úloze	Řešení – Ne. – Čiči. – Pozor! – Počkat na mě! Počkat! Indikátor *ČJL-9-2-06.4* lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-06** rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí
Indikátor	**ČJL-9-2-06.5 Žák užije uvedené sloveso ve větách, které vypovídají něco o povětrnostních podmínkách jako větu jednočlennou a jako větu dvojčlennou (maximum)**
Příkladové úlohy	**Vyjádřete obsah věty vhodnou větou jednočlennou.** Venku tiše padá sníh. ……. **Vyjádřete obsah věty vhodnou větou dvojčlennou.** V prosinci se brzy stmívá. ……...
Poznámky k úloze	Řešení Venku tiše sněží. V prosinci je brzy tma. Indikátor *ČJL-9-2-06.5* lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-06** rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.
Indikátor	**ČJL-9-2-06.6** Žák vybere z nabízených možností grafickou stavbu souvětí a přiřadí ji k danému souvětí (lze i obráceně – přiřadí ke grafu jedno z nabízených souvětí)
Příkladové úlohy	**Vyberte pro následující souvětí jeho grafickou stavbu z nabízených možností:** – Náš Petr, který právě přijel z hor, musí jít zítra k zubaři. – 1VH, 2VV, 3VH – 1VH, 2VH, 3VH – 1VHa, 2VV, 1VHb – Buď se ke všemu přiznáš, nebo všem řeknu, jak ses zachoval! – 1VV, 2VH, 3VV – 1VH, 2VH, 3VV – 1VH, 2VV, 3VH
Poznámky k úloze	Řešení 1. c) 2. b)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Gramatika)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-07** v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí
Indikátor	**ČJL-9-2-07.1** Žák vybere z nabízených vět tu, ve které je /není pravopisná chyba
Příkladové úlohy	**Opravte všechny pravopisné chyby v níže uvedených větách:** Na stěně vysí vyřezávané hodiny s pozlacenými ručičkami, které jsem zdědil po dědečkovy, a které odbýjejí čas zcela přesně. Pověs mi, jak myslíš, že ti to bude trvat. O velikonocích bychom rádi opět lyžovali v alpských zimních střediskách. Obilí se sváží do sýpek, kde čeká na další spracování. Byli bychom rádi, kdybyste nám včas ohlásily, kdy přijedete. S tímto úkolem mě musíš pomoci. Mám nové auto které jsem si přála. Náš soused rád rozdmíchává rozmíšky. Zbyňkovi se nejvíce líbyli Čapkovi moderní pohádky.
Poznámky k úloze	Řešení: Na stěně visí vyřezávané hodiny s pozlacenými ručičkami, které jsem zdědil po dědečkovi a které odbíjejí čas zcela přesně. Pověz mi, jak myslíš, že ti to bude trvat. O Velikonocích bychom rádi opět lyžovali v alpských zimních střediskách. Obilí se sváží do sýpek, kde čeká na další zpracování. Byli bychom rádi, kdybyste nám včas ohlásili, kdy přijedete. S tímto úkolem mně/mi musíš pomoci. Mám nové auto, které jsem si přála. Náš soused rád rozdmýchává rozmíšky. Zbyňkovi se nejvíce líbily Čapkovy moderní pohádky. V provedení korektury žák prokáže, jak ovládá pravopis. Uvedené příklady jsou maximum. Doporučujeme, aby se v dané úloze sledoval pouze jeden typ pravopisného jevu.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Obecné poučení o jazyce)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-08** rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
Indikátor	**ČJL-9-2-08.1** Žák v krátké ukázce najde nespisovný výraz a vybere z nabízených možností správné převedení ukázky do jazyka spisovného
Příkladové úlohy	Při každejch lyžařskejch závodech koukaj všecky, aby byli dyž né perní, teda aspoň mezi těma nejlepčíma. (Podle J. Buchara) – Při každých lyžařských závodech se všichni snaží, každý chce stát na bedně. – Při každých lyžařských závodech se všichni dívají, aby byli když ne první, tak alespoň druhý. – Při každých lyžařských závodech se všichni snaží vyhrát, nebo být aspoň mezi nejlepšími.
Poznámky k úloze	Řešení: c)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Obecné poučení o jazyce)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-08** rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
Indikátor	**ČJL-9-2-08.2** Žák přiřadí ke krátkému textu jeden z nabízených pojmů útvaru národního jazyka
Příkladové úlohy	**K uvedeným větám přiřaďte z nabídky správné označení útvaru národního jazyka, ve kterém je daný úryvek napsán:** – Tomáš byl tasenej z dějáku a dostal čtverec. – Bojí se vejšek, ale prej to bude dobrý. – „Šak víš, že su vychovaná mezi lidima,“ připomínala Bystrouška Zlatohřbítkovi. – Davy turistů se vypravily do Kutné Hory. – Spisovná čeština – Slang – Obecná čeština – Nářečí (dialekt)
Poznámky k úloze	Řešení – b) – c) – d) – a) Slang na některých ZŠ neprobírají – muselo by se vynechat. Otázkou je, zda nerozlišovat pouze spisovný/nespisovný jazyk. Otázku lze upravit: – Spisovná čeština – Nespisovná čeština Řešení – – b) – – b) – – b) – – a)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Obecné poučení o jazyce)
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-2-08** rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
Indikátor	**ČJL-9-2-08.3** Žák vybere z nabízených možností nejvhodnější užití daného textu a přiřadí ho k ukázce
Příkladové úlohy	**K uvedeným větám přiřaďte z nabídky vhodné označení tohoto úryvku:** 1. Já dneska oki a ty?? 2. Seznam zájemců o prezidentský post se rozrůstá. 3. Na některý zamerzlý louži sme vodmetli sníh a už tu byla klouzačka a už sme jezdili sem tam. 4. Zájmena lze rozdělit podle trojího typu skloňování. – Veřejnoprávní rozhlasové/televizní zpravodajství – SMS zpráva pro kamaráda – Odborný učební text – Využití podkrkonošského nářečí ve vypravování 1. …… 2……. 3……. 4…….
Poznámky k úloze	Řešení 7. – b) 8. – a) 9. – d) 10. – c)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-3-06** rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele **ČJL-9-3-01** uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
Indikátor	**ČJL-9-3-06.1** Žák určí k jakému literárnímu druhu / žánru patří výchozí text. **ČJL-9-3-01.1** Žák odliší řeč vypravěče a řeč postav **ČJL-9-3-01.4** Žák vybere z nabídky A-D hlavní myšlenku předloženého úryvku
Příkladové úlohy	**Pátek, 2. ledna** SVÁTEK VE SKOTSKU, ÚPLNĚK Dneska mi bylo mizerně. Může za to matka, protože si ve dvě v noci zpívala na schodech. To už je můj osud, že mám takovou matku. Je tu jistá naděje, že se z mých rodičů stanou alkoholici, a tak bych se příští rok mohl dostat do dětského domova. Pes už se otci pomstil. Vyskočil, shodil mu model lodi a potom utekl do zahrady. Otec bez přestání a pořád dokolečka opakoval: „Tříměsíční práce je v tahu.“ Uher na bradě se zvětšuje. Může za to matka, protože neví nic o vitaminech. (Vzhledem k povaze úlohy není určen zdroj) – **Vyber z následující nabídky, o který literární útvar se jedná:** – bajka – tragédie – deník – balada – **Kdo je vypravěčem (vyber správnou odpověď):** – Dívka, která má ráda svého psa. – Maminka, kterou trápí nezvedený syn. – Pes v rodině alkoholiků. – Chlapec v pubertě. – **Která z následujících možností vyjadřuje hlavní myšlenku úryvku:** – Tatínek je nešťastný, že se mu rozbila loď. – Maminka si ráda ve dne zpívá. – Chlapec je výrazně kritický k oběma svým rodičům. – Pes si rád hraje.

Poznámky k úloze	Řešení: 1. C, 2. D, 3. C Úloha ověřuje ve třech indikátorech, zda je žák schopen porozumět vybraného úryvku z uměleckého textu, pochopit jeho strukturu a odhadnout hlavní myšlenku.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-3-01** uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
Indikátor	**ČJL-9-3-01.1 Žák odliší řeč vypravěče a řeč postav** **ČJL-9-3-01.2 Žák správně určí básnické prostředky ozvláštňující literární dílo (jednoduché příklady personifikace, metafory, metonymie)** **ČJL-9-3-01.3 Žák doplní do básně slovo ve správném rýmu podle rytmu a smyslu textu** **ČJL-9-3-01.4** Žák vybere z nabídky A-D hlavní myšlenku předloženého úryvku
Příkladové úlohy	Návrh možných příkladových úloh: Pro indikátor 9-3-01.1 – úryvek ze známé prózy, kde je jasně patrná řeč autorská a řeč postav Pro indikátor 9-3-01.2 – úryvek (nebo krátká báseň), kde se objeví jeden z navrhovaných jevů (nejlépe personifikace či metafora) Pro indikátor 9-3-01.3 - v téže básni vynechat jeden rým, který žák doplní Pro indikátor 9-3-01.4 – nejlépe čtyři ucelené úryvky, ze kterých žák vybere a vypíše hlavní myšlenky (úryvky nejlépe prozaické či z epické poezie)
Poznámky k úloze	Všechny čtyři indikátory zkoumají, zda žák je schopen pochopit literární text, do jisté míry mu porozumět a zároveň zda je schopen se i v rámci uvedených textů k textům souvisle vyjádřit.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-3-02** rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
Indikátor	**ČJL-9-3-02.1** Žák vybere z ukázek A–E takovou, která svým obsahem odpovídá názvům uvedených knih. Přiřadí k sobě název knihy a k ní příslušející ukázku **ČJL-9-3-02.2** Seřadí úryvky z literárních děl v pořadí, ve kterém vznikly
Příkladové úlohy	Návrh možných příkladových úloh: Pro indikátor 9-3-02.1 – žák vybírá na jedné straně z pěti názvů knih a na straně druhé z pěti úryvků – přiřazuje názvy knih k jednotlivým úryvkům – je třeba vybrat známé úryvky a také čtené autory – je možné např. i ze zahraničních literatur Pro indikátor 9-3-02.2 – žák vybírá k uvedeným úryvkům obdobně jednotlivá období vzniku – k několika navrženým obdobím (POZOR MĚLA BY BÝT JASNĚ ODLIŠNÁ) – žák přiřazuje texty (DOBRÉ BY BYLO ZVOLIT VÝRAZNĚ ODLIŠNÉ TEXTY I PO STRÁNCE JAZYKOVÉ, OBDOBÍ NESPECIFIKOVAT NA LETOPOČTY, ALE SPÍŠE NA EPOCHY)
Poznámky k úloze	Oba indikátory zkoumají, jak se žáci orientují nejen v individuálním stylu autorů, ale jaké mají povědomí o jednotlivých etapách dějin literatury

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-3-03** formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
Indikátor	**ČJL-9-3-03.1 Žák popíše v dopise ve 150–180 slovech film, který vznikl na základě literárního díla** **ČJL-9-3-03.2 Žák zformuluje alespoň tři důvody, proč se mu určitá kniha nelíbila** **ČJL-9-3-03.3 Žák na základě návštěvy divadelního představení v dopise kamarádovi či kamarádce sdělí dojmy ze zhlédnutého představení**
Příkladové úlohy	– Alternativa č. 1 Písemná slohová práce: – rozsah 150–180 slov – téma: Můj dojem z filmu / divadelního představení, které jsem viděl/a Kniha, kterou jsem přečetl/a v poslední době – útvar: dopis kamarádovi/kamarádce – Alternativa č. 2 – Otázka: Které filmové (divadelní) představení jsi viděl/a v poslední době? – Uveď alespoň jedno jméno herce, který v tebou uvedeném filmu (div. představení) vystupoval – Napiš alespoň tři důvody, proč se ti film (divadlo) líbil – Napiš titul knihy, kterou jsi naposled přečetl/a – Jak se jmenuje její autor? – Zformuluj ve třech větách, jaký dojem v tobě kniha zanechala
Poznámky k úloze	Indikátory zkoumají, zda jsou žáci schopni jasně a srozumitelně zachytit dojmy ze zhlédnutých představení či přečtených knih.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-3-04** tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
Indikátor	**ČJL-9-3-04.1 Žák vytvoří jednodušší literární text odpovídající tematicky i formálně zadání (v nabídce báseň, bajka, pohádka)**
Příkladové úlohy	Alternativa č. 1 Žák napíše podle zadání (uvést rozsah – min. 80 slov) krátkou básničku, bajku nebo úvod k pohádce Alternativa č. 2 (pouze jedna z nabízených možností) – Žákovi je předložen text (pohádka, bajka), který není ukončen a žák ho dopíše (opět rozsah min. 50 slov) – Žákovi je předložena báseň (nejlépe psaná volným veršem) a žákův úkol je ji dokončit jednou strofou (min. rozsah 25 slov)
Poznámky k úloze	Indikátor zkoumá, zda jsou žáci schopni alespoň náznaků tvůrčího psaní. Lze testovat jedině písemnou prací, u bajky není nutné, aby obsahovala mravní ponaučení.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-3-05** rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
Indikátor	**ČJL-9-3-05.1 Žák rozhodne o výchozím textu, zda patří k hodnotné, či spíše ke konzumní literatuře**
Příkladové úlohy	Alternativa č. 1 Žákovi je předložen jeden text tzv. „brakové - bulvární“ literatury a jeho úkolem je zdůvodnit na vybraných jazykových a stylistických prostředcích, proč se jedná o konzumní literaturu. (Např. text: „Smithi, dostal jsem vás už podruhé a dříve, než jsem si myslel. Uznáváte to?“ „Dávám vám za pravdu, Paruko.“ „To mě těší. Já to ale věděl, že jste soupeř, kterého si musím vážit, a to je taky příčinou, proč jste ještě živý. Měl jsem dosud co dělat ponejvíce se zbabělci a zrádci, víte? Pro ty byla smrt pouhým vykoupením. Sahal jsem k ní rád - a vám, ač nerad, ji také dopřeji. Ale dříve, než vás pošlu z tohoto světa, nedám si ujít příležitost, abych se s vámi nepobavil po svém.“ 2) Alternativa č. 2 Žákovi jsou předloženy dva texty – jeden z tzv. „brakové“ literatury a druhý z literatury klasické a žák by měl dokázat, v čem je zásadní rozdíl (Např. k uvedenému textu jako protiklad tento text: „Prokop: Proč mne potkalo tolik věcí? Dědeček: To se jen zdá. Co člověk potkává, vychází z něho. Prokop: Dědečku, jednal jsem špatně? Dědeček: Špatně, nešpatně. Lidem jsi ublížil.“
Poznámky k úloze	Indikátor zkoumá, zda jsou žáci schopni rozeznat literaturu špatnou od kvalitní. **Pracovní skupina důrazně upozorňuje, že tento očekávaný výstup by měl být podroben revizi.** Navíc tento typ literatury se neučí na základních školách ani není obsažen v dosud vydaných čítankách.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-3-06** rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
Indikátor	**ČJL-9-3-06.1** Žák přiřadí k uvedenému literárnímu druhu/žánru ukázky jednotlivých uměleckých textů
Příkladové úlohy	1. **Sbohem galánečko** Sbohem galánečko já už musím jíti Kyselé vínečko podalas mně k pití Sbohem galánečko rozlučme sa v pánu Kyselé vínečko podalas mně v džbánu 2. Kolegiátní přísedící Kovaljov se probudil dosti časně a odfrkl si „Brrr“, což dělával vždycky, když se probudil, ač si sám nedovedl vysvětlit, jaký k tomu má důvod. Kovaljov se protáhl a dal si podat malé zrcadlo, které stálo na stole. Chtěl se podívat na uhřík, který se mu včera udělal na nose; ale ke svému nejvyššímu údivu zjistil, že tam, kde obvykle mívá nos, má teď docela hladké místo! Kovaljov se zděsil, poručil, aby mu podali vodu, a protřel si ručníkem oči – ale skutečně, nos byl pryč! Začal se štípat, aby se přesvědčil, jestli nespí, ale vypadalo to, že nespí. Vyskočil tedy z postele, vytřepal na sobě noční oděv, ale nos nikde! Poručil, aby mu okamžitě přinesli šaty, a rozběhl se rovnou k vrchnímu policejnímu komisaři. 3. KRÁL: Tak dost. Podívejte se, já mám zakletou dceru. BYSTROZRAKÝ: Tohle chcete rýmovat? KRÁL: Co? Rýmovat? A sakra, já zapomněl. VŠEVĚD: Co jsi říkal? KRÁL: Říkal jsem, mám zakletou dceru. VŠEVĚD: No, a dál? KRÁL (*tiše k Bystrozrakému)*: Honem, poraď! BYSTROZRAKÝ: Dceru, dceru, to je taky slovo! Co s tím? JASOŇ: Já bych věděl… BYSTROZRAKÝ: Já taky, ale to nemůžeme použít. 4. **Nápis na psí hrob**

	Za věrné služby pozemskému pánu – a že se, Pane, nadřel dost – do psího ráje otevři mu bránu a podstrč mu tam občas kost. (Vzhledem k povaze úlohy nejsou určeny zdroje) **Vyberte z následující nabídky literární druhy/žánry a přiřaďte je k vybraným úryvkům:** – Báseň …… – Komedie …… – Povídka ……. – Píseň……..
Poznámky k úloze	Řešení: – Báseň 4 – Komedie 3 – Povídka ……2 – Píseň… 1 Úloha ověřuje, zda je žák schopen v krátkém úryvku z uměleckého textu podle kompozice textu, případně užitých jazykových a stylistických prostředků odhadnout vybraný literární druh/žánr.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-3-07** uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
Indikátor	**ČJL-9-3-07.1 Žák zařadí vybrané autory do uvedených literárních směrů** **ČJL-9-3-07.2 Žák popíše základní znaky literárního směru na vybrané ukázce**
Příkladové úlohy	**Návrh možných příkladových úloh:** – Jména tří autorů (typických představitelů lit. směrů – např. Mácha, Jirásek, Dante apod.) přiřadit ke třem literárním směrům – Typická ukázka vybraného díla a žák z ní vypíše základní znaky literárního směru (např. Máchům Máj, Nezvalova Abeceda, jedna z Wolkerových balad apod.)
Poznámky k úloze	Indikátory zkoumají, zda žáci ovládají základní literární směry a jejich znaky. **Pracovní skupina doporučuje tento očekávaný výstup revidovat.**

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-3-08** porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
Indikátor	**ČJL-9-3-08.1 Žák převede úryvek literárního díla do podoby divadelního scénáře.** **ČJL-9-3-08.2 Žák porovná film a jeho literární předlohu a popíše základní shody a rozdíly v obsahu obou uměleckých děl**
Příkladové úlohy	Návrh možné příkladové úlohy: – Jakýkoliv prozaický úryvek, kde je užita řeč autorská a řeč postavy, žák převede do divadelního (filmového) scénáře Např.: „Tak ještě tu máme tyhle dva pány na holení,“ ukázala Pamela prstem na Ignáce s Oskarem a potom spočinula dvěma významnými, dlouhými pohledy na Hynkovi a na Maxovi, „a po nich přijde to nejzajímavější!“ Bylo zřejmé, že si neomalenost svého výroku — nejen vůči oběma Maxovým kamarádům, ale koneckonců vůči všem, kteří se až dosud představili — vůbec neuvědomuje. „S námi se nezdržujte, slečno průvodkyně,“ řekl hlasitě Ignác, aniž si — jako dosud jediný — stoupl. „My jsme jenom dva úplně bezvýznamní homosexuálové.“ Oskar pozoroval pláž a moře. „My jsme jenom dva řadoví teplajzníci,“ zasmál se Ignác. Max k němu vzhlédl s jistou obavou, ale jeho smích mu připadal v pořádku: byl uvolněný a lehkomyslný. Osvobozující. Ostatní rekreanti se zvýšeným zájmem vzhlíželi k jejich stolu. „Ale jděte,“ řekla Pamela. S nejistým úsměvem se rozhlédla. „Já to říkal,“ řekl Jarda. Nepřátelsky si Ignáce měřil. „No jo. A co je horší: My nejenže nemáme největší životní sen,“ řekl pochmurně Ignác a pohlédl na Irmu s Denisou, „my dokonce nemáme ani koníčky!“ „To zas nelži,“ osmělil se Oskar, „ty přece hrozně rád pozoruješ vosy!“ „V koši,“ řekl Pamele Max. „Abychom byli přesní.“ Jídelnou zavládl všeobecný informační chaos, jehož přímým důsledkem byl rádobydiskrétní šepot. Šarlota s Helgou se zvědavě postavily. „Oni jsou homosexuálové?“ zeptala se Zuzana šeptem svého muže. „Ano,“ řekl Hynek. Přál by si, aby se jeho žena tvářila jinak. Pokud možno méně udiveně. Kde žije? Jakub nevěřil svým uším: Takže oni jsou taky homouši — a docela klidně o tom nahlas mluví! Dokonce se ještě smějí! Nechápal, jak to dokážou — a záviděl jim. Nemohl od nich odtrhnout oči. Přemýšlel, jestli by to taky měl říct.“ Po zpracování textu do podoby scénáře žák určí rozdíly mezi zpracovaným scénářem a prozaickým textem

	– Protože se jedná v tomto případě o notoricky známou scénu z románu Účastníci zájezdu, žák by měl být schopen určit i rozdíl mezi literárním a filmovým zpracováním v širších souvislostech celého díla
Poznámky k úloze	Indikátory zkoumají, zda jsou žáci schopni rozeznat rozdíly v jednotlivých formách uměleckých výpovědí. Doporučujeme vybrat takové texty, kde je užitá řeč autorská a řeč postav a kde je potlačen popis krajiny nebo situace. **Pracovní skupina doporučuje tento očekávaný výstup revidovat.**

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	**ČJL-9-3-09** vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích
Indikátor	**ČJL-9-3-09.1 Žák vyhledá informace ke splnění určitého úkolu (např. vytvoří seznam děl určitého autora) v různých typech katalogů v knihovně** **ČJL-9-3-09.2 Žák na základě internetových zdrojů vypracuje určitý úkol (např. základní údaje o životě a tvorbě jednoho z nositelů Nobelovy ceny, ceny Magnesia Litera apod.)**
Příkladové úlohy	Návrh možné příkladové úlohy: – Žák v předložené encyklopedii (např. Slovník české literatury po r. 1945, Slovník českých spisovatelů apod.) vypíše základní údaje o určitém autorovi a jeho díle – Na základě prostudovaného materiálu žák sám vytvoří encyklopedické heslo o některém autorovi (podle vlastního výběru)
Poznámky k úloze	Indikátory zkoumají nejen, jak se žáci jsou schopni orientovat v encyklopedických příručkách, ale zkoumají také, jak jsou schopni porozumět informacím, které jsou v nich obsaženy. Pokud by měla být úloha zadána, je třeba zabezpečit dostatek příruček.

STANDARDY
MATEMATIKA

Vypracovala skupina pro přípravu standardů z matematiky ve složení:

Vedoucí: Eduard Fuchs, Přírodovědecká fakulta MU Brno
Koordinátor za VÚP: Eva Zelendová, VÚP v Praze
Členové: Helena Fučíková, ZŠ Praha-Hostivař
Dag Hrubý, Gymnázium Jevíčko
Hana Lišková, VOŠP a SPgŠ Litomyšl
Michaela Pažoutová, ZŠ Praha 4,
Dagmar Ryčlová, ZŠ Jesenice
Jitka Topičová, ZŠ a MŠ Sadov

1. stupeň

1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-5-1-01** Žák využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
Indikátory	1. žák zpaměti sčítá a odčítá čísla do sta, násobí a dělí v oboru malé násobilky 2. žák využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu 3. žák využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení úloh s užitím závorek 4. žák využívá výhodného sdružování čísel při sčítání několika sčítanců bez závorek
Ilustrační úloha	
Doplň chybějící čísla: 8 x □ = 40 8 + 8 x □ = 40 (8 + 4) x 5 = □	
Poznámky[1]	M-5-1-01.1 Je-li rámeček vložen vlevo od rovnítka, musí žák pro výpočet zvolit inverzní početní operaci, aby získal výsledek do příslušného rámečku. To je náročnější varianta, než kdyby byl rámeček vpravo od rovnítka. Nutno ponechat oba typy.

[1] U každého očekávaného výstupu jsou v Poznámkách uvedeny indikátory, které testuje ilustrační úloha. U některých ilustračních úloh jsou pod indikátory uvedeny poznámky pro autory testových úloh. U některých očekávaných výstupů je uvedeno upozornění na to, který indikátor je testovatelný pouze otevřenou úlohou (vyznačeno zelenou barvou) a který testovat elektronicky nelze (vyznačeno červenou barvou).

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-5-1-02** Žák provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
Indikátory	1. žák správně sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel 2. žák aplikuje při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselnými řády 3. žák využívá znalosti malé násobilky při písemném násobení a dělení nejvýše dvojciferným číslem 4. žák provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku 5. žák dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel
Ilustrační úloha	
Vypočítej, do rámečků doplň chybějící číslice: 929 − 28 = □ □□□ 437 − 154 = □□□ 328 x 7 = □ □□□ 19 209 : 8 = □ □□□ zb.	
Poznámky	M-5-1-02.1 M-5-1-02.2 M-5-1-02.3 Tyto úlohy, které vyžadují elementární dovednosti, je nutné zařadit do každého testu.

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-5-1-03** Žák zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
Indikátory	1. žák přečte a zapíše číslo (do milionů) s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy 2. žák využívá rozvinutého zápisu čísla (do milionů) v desítkové soustavě 3. žák porovnává čísla do milionů 4. žák zaokrouhluje čísla do milionů s použitím znaku pro zaokrouhlování 5. žák užívá polohové vztahy („hned před“, „hned za“) v oboru přirozených čísel 6. žák se orientuje na číselné ose a jejích úsecích 7. žák provádí číselný odhad a kontrolu výsledku

Ilustrační úloha

Odhadni a vepiš čísla uvedená v nabídce do rámečků nad číselnou osou.
Nabídka čísel:

149 999 852 011 250 100 549 900 308 000

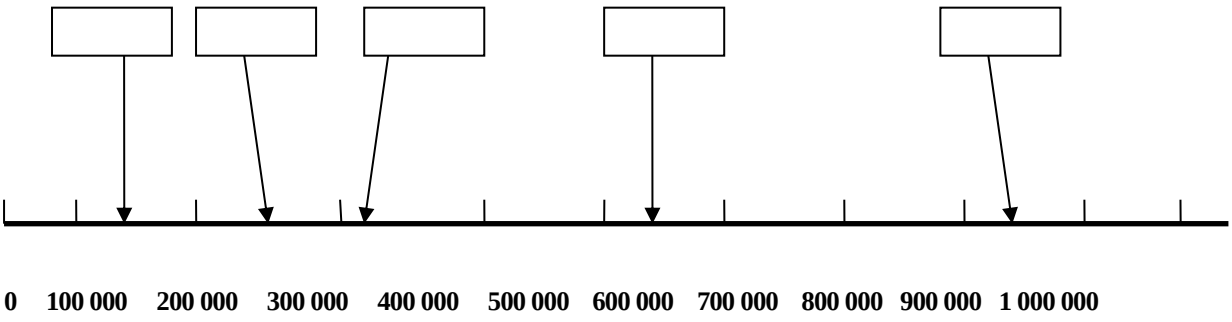

Poznámky	M-5-1-03.6

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-5-1-04** Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru
Indikátory	1. žák porozumí textu úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy) 2. žák přiřadí úloze správné matematické vyjádření s využitím osvojených početních operací **3. žák zformuluje odpověď k získanému výsledku** 4. žák přiřadí k zadanému jednoduchému matematickému vyjádření smysluplnou slovní úlohu (situaci ze života) **5. žák tvoří slovní úlohu k matematickému vyjádření**

Ilustrační úloha

Přiřaď k jednotlivým úlohám odpovídající matematické vyjádření:
36 + 4 = **36 – 4=** **36 x 4 =** **36: 4 =**
Úlohy vyřeš.

1. Mamince je 36 let. Její dcera je čtyřikrát mladší. Kolik let je dceři?
   Matematické vyjádření ☐

   Odpověď: Dceři je _____ roků.
2. Pavel měl ve sbírce 36 modelů letadel. Od dědečka dostal 4 nové modely. Kolik modelů letadel má nyní celkem?
   Matematické vyjádření ☐

   Odpověď: Pavel má nyní celkem _____ modelů.
3. V počítačové učebně bylo původně 36 počítačů. 4 počítače však již byly zastaralé a poruchové, proto byly z učebny odstraněny. Kolik počítačů v učebně zůstalo?
   Matematické vyjádření ☐

   Odpověď: V učebně zůstalo _____ počítačů.
4. Ve školní jídelně připravovala kuchařka 4 mísy s jablky. V každé míse bylo 36 jablek. Kolik jablek měla kuchařka celkem?
   Matematické vyjádření ☐

   Odpověď: Kuchařka měla celkem _____ jablek.

Poznámky	M-5-1-04.1 M-5-1-04.2 Záměrně jsou použita stejná čísla, aby nebylo možné přiřadit úlohu k matematickému vyjádření jen na základě shody číselných údajů. **Indikátory 3 a 5 lze testovat pouze otevřenou úlohou.**

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-5-2-01** Žák vyhledává, sbírá a třídí data
Indikátory	**1. žák provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, průjezd aut za daný časový limit apod.)** 2. žák vybírá a porovnává ze zadání úlohy data podle daného kritéria 3. žák posuzuje reálnost vyhledaných údajů

Ilustrační úloha

V tabulce je uveden počet diváků, kteří se během uvedených tří dnů přišli podívat do pražských kin na film *Kuky se vrací*.

DEN	středa	pátek	neděle
POČET NÁVŠTĚVNÍKŮ	490	1 509	1 954

1. O kolik bylo návštěvníků v pátek víc než ve středu? _____
2. Kolik návštěvníků celkem vidělo film v uvedených dnech? _____
3. Je z údajů možné určit, kolik návštěvníků vidělo tento film v sobotu?
   ANO – NE (zakroužkuj pravdivou odpověď)

Poznámky	M-5-2-01.2 **Indikátor 1 nelze testovat elektronicky.**

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-5-2-02** Žák čte **a sestavuje** jednoduché tabulky a diagramy
Indikátory	1. žák doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu **2. žák vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku, sloupcový diagram** 3. žák vyhledá v tabulce nebo diagramu požadovaná data a porozumí vztahům mezi nimi (nejmenší, největší hodnota apod.) 4. žák používá údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový diagram bez použití %) 5. žák používá jednoduchých převodů jednotek času při práci s daty v jízdních řádech

Ilustrační úloha – minimální obtížnost

Na informační tabuli o příjezdech vlaků jsou tyto údaje:

Číslo vlaku	Směr	Pravidelný příjezd	Zpoždění v minutách
Os 1	Kolín – Český Brod	12:35	70

Vyber z nabídky, v kolik hodin přijede zpožděný vlak

a) 19:35
b) 13:45
c) 13:35
d) 13:05

Poznámky	M-5-2-02.3 **Indikátor 2 nelze testovat elektronicky.**

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-5-3-01** Žák **narýsuje a znázorní** základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice); **užívá jednoduché konstrukce**
Indikátory	1. žák rozezná základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice) 2. žák využívá k popisu rovinného útvaru počty vrcholů a stran, rovnoběžnost a kolmost stran 3. žák charakterizuje základní rovinné útvary a k zadanému popisu přiřadí název základního rovinného útvaru 4. žák využívá základní pojmy a značky užívané v rovinné geometrii (čáry: křivá, lomená, přímá; bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice) 5. žák využije znalosti základních rovinných útvarů k popisu a modelování jednoduchých těles (krychle, kvádr, válec) **6. žák narýsuje kružnici s daným poloměrem** **7. žák narýsuje trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran** **8. žák narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic** **9. žák dodržuje zásady rýsování**
Ilustrační úloha	

K popisu rovinných útvarů přiřaď správný název a obrázek (A, B, C,D).

1. Útvar má 4 strany. Všechny sousední strany jsou kolmé. Všechny strany mají stejnou délku. _____
2. Útvar má 4 vrcholy. Protilehlé strany jsou vždy rovnoběžné. Sousední strany mají různou délku. _____
3. Útvar má 3 strany a 3 vrcholy. _____
4. Útvar nemá žádnou stranu ani vrchol. _____

Nabídka názvů: **kružnice** **obdélník** **trojúhelník** **čtverec**

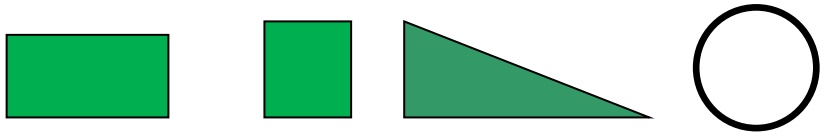

A **B** **C** **D**

Poznámky	**M-5-3-01.1**

	M-5-3-01.3 **Indikátory 6 – 9 nelze testovat elektronicky.**

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-5-3-02** **Žák sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran**
Indikátory	1. žák rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru 2. žák s pomocí čtvercové sítě nebo **měřením** určí obvod rovinného útvaru (trojúhelníku, čtyřúhelníku, mnohoúhelníku) 3. žák porovnává obvody rovinných útvarů **4. žák graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky** **5. žák určí délku lomené čáry graficky i měřením** 6. žák převádí jednotky délky (mm, cm, dm, m, km)

Ilustrační úloha

Na obrázku jsou tři rovinné útvary K, L, N.

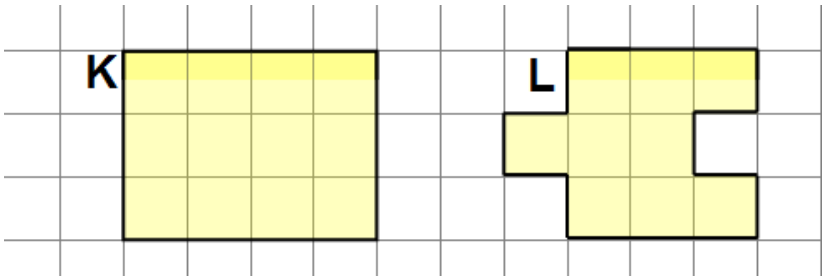

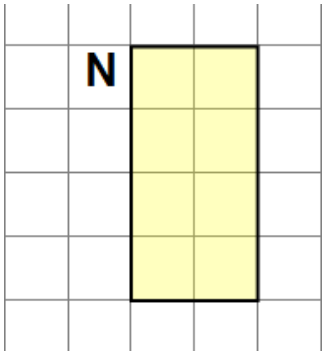

Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda **platí (ANO),** nebo **neplatí (NE).**

1. Obdélníky K a N mají stejný obvod. ANO ☐ NE ☐

2. Obdélník K má větší obvod než útvar L. ANO ☐ NE ☐

Poznámky	M-5-3-02.1 M-5-3-02.2 M-5-3-02.3 Nutno vložit jako podklad celého obrázku čtvercovou síť.

	Indikátory 4 a 5, částečně 2 nelze testovat elektronicky.

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-5-3-03** Žák **sestrojí** rovnoběžky a kolmice
Indikátory	1. žák vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek v rovině 2. žák načrtne kolmici a rovnoběžku ve čtvercové síti **3. žák narýsuje k zadané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou**
Ilustrační úloha	

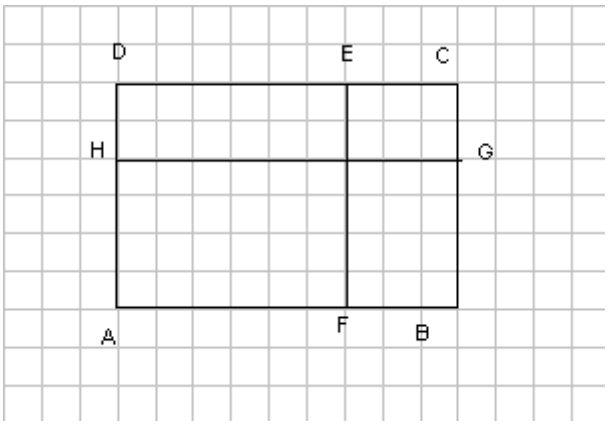

Rozhodněte o každém z následujících tvrzení o úsečkách na obrázku, zda **platí (ANO),** nebo **neplatí (NE).**

Úsečky AD a HG jsou kolmé ANO ☐ NE ☐

Úsečky EH a EG jsou rovnoběžné ANO ☐ NE ☐

Úsečky EF a AD jsou rovnoběžné ANO ☐ NE ☐

Úsečky AH a FA jsou kolmé ANO ☐ NE ☐

Poznámky	M-5-3-03.1 Nutno vložit jako podklad celého obrázku čtvercovou síť. **Indikátor 2 nelze testovat elektronicky.**

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-5-3-04** Žák určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
Indikátory	1. žák určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců, obdélníků a trojúhelníků 2. žák porovnává pomocí čtvercové sítě obsahy rovinných útvarů 3. žák používá základní jednotky obsahu (cm^2, m^2, km^2) bez vzájemného převádění

Ilustrační úloha

Na obrázku jsou čtyři rovinné útvary K, L,M, N.

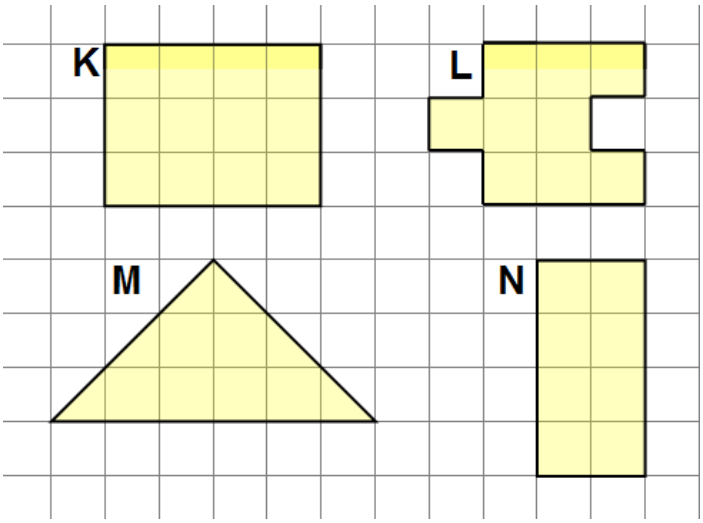

Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je **pravdivé (ANO),** nebo **nepravdivé (NE).**

1. Obdélníky K a N mají stejný obsah. ANO ☐ NE ☐
2. Útvary L a M mají stejný obsah. ANO ☐ NE ☐
3. Obdélník K má větší obsah než útvar L. ANO ☐ NE ☐

Poznámky	**M-5-3-04.1** **M-5-3-04.2**

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-5-3-05** Žák rozpozná **a znázorní ve čtvercové síti** jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru **překládáním papíru**
Indikátory	1. žák pozná osově souměrné útvary (i v reálném životě) **2. žák určí překládáním papíru osu souměrnosti útvaru** 3. žák vytvoří ve čtvercové síti osově souměrný útvar podle osy v lince mřížky
Ilustrační úloha	
Doplň obrázky tak, aby vznikly osově souměrné útvary podle vyznačené osy souměrnosti. 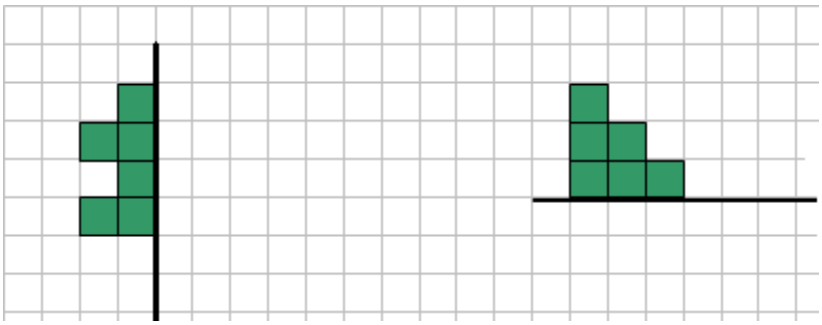	
Poznámky	**M-5-3-05.3** **Indikátor 2 nelze testovat elektronicky.**

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Nestandardní aplikační úlohy a problémy
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-5-4-01** **Žák řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky**
Indikátory	1. žák vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy 2. žák volí vhodné postupy pro řešení úlohy **žák vyhodnotí výsledek úlohy**
Ilustrační úloha	
Maminka chce upéct perník. Troubu musí předehřát 15 minut a potom 40 minut bude perník péci. Perník má být upečený v jedenáct hodin. Kdy nejpozději musí maminka troubu zapnout? a) 10:05 b) 10:15 c) 10:25 d) 10:55	
Poznámky	**M-5-4-01.1** **M-5-4-01.2** **M-5-4-01.3**

2. stupeň

1. ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-1-01** Žák provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
Indikátory	1. žák provádí základní početní operace se zlomky a desetinnými čísly 2. žák dodržuje pravidla pro pořadí početních operací v oboru celých a racionálních čísel, využívá vlastností operací sčítání a násobení (komutativnost, asociativnost, distributivnost) při úpravě výrazů 3. žák vyznačí na číselné ose racionální číslo a číslo k němu opačné 4. žák užívá znalosti druhých mocnin celých čísel od 1 do 20 (i ke stanovení odpovídajících druhých odmocnin) 5. žák určí rozvinutý zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě 6. žák provádí základní úpravy zlomků (rozšiřuje a krátí zlomek, zjednoduší složený zlomek, vyjádří zlomek v základním tvaru, určí převrácené číslo, počítá se smíšenými čísly) 7. žák určí absolutní hodnotu celého čísla a využívá její geometrickou interpretaci

Ilustrační úloha

Vypočtěte hodnoty B, C, D, E a jejich obrazy umístěte na číselné ose podobně jako obraz čísla A.

Vzor: $A = 10 \cdot 12 - 11^2 = 120 - 121 = -1$

$B = 2^2 - 2 \cdot 3$

$C = -\left(\frac{3}{4}\right) \cdot \sqrt{16}$

$D = \sqrt{(-5)^2 - 4^2}$

$E = \sqrt{(-4) \cdot (-9)}$

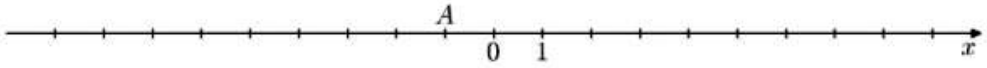

Poznámky	M-9-1-01.3 M-9-1-01.4

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-1-02** Žák zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
Indikátory	1. žák zaokrouhluje čísla s danou přesností 2. žák využívá pro kontrolu výsledku odhad 3. žák účelně a efektivně využívá kalkulátor
Ilustrační úloha	
Vypočtěte hodnoty A, B a výsledek zaokrouhlete na jedno desetinné místo: A = $0,6 \,.\, 5 - 1,2^2 =$ B = $3\sqrt{16} + (6 - 4,7)^2 =$	
Poznámky	M-9-1-02.1

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-1-03** Žák modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
Indikátory	1. žák rozlišuje pojmy prvočíslo a číslo složené; společný dělitel a společný násobek (určí je pro skupinu dvou nebo tří přirozených čísel) 2. žák najde nejmenší společný násobek a největšího společného dělitele dvou přirozených čísel 3. žák využívá kritéria dělitelnosti (2, 3, 4, 5, 9, 10, 25, 50, 100) 4. žák řeší slovní úlohu s využitím dělitelnosti **5. žák vytvoří slovní úlohu na využití dělitelnosti**
Ilustrační úloha	
Určete všechny společné dělitele čísel 100 a 150. Určete všechny společné násobky čísel 12 a 45, které jsou menší než součin obou čísel.	
Poznámky	M-9-1-03.2 **Indikátor 5 lze testovat pouze otevřenou úlohou.**

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-1-04** Žák užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
Indikátory	1. žák užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část: přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem 2. žák navzájem převádí různá vyjádření vztahu celek – část
Ilustrační úloha	
Abychom dané číslo zvětšili o 5 % musíme je vynásobit číslem A) 0,05 B) 0,95 C) 1,05 D) 1,5	
Poznámky	M-9-1-04.1

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-1-05** Žák řeší **modelováním** a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
Indikátory	1. žák využívá daný poměr (včetně postupného poměru) v reálných situacích 2. žák stanoví poměr ze zadaných údajů 3. žák využívá měřítko mapy, plánu k výpočtu 4. žák umí odvodit měřítko mapy, plánu ze zadaných údajů 5. žák používá při řešení úloh úměru a trojčlenku **6. žák řeší modelováním situace vyjádřené poměrem**

Ilustrační úloha

V jakém měřítku je zakreslena mapa, je-li na ní znázorněna 15km trasa od nádraží ke zřícenině čarou délky 30 cm?

A) 1 : 2 000
B) 1 : 5 000
C) 1 : 20 000
D) 1 : 50 000

Poznámky	M-9-1-05.1 M-9-1-05.4 **Indikátor 6 nelze testovat elektronicky.**

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-1-06** Žák řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
Indikátory	1. žák vyhledá v textu údaje a vztahy potřebné k výpočtu 2. žák určí počet procent, je-li dána procentová část a základ 3. žák určí procentovou část, je-li dán procentový počet a základ 4. žák určí základ, je-li dán procentový počet a procentová část 5. žák používá procentového počtu při řešení úloh z jednoduchého úrokování 6. žák ověří správnost výsledku aplikační úlohy na procenta
Ilustrační úloha	
Doplňte chybějící hodnoty. **40 % ze 60 mincí je ☐ mincí.** **40 % ze ☐ je 60 mincí.** **40 mincí je ☐ ze 160 mincí.**	
Poznámky	M-9-1-06.1 M-9-1-06.2 M-9-1-06.3 M-9-1-06.4

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-1-07** Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
Indikátory	1. žák řeší zadané slovní úlohy pomocí proměnných **2. žák tvoří smysluplné slovní úlohy, které lze řešit užitím proměnných** 3. žák využívá při úpravě výrazů sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů (výsledný mnohočlen je nejvýše druhého stupně) 4. žák vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných 5. žák využívá při úpravě výrazů vytýkání a vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ 6. žák sestaví číselný výraz podle slovního zadání
Ilustrační úloha	
Je dán výraz $2x(3m - 1) - m(5x - 2) - 2(m - x)$. **Za proměnnou m dosaďte nulu $(m = 0)$ a výraz upravte.** Upravte původní výraz pro $x = -2$.	
Poznámky	M-9-1-07.3 M-9-1-07.4 **Indikátor 2 lze testovat pouze otevřenou úlohou.**

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-1-08** Žák formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
Indikátory	1. žák sestaví rovnici nebo soustavu dvou rovnic o dvou neznámých ze zadaných údajů 2. žák vyřeší rovnici nebo soustavu dvou rovnic o dvou neznámých pomocí ekvivalentních úprav 3. žák provádí zkoušku rovnice nebo soustavy dvou rovnic o dvou neznámých 4. žák ověří správnost řešení slovní úlohy 5. žák přiřadí k rovnici odpovídající slovní úlohu 6. žák rozhodne, zda rovnice nebo soustava rovnic má řešení a ověří, zda řešení patří do zadaného číselného oboru
Ilustrační úloha	
Šest rohlíku stojí stejně jako pět housek. Rohlík je o padesát haléřů levnější než houska. Kolik korun postačí na nákup deseti rohlíku a pěti housek? A) stačí 30 korun B) 30 korun je málo, ale 35 korun postačí C) 35 korun je málo, ale 40 korun postačí D) nestačí ani 40 korun	
Poznámky	M-9-1-08.2 M-9-1-08.3 M-9-1-08.4

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-1-09** Žák analyzuje a řeší jednoduché problémy, **modeluje** konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
Indikátory	1. **žák vytvoří matematický model konkrétní situace v oboru celých a racionálních čísel** 2. žák využívá při řešení konkrétních situací matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel 3. žák vyhodnotí výsledek řešení úlohy
Ilustrační úloha	
Parta kopáčů vyhloubí za osmihodinovou směnu příkop dlouhý 32 metrů. Jak dlouhý příkop vyhloubí parta za pětidenní pracovní týden? Jak dlouhý příkop parta vyhloubí za jednu hodinu? Za kolik hodin vyhloubí parta 150 metrů příkopu?	
Poznámky	M-9-1-09.1 M-9-1-09.2 M-9-1-09.3 **Indikátor 1 lze testovat pouze otevřenou úlohou.**

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-2-01** Žák vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
Indikátory	1. žák vyhledá potřebné údaje v tabulce, diagramu a grafu 2. žák vyhledá a vyjádří vztahy mezi uvedenými údaji v tabulce, diagramu a grafu (četnost, aritmetický průměr, nejmenší a největší hodnota) 3. žák zpracuje, porovná, vyhodnotí, uspořádá, doplní uvedené údaje podle zadání úlohy 4. žák pracuje s intervaly a časovou osou 5. žák převádí údaje z textu do tabulky, diagramu a grafu a naopak 6. žák převádí údaje mezi tabulkou, diagramem a grafem 7. žák samostatně vyhledává data v literatuře, denním tisku a na internetu a kriticky hodnotí jejich reálnost
Ilustrační úloha	

Lucka se starala o králíka a pravidelně ho každý měsíc vážila. Hodnoty si zapisovala do tabulky.

Měsíc	únor	březen	duben	květen	červen	červenec
Hmotnost [v gramech]	200	400	750	1 050	1 300	1 500

Určete, jaký je největší měsíční přírůstek hmotnosti králíka.

Vypočtěte, jaký je průměrný měsíční přírůstek hmotnosti králíka.

Zjistěte, kolik kilogramů bude vážit králík za dalších 5 měsíců, bude-li průměrně přibývat už jen 120 g měsíčně.

Poznámky	M-9-2-01.1 M-9-2-01.2

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-2-02** Žák porovnává soubory dat
Indikátory	1. žák porovná kvantitativní vztahy mezi soubory dat zadaných tabulkami, grafy a diagramy 2. žák interpretuje výsledky získané porovnáváním souborů dat

Ilustrační úloha

V tabulce je uveden počet domácích úloh z matematiky ve čtyřech po sobě jdoucích měsících v 9. A, diagram udává počet úloh, které ve stejných měsících dostali žáci 9. B.

9. A

leden	únor	březen	duben
3	4	9	5

9. B

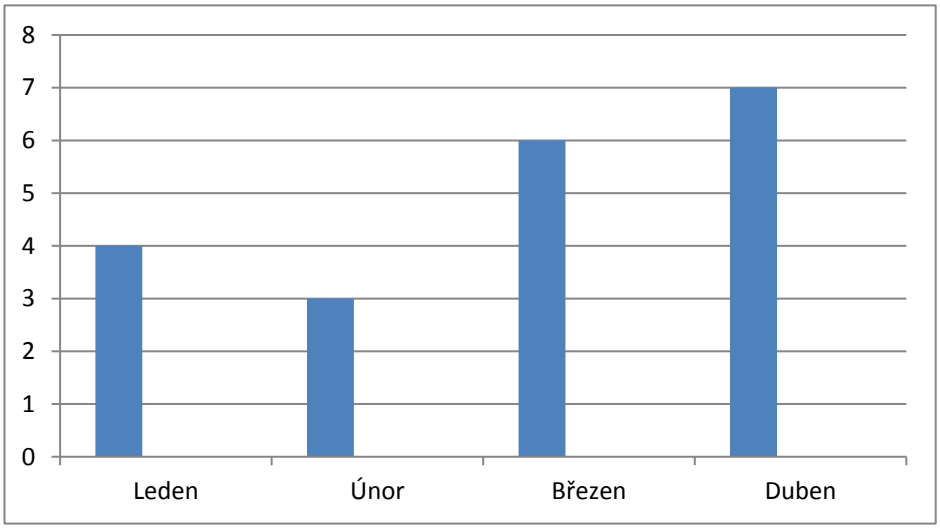

a) Která třída dostala v uvedených měsících více úloh?
b) Jaký byl největší počet úloh za měsíc v jednotlivých třídách?
c) Jaký byl průměrný počet úloh za měsíc ve třídě A a ve třídě B?

Poznámky	M-9-2-02.1 M-9-2-02.2

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-2-03** Žák určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
Indikátory	1. žák vytvoří tabulku, graf a rovnici pro přímou a nepřímou úměrnost na základě textu úlohy 2. žák určí přímou a nepřímou úměrnost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice 3. žák využívá při řešení úloh přímou a nepřímou úměrnost

Ilustrační úloha

Milan si přivydělává v reklamní agentuře přepisováním údajů z dotazníků do počítače. Počet zpracovaných dotazníků (d) je přímo úměrný počtu minut (m) strávených u počítače. Milan si změřil, že za 20 minut přepíše 8 dotazníků.

V tabulce doplňte čas, který Milan potřebuje k vyplnění uvedeného počtu dotazníků.

V tabulce doplňte počet dotazníků, které Milan přepíše v uvedeném čase.

Počet minut (m)		20	30	
Počet dotazníků (d)	6	8		20

Poznámky	M-9-2-03.2 M-9-2-03.3

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-2-04** Žák vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
Indikátory	1. žák pozná funkční závislost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice 2. žák vytvoří graf pro funkční závislost danou tabulkou či rovnicí 3. žák přiřadí funkční vztah vyjádřený tabulkou k příslušnému grafu a naopak 4. žák přiřadí lineární funkci vyjádřenou rovnicí k příslušnému grafu nebo tabulce a naopak 5. žák vyčte z grafu význačné hodnoty na základě porozumění vzájemným vztahům mezi proměnnými

Ilustrační úloha

Na kterém z obrázků A–D je sestrojen graf funkce předepsané vztahem $y = \frac{3}{4}x$?

A)

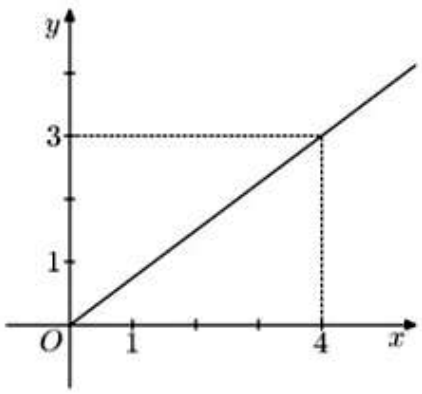

B)

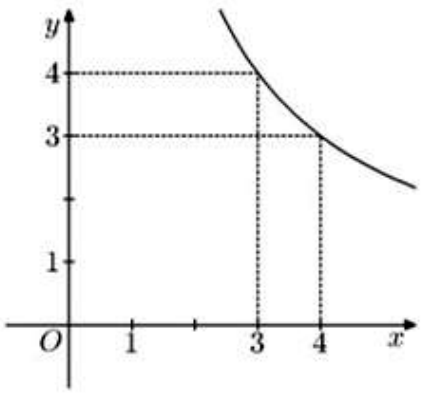

C)

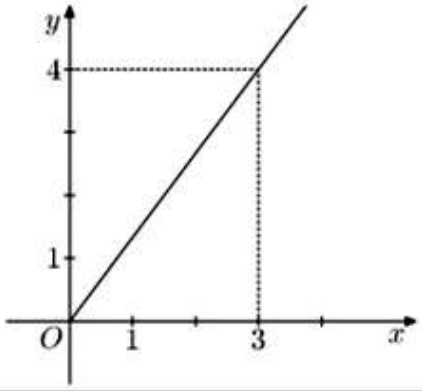

D)

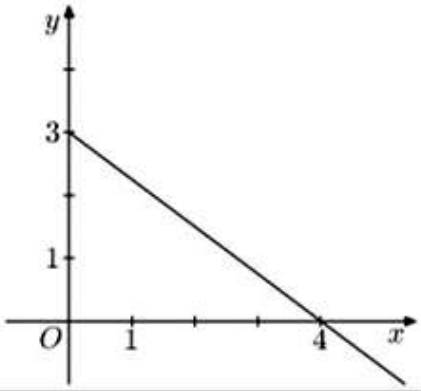

Poznámky	M-9-2-04.3

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-2-05** Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
Indikátory	1. žák odhalí funkční vztahy v textu úlohy 2. žák řeší úlohu s využitím funkčních vztahů 3. žák vyjádří výsledek řešení úlohy v kontextu reálné situace
Ilustrační úloha	
Za 1 hodinu nastoupí na vlek celkem 240 lidí. Cesta vlekem nahoru spolu s návratem po sjezdovce do fronty trvá jedné osobě asi 20 minut. V pátek dopoledne se ve frontě stálo průměrně 10 minut. Jaký byl průměrný počet jízd, které uskutečnil jeden lyžař během 3 hodin pátečního dopoledne?	
Poznámky	M-9-2-05.2 M-9-2-05.3

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-3-01** **Žák zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku**
Indikátory	1. **žák využívá při analýze praktické úlohy náčrtky, schémata, modely** 2. žák využívá polohové a metrické vlastnosti (Pythagorova věta, trojúhelníková nerovnost, vzájemná poloha bodů a přímek v rovině, vzdálenost bodu od přímky) k řešení geometrických úloh 3. žák řeší geometrické úlohy početně 4. žák využívá matematickou symboliku
Ilustrační úloha	
Dvě strany trojúhelníka mají délky 21 cm a 24 cm. Užitím trojúhelníkové nerovnosti rozhodněte, která z uvedených hodnot nemůže představovat délku třetí strany tohoto trojúhelníka. A) 44 cm B) 42 cm C) 5 cm D) 3 cm	
Poznámky	M-9-3-01.2 M-9-3-01.3 **Indikátor 1 nelze testovat elektronicky.**

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-3-02** **Žák charakterizuje a třídí základní rovinné útvary**
Indikátory	1. žák pozná základní rovinné útvary: přímka, polopřímka, úsečka, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, pravidelné mnohoúhelníky, kružnice, kruh 2. žák rozliší typy úhlů (ostrý, tupý, pravý, přímý), dvojice úhlů (souhlasné, střídavé, vedlejší, vrcholové), typy trojúhelníků a čtyřúhelníků 3. žák využívá vlastností základních rovinných útvarů (vlastností úhlopříček, velikost úhlů, souměrnost)

Ilustrační úloha

Rovinné útvary v obrázku jsou označeny symboly A–L.

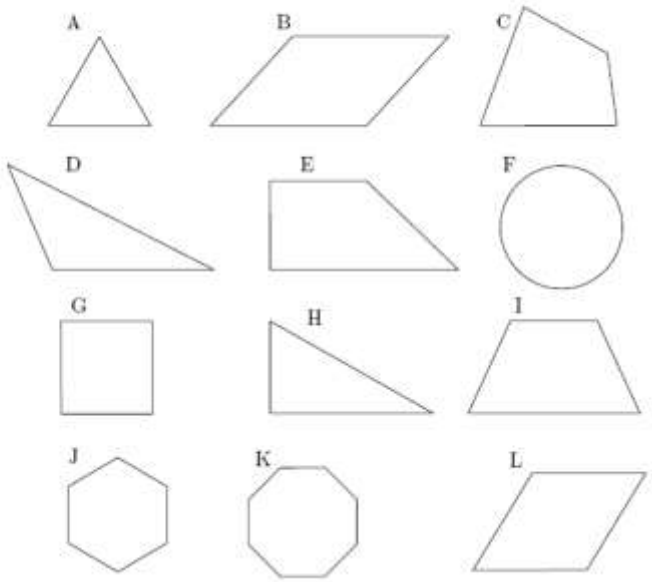

V tabulce je uveden název obrazce a odpovídající symbol. Doplňte co nejpřesněji chybějící údaje.

Pravoúhlý trojúhelník	H		J
Kosodélník		Kružnice	
	E	Čtverec	
Rovnostranný trojúhelník			I
	L	Pravidelný osmiúhelník	
Různoběžník			D

Poznámky	M-9-3-02.1 M-9-3-02.2

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-3-03** **Žák určuje velikost úhlu měřením a výpočtem**
Indikátory	**žák sčítá a odčítá úhly, určí násobek úhlu (s využitím převodu stupňů a minut)** **žák využívá při výpočtech vlastností dvojic úhlů (střídavých, souhlasných, vedlejších, vrcholových) a součtu úhlů v trojúhelníku** 1. žák určuje velikost úhlu pomocí úhloměru
Ilustrační úloha	
	Vypočítejte velikosti vyznačených úhlů α, β, γ. Své výpočty odůvodněte. 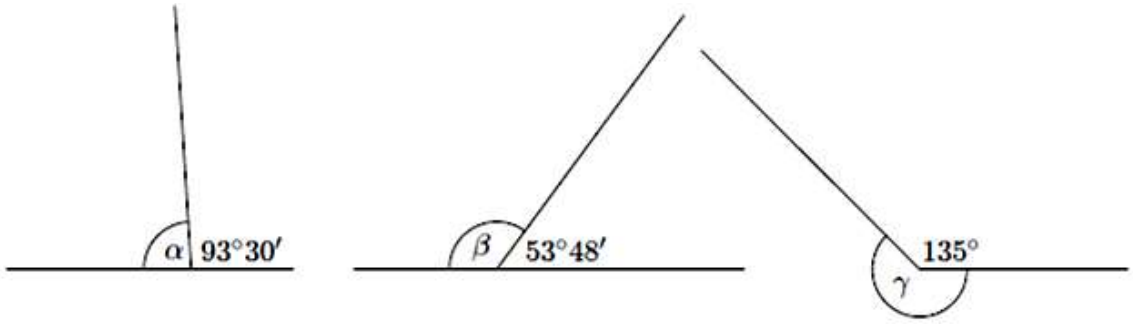
Poznámky	M-9-3-03.1 M-9-3-03.2

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-3-04** Žák odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
Indikátory	1. žák odhaduje obsah i obvod útvarů pomocí čtvercové sítě 2. žák určí výpočtem obsah (v jednodušších případech) trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu 3. žák určí výpočtem obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu 4. žák používá a převádí jednotky délky 5. žák používá a převádí jednotky obsahu

Ilustrační úloha

Délka strany čtverce v mřížce je jeden centimetr. Určete obvod a obsah trojúhelníku G.

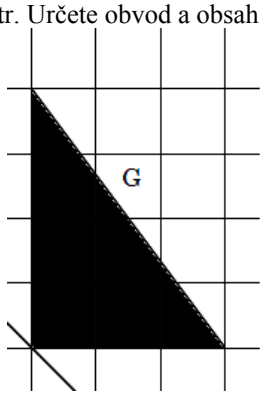

Poznámky	M-9-3-04.2 M-9-3-04.3 M-9-3-04.4 M-9-3-04.5

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-3-05** **Žák využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh**
Indikátory	1. žák pojmenuje základní množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úhlu, osa rovinného pásu, osa úsečky, kružnice, Thaletova kružnice) 2. žák využívá množiny všech bodů dané vlastnosti při řešení úloh
Ilustrační úloha	
Co je množinou všech bodů v rovině, které mají od dvou různých bodů *A, B* stejnou vzdálenost? A) kružnice se středem v bodě A a poloměrem rovným polovině délky úsečky AB B) přímka rovnoběžná s úsečkou AB C) osa úsečky AB D) kružnice se středem ve středu úsečky AB procházející body AB	
Poznámky	M-9-3-05.1

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-3-06** **Žák načrtne a sestrojí rovinné útvary**
Indikátory	**1. žák převede slovní zadání do grafické podoby (náčrtku)** **2. žák popíše jednotlivé kroky konstrukce a rovinný útvar sestrojí** **3. žák určí počet řešení konstrukční úlohy** **4. žák ověří, zda výsledný útvar odpovídá zadání**
Ilustrační úloha	
Sestrojte rovnostranný trojúhelník *ABC* o délce strany 5 cm. Sestrojte a vybarvěte rovinný útvar, jehož každý bod *X* má od každého z vrcholu trojúhelníka *ABC* vzdálenost menší nebo rovnu 4 cm. Popište jednotlivé kroky konstrukce.	
Poznámky	M-9-3-06.1 M-9-3-06.2 **Indikátory1 – 4 nelze testovat elektronicky.**

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-3-07** **Žák užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků**
Indikátory	1. žák využívá při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků 2. žák využívá při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků 3. žák určí poměr podobnosti z rozměrů útvarů a naopak
Ilustrační úloha	

Vyhledejte mezi trojúhelníky dva shodné a shodnost zapište.

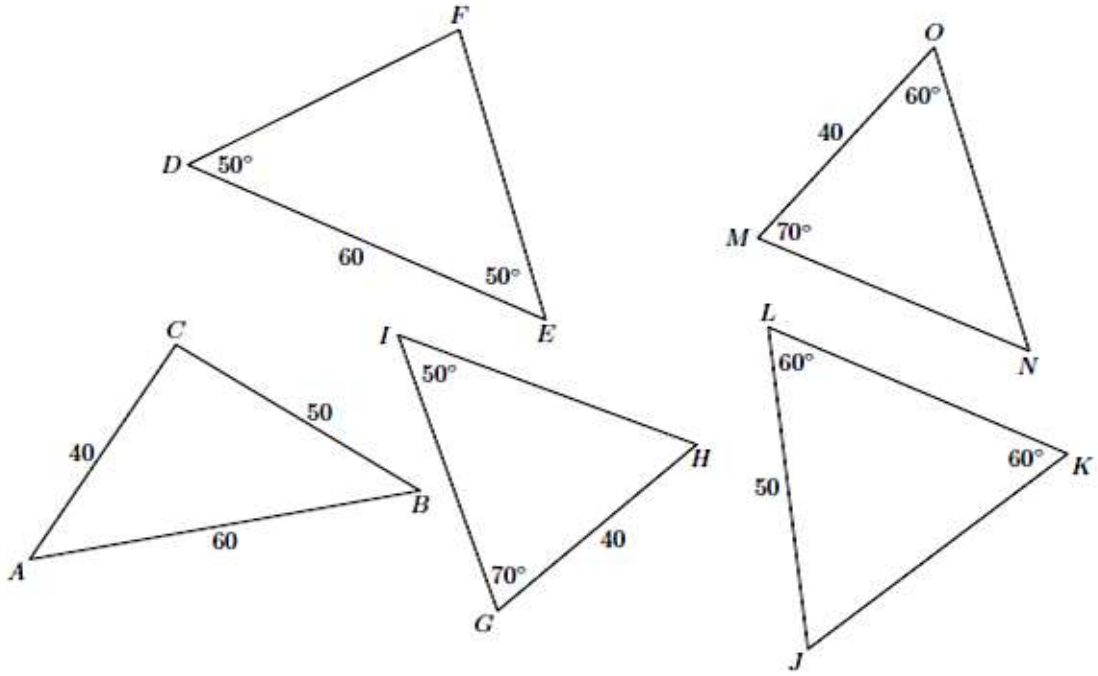

Poznámky	M-9-3-07.1

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-3-08** **Žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar**
Indikátory	1. žák rozhodne, zda je útvar osově souměrný 2. žák určí osy souměrnosti rovinného útvaru 3. žák rozhodne, zda je útvar středově souměrný 4. žák určí střed souměrnosti **5. žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti**
Ilustrační úloha	

Na obrázcích jsou dopravní značky. O každé značce rozhodněte, je-li středově souměrná, nebo osově souměrná.

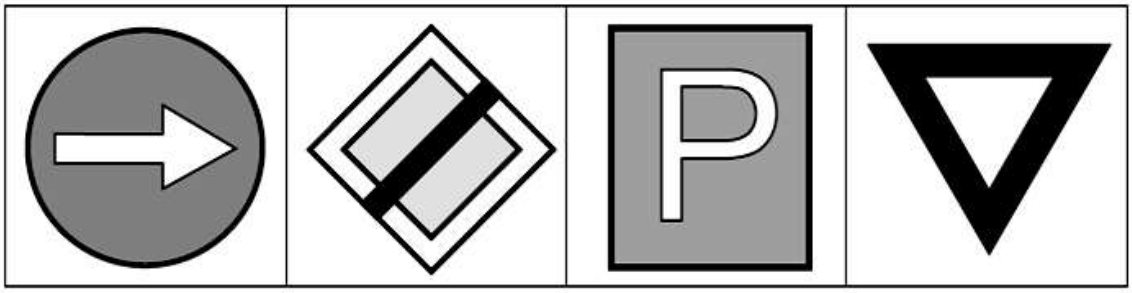

Správné odpovědi vybírejte z nabídky A–D.

A) Značka je souměrná jen podle svislé osy.
B) Značka je souměrná jen podle vodorovné osy.
C) Značka je středově souměrná.
D) Značka není ani středově ani osově souměrná.

Poznámky	M-9-3-08.1 M-9-3-08.3 **Indikátor 5 nelze testovat elektronicky.**

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-3-09** **Žák určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti**
Indikátory	1. žák rozpozná mnohostěny (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan) a rotační tělesa (válec, kužel, koule) 2. žák používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka 3. žák využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti v mnohostěnech a rotačních tělesech 4. žák pracuje s půdorysem a nárysem mnohostěnů a rotačních těles
Ilustrační úloha	

Doplňte tabulku:

1

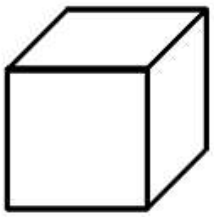

2

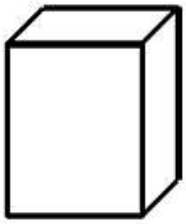

Název tělesa	Číslo obrázku
	1
rotační kužel	
	5
	2
	4
kolmý šestiboký hranol	

3

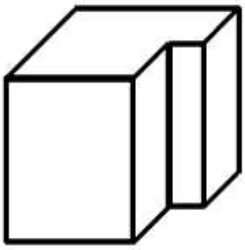

4

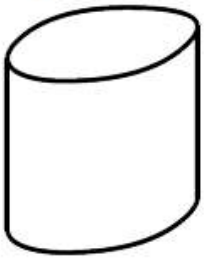

5

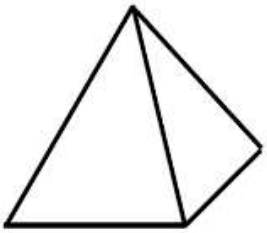

6

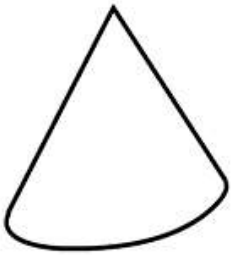

Poznámky	M-9-3-09.1

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-3-10** **Žák odhaduje a vypočítá objem a povrch těles**
Indikátory	1. žák odhaduje a vypočítá povrch mnohostěnů a rotačních těles 2. žák odhaduje a vypočítá objem mnohostěnů a rotačních těles 3. žák používá a převádí jednotky objemu
Ilustrační úloha	
Jaký bude výsledný objem V, smícháme-li kapaliny o objemech 3 hl a 200 dm^3? A) $V = 0,32\ m^3$ B) $V = 0,50\ m^3$ C) $V = 23\ hl$ D) $V = 5\ m^3$	
Poznámky	M-9-3-10.3

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-3-11** **Žák načrtne a sestrojí sítě základních těles**
Indikátory	1. **žák objasní pojmy síť tělesa, plášť, podstava** 2. žák rozpozná sítě základních těles (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan, válec, kužel) 3. **žák načrtne a sestrojí sítě základních těles**

Ilustrační úloha

U následujících šesti obrázků zakroužkujte ANO, pokud útvar představuje síť krychle.
Pokud se z útvaru nedá složit krychle, zakroužkujte NE a do obrázku označte křížkem čtvercové plochy, které by se při sestavování tělesa překryly.

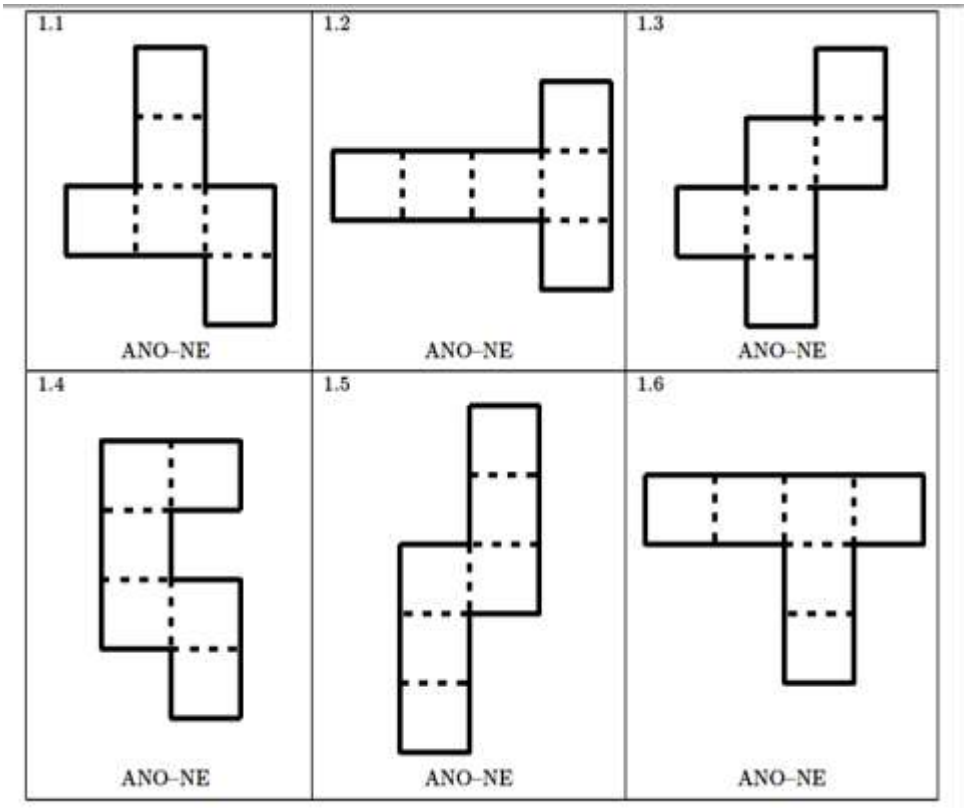

Poznámky	M-9-3-11.2 **Indikátor 1 lze testovat pouze otevřenou úlohou.** **Indikátor 3 nelze testovat elektronicky.**

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-3-12** **Žák načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině**
Indikátory	1. Žák rozpozná z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno **Žák načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles ve volném rovnoběžném promítání**
Ilustrační úloha	
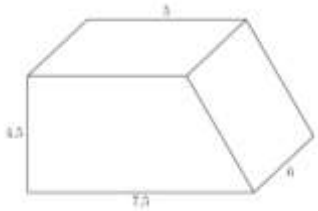 Popiš, z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno.	
Poznámky	M-9-3-12.1 **Indikátor 2 nelze testovat elektronicky.**

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-3-13** **Žák analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu**
Indikátory	1. žák vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy 2. žák volí vhodné matematické postupy pro řešení úlohy 3. žák vyhodnotí výsledek úlohy
Ilustrační úloha	
Tenisové míčky o průměru 7 cm se prodávají ve válcových krabičkách po třech. Vypočítejte objem krabičky. 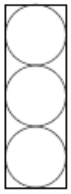	
Poznámky	M-9-3-13.1 M-9-3-13.2

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Nestandardní aplikační úlohy a problémy
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-4-01** **Žák užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací**
Indikátory	1. žák provede rozbor úlohy a vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy 2. žák zvolí vhodný postup řešení 3. žák provede diskusi o počtu řešení daného problému a kontrolu reálnosti výsledku 4. žák zformuluje odpověď na zadaný problém
Ilustrační úloha	
Šachového turnaje se zúčastnilo pět hráčů. Kolik bylo sehráno partií, když hrál každý s každým jednou?	
Poznámky	M-9-4-01.1 M-9-4-01.2 M-9-4-01.4

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Nestandardní aplikační úlohy a problémy
Očekávaný výstup RVP ZV	**M-9-4-02** **Žák řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí**
Indikátory	1. žák určí reálnou podobu trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině 2. žák popíše základní vlastnosti trojrozměrného útvaru podle jeho obrazu v rovině 3. žák využívá získané poznatky a dovednosti při řešení úloh z běžného života

Ilustrační úloha

Hrací kostky jsou zvláštním případem krychlí s tečkami na stěnách, pro něž platí následující pravidlo:
Celkový počet teček na dvou protilehlých stěnách je vždy sedm.

Vpravo jsou tři hrací kostky postavené na sobě.
Je vidět, že 1. kostka má nahoře čtyři tečky.
Kolik teček je celkem na pěti vodorovných stěnách,
které nejsou vidět (spodek 1. kostky, spodek a vršek 2. a 3. kostky)?

A) 17
B) 15
C) 16
D) jiný počet

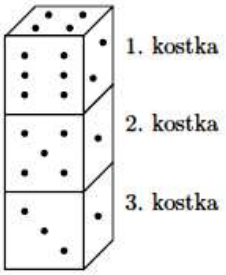

Poznámky	M-9-4-02.1 M-9-4-02.2

STANDARDY

ANGLICKÝ JAZYK

Vypracovala skupina pro přípravu standardů z anglického jazyka ve složení:

Vedoucí: Mgr. Štěpánka Legemzová, ZŠ Angel, Praha 12

Koordinátor za VÚP: Mgr. Kamila Sladkovská, VÚP Praha

Členové: Mgr. Ludmila Balíková, ZŠ Heyrovského, Olomouc

PaedDr. Zdena Hartingerová, ZŠ SNP Hradec Králové

PaedDr. Jana Hornová, ČŠI

Mgr. Kateřina Janu, ZŠ Bakalovo nám., Brno

Mgr. Petra Lexová, ZŠ Ostrčilova, Ostrava

Mgr. Ludmila Mottlová, ZŠ Hořovice

Mgr. Jana Sankotová, Gymnázium Pelhřimov

1. stupeň – 2. období (5. ročník)

UČIVO
(slouží ke specifikaci obsahu a rozsahu očekávaných výstupů nebo indikátorů)

Typy textů[2]
formulář, blahopřání, pozdrav, krátký neformální dopis, email, pozvánka, sms, vzkaz, pohlednice např. z prázdnin, žádost, omluva, popis, návod, nápis, jízdní řád, leták, plakát, pokyn, příkaz, říkanka, básnička a písnička, pohádka, komiks

Tematické okruhy
domov, rodina, škola a vyučovací předměty, volný čas a zájmová činnost, město a venkov, názvy povolání, lidské tělo, čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce, oblékání, nákupy, jídlo a potraviny, příroda, roční období a počasí, tradice a zvyky, svátky, základní důležité zeměpisné údaje, děti a mládež v jiných zemích Evropy

Slovní zásoba ve vztahu k tematickým okruhům

Jazykové prostředky
- základní fonetické znaky, základní pravidla výslovnosti slov, pravopis osvojených slov a tvarů
- množné číslo podstatných jmen, člen určitý, neurčitý, přídavná jména (základní a přivlastňovací), zájmena (osobní, přivlastňovací, tázací, ukazovací), číslovky (základní, řadové), základní předložky místa a času
- slovesa to be, have, can a známá plnovýznamová slovesa v přítomném čase (prostý a průběhový), rozkazovací způsob
- věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě, otázky s „who/what/when/where/how/why“, vazba there is/ there are

Poznámky:
1) Očekávané výstupy z RVP ZV, které jsou rozpracovány do jednotlivých indikátorů, jsou vyznačeny tučným písmem.
2) Netestovatelné očekávané výstupy z RVP ZV včetně rozpracovaných indikátorů jsou vyznačeny odlišnou barvou.

[2] Všechny uvedené typy textů jsou přiměřené úrovni A1 a odpovídají věkové kategorii žáků. Jsou zde uvedeny takové typy textů, které se týkají specifických komunikačních situací. Základní typy textů, které jsou obsaženy v indikátorech, např. otázka, odpověď, dialog, zde uvedeny nejsou. S těmito typy textů se operuje ve větné skladbě, proto se mohou také objevit v jazykových prostředích.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-5-2-01** Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.
Indikátor	**CJA-5-2-01.1** V jednoduchých textech vyhledá požadované informace.
Ilustrační úloha	**<u>Přečti si text a vyřeš následující úkoly.</u>** Dear Peter, My Grandpa´s house is in the country. I stay there during the school holidays. There aren´t many cars, and I ride my bike a lot. I go for long walks with Grandpa´s dog. I like Grandpa´s country home. During the school term, I live with Mum and Dad in a flat in Liverpool. It´s a big city. When I´m there, I go shopping with Mum. I go to the cinema with Dad. There are lots of cars so I don´t ride my bike in the city. I play computer games. Please write soon. Love, Amy **<u>1. Vyhledej v textu, s kým chodí Amy na procházku. Vyznač vhodný obrázek.</u>** A □ B □ C □ **<u>2. Označ, čemu se Amy věnuje ve volném čase.</u>** A □ She goes for long walks with Grandpa´s dog.

	B □ She plays the piano. C □ She draws pictures. D □ She plays computer games. <u>Řešení:</u> 1C; 2A, D;
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy č.</u>1: žák vyhledá v textu informaci a označí odpověď pomocí obrázku Obrázek A – Amy na procházce sama. Obrázek B – Amy na procházce s dědečkem. Obrázek C – Amy na procházce se psem. (správné řešení) <u>typ úlohy č.2</u>: žák označí dvě správné možnosti z výběru <u>další možné typy úloh:</u> kategorizace, dichotomická úloha Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. <u>zdroje</u>: google cliparts Učebnice Happy Earth 1, Oxford 2009 Správné odpovědi v tabulce označené zeleně.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-5-2-01** Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.
Indikátor	**CJA-5-2-01.2** Rozumí krátkým pokynům v učebnici.
Ilustrační úloha	**<u>Přečti slovesa a přiřaď k obrázkům.</u>** WRITE CUT DRAW READ CLOSE THE BOOK 1. ☐ 2. ☐ 3. ☐ 4. ☐ 5. ☐ <u>Řešení</u>**:** 1. Draw 2. Write 3. Read 4. Cut 5. Close the book

Poznámky k úloze	typ úlohy: žák přiřadí slovní spojení ke správnému obrázku Popis textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. Zdroj obrázků: Google cliparts

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-5-2-01** Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.
Indikátor	**CJA-5-2-01.3** Rozumí známým slovům a základním větám, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.

Ilustrační úloha	**<u>Poslouchej. Přiřaď ke každému jeho oblíbenou věc.</u>** Tim ……. Mary …….. Jane ……. Peter ……. **A** **B** **C** **D** <u>Tapescript:</u> 1. <u>Tim</u>*: Hi ! I´m Tim. My favourite thing is a guitar. I love music!* 2. <u>Teacher</u>*: What´s your favourite thing, Mary?* <u>Mary</u>*: I like ice- cream ! Hmm, yummy!* 3. <u>Jane</u>*: Hello, my name´s Jane. I like reading. My favourite thing is a book.* 4. <u>Peter</u>*: This is my favourite thing. It´s a football. Oh, my name´s Peter.* <u>Řešení:</u> **Tim C** **Mary B** **Jane D** **Peter A**
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> na základě poslechu audionahrávky žák přiřadí ke jménu správný obrázek popis obrázků: 1 – fotbalový míč, 2 – zmrzlina, 3 – kytara, 4 - kniha <u>další možné typy úloh</u>: dichotomická úloha, doplňování, výběr z odpovědí, otevřené úlohy s jednoduchou odpovědí <u>zdroj obrázků</u>: Google cliparts Nahrávka by měla být zopakována 2x.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-5-2-01** Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.
Indikátor	**CJA-5-2-01.4** Rozumí jednoduchým číselným údajům.

Ilustrační úloha

Poslouchej. Doplň tabulku.

Name	**Age (How old?)**	**Address**	**Pets**
Lucy	**9**	**52** London Road	**3** dogs
Emma		Park Road	rabbits and fish

Tapescript:
Reporter: Hello, what´s your name?
Lucy: Hello, I´m Lucy and this is my friend Emma.
Reporter: How old are you, Lucy?
Lucy: I´m nine years old.
Reporter: And where do you live?
Lucy: I live at number 52, London Road and I have got 3 dogs at home.
Reporter: Thank you, Lucy. And how old are you, Emma?
Emma: I´m 10.
Reporter: Ok, and what´s your address?
Emma: My address is 25 Park Road.
Reporter: Have you got any pets, Emma?
Emma: Yes, I´ve got 4 rabbits and 1 fish.
….

Řešení:

Name	**Age (How old?)**	**Address**	**Pets**
Lucy	**9**	**52** London Road	**3** dogs
Emma	**10**	**25** Park Road	**4** rabbits and **1** fish

Poznámky k úloze

typ úlohy: na základě poslechu audionahrávky žák doplní do tabulky požadované údaje

další možné typy úloh: výběr z odpovědí, psaní čísel podle nahrávky.

Nahrávka by měla být zopakována 2x.

Zdroj poslechu: Tracks 4 (Longman)

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním

Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-5-2-02** Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.
Indikátor	**CJA-5-2-02.1** V jednoduchých textech s vizuální oporou porozumí hlavní myšlence.
Ilustrační úloha	**<u>Přečti si komiks a označ obrázky čísly 1-6 podle smyslu textu.</u>** **<u>Dva obrázky jsou již očíslované.</u>** **HERBIE**

A [1]

B [5]

C [ ]

D [ ]

E [ ]

F [ ]

Poznámky k úloze	Řešení: C2, D4, E6, F3 typ úlohy: žák určí správné pořadí obrázků další možné typy úloh: přiřazování textu a obrázku, přiřazování nadpisu k textu, kategorizace, dichotomická úloha, doplňování chybějících slov nebo vět z nabídky, doplnění informace do tabulky, určení správného pořadí vět Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. Zdroj: Text úlohy převzat z časopisu Ready for English, ELI Italy 1990.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-5-2-02** Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.
Indikátor	**CJA-5-2-02.2** Vyhledá informace k jednoduchému tématu v časopise nebo na webové stránce a tyto informace využije.
Ilustrační úloha	**Jedeš do Londýna a chceš navštívit zoologickou zahradu. Na adrese http://www.londonpass.com/london-attractions/london-zoo.html jsou užitečné informace. Přečti si je a odpověz na tyto otázky:** 1. What is the address of the zoo? (Regent’s Park, London NW1) 2. When does the zoo open? (at 10) 3. When is the zoo closed all day? (Christmas Day/ 25th December/ 25/12) 4. How much is the ticket for you? (14.20) Visit ZSL London Zoo for free - saving £18! London Attractions > Places of Interest > **London Zoo** **London Zoo** 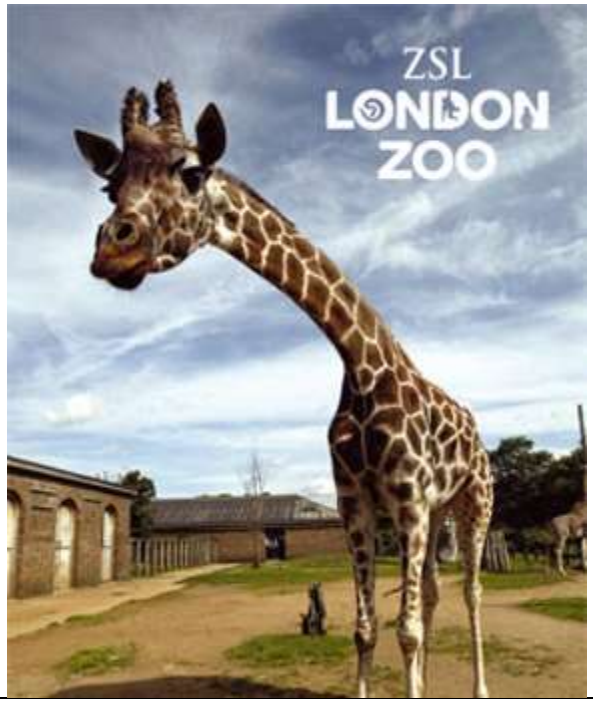

	View Map **ADDRESS:** Regent's Park London NW1 Tel: 020 7722 3333 020 7722 3333 **Opening Times:** Open daily at 10.00hrs. Closing times vary, please visit website or call for details. Closed: Christmas Day. **Facilities:** Please check with attraction regarding accessibility, mobility and other special issues. **London Pass Benefits:** **Free entry to ZSL London Zoo with a London Pass** Normal Ticket Price: Adult: £18.00 Child: £14.20 ZSL London Zoo in Regent's Park is the perfect fun-filled family attraction.
Poznámky k úloze	zdroj textu: **http://www.londonpass.com/london-attractions/london-zoo.html** (25. 2. 2011) typ úlohy: žák vyhledá informace v autentickém materiálu a odpoví na otázky Řešení je vyznačeno zeleně. Odpověď je považována za správnou i při formální nepřesnosti (např. odpověď “10” na otázku č. 2 nebo odpověď “14,20” na otázku č. 4). Adresa (otázka č. 1) musí být uvedena celá.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-5-2-02** Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.
Indikátor	**CJA-5-2-02.3** Rozumí obsahu a smyslu ústních sdělení a otázek, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.
Ilustrační úloha	**<u>Poslouchej. Přiřaď ke každému jménu správný obrázek.</u>** **Paul ……..** **Simon ……..** **Kate ……..** **Mandy ……..** **A** **B** **C** **D** <u>Tapescript:</u> 1. *Speaker A: Where are you going, Paul?* *Speaker B: I´m going to the beach. Where are my sunglasses? It´s really hot today!* 2. *Speaker C: Hi, I´m Simon and I´m in London today. The weather is not very nice, I need my umbrella!* 3. *Speaker D: Is it hot outside, Kate?* *Speaker E: No, it isn´t. It´s cold today and it´s cloudy.* 4. *Speaker F: Look out of the window, Mandy! We can make a big snowman. Hurray!* <u>Řešení:</u> Paul B Simon A Kate D

	Mandy C
Poznámky k úloze	typ úlohy: na základě poslechu audionahrávky žák přiřadí ke jménu správný obrázek další možné typy úloh: dichotomická úloha, doplňování, výběr z odpovědí, otevřené úlohy s krátkou odpovědí, určení správného pořadí, zápis do tabulky nebo formuláře Nahrávka by měla být zopakována 2x. zdroj obrázků: Google cliparts

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-5-2-04** Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.
Indikátor	**CJA-5-2-04.1** V jednoduchých textech vyhledá požadované informace.

Ilustrační úloha

Přečti si text a vyřeš následující úkoly.

John loves sports. He does some sport nearly every day. He goes swimming on Mondays after school. Then he goes running with some friends. He comes home for dinner. He also plays in two school teams – on Wednesdays he plays basketball and on Thursday evenings he plays in a football team. On Friday and Saturday mornings he goes running again. On Fridays he plays tennis with his father in the afternoon. He also cycles to school every day. Cycling is his favourite sport. On Sunday he has a free day.

1. Napiš správný název dne pod následující obrázky.

a) _____ b) _____ c) _____ d) _____

2. Označ správnou odpověď.

John doesn´t do any sport _____.

a. on Tuesdays
b. on Thursdays
c. on Sundays
d. on Mondays

He does more than two sports _____.

a. on Fridays
b. on Saturdays
c. on Thursdays
d. on Sundays

He enjoys most.

a. running
b. basketball
c. cycling
d. tennis

3. Označ v tabulce správnou kolonku.

	Monday	Wednesday	Saturday	Friday

	He does some sport at school.		x		
	He does sports with a member of his family.				x
	He comes home for dinner.	x			

Řešení:
1. a) Thursday, b) Monday, c) Friday, d) Wednesday
2. c., a., c.
3. Správné odpovědi označené zeleně.

Poznámky k úloze

typ úlohy č.1: žák přiřadí ke každému obrázku den, ve kterém (zobrazená) aktivita probíhá

Obrázek 1 – John hraje fotbal.
Obrázek 2 – John plave.
Obrázek 3 – John hraje tenis.
Obrázek 4 – John hraje košíkovou.

typ úlohy č.2: žák na základě textu vybere správnou odpověď
typ úlohy č.3: žák na základě textu vybere a označí v tabulce správnou možnost

další možné typy úloh: dichotomická úloha

Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh.

zdroj obrázků: www.clipartguide.com
Text je upravený z Cambridge English for schools, Workbook Two, A. Littlejohn, D. Hicks, Cambridge University Press 1996 ISBN 0-521-42174-8

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti - čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-5-2-04** Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.
Indikátor	**CJA-5-2-04.2** Vytvoří odpověď na otázku týkající se textu.
Ilustrační úloha	**Přečti si text a vyřeš následující úkoly.** Tom Twitter is thirty years old. He lives in a small village called Kennington near Oxford. He drives a train. Every weekday he drives trains from Oxford to London. He likes driving a train. He wants to move to a big town because there is not much to do in the village. In his free time he plays football, he watches TV and he likes reading. **1. Odpověz na otázky.** 1. Where does Tom live? In _____ 2. What is Tom´s job? _____ 3. Does Tom enjoy living in the village? _____ 4. Does Tom work at the weekends? _____ 5. Does Tom like his job? _____ Řešení: 1. Kennington 2. train driver, he drives a train 3. no 4. no 5. yes

Poznámky k úloze	typ úlohy: žák v textu vyhledá potřebnou informaci a odpoví na otázky Popis textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. Zdroj: přepracovaný text (Longman Group Ltd 1994)

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti – psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-5-3-01** Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.
Indikátor	**CJA-5-3-01.1** Napíše blahopřání, pohlednici nebo krátký neformální dopis kamarádovi.
Ilustrační úloha	**Doplň pohlednici z prázdnin. Můžeš se inspirovat tímto obrázkem.** _____ *Nicol,* *I am _____! My holidays are* *super because _____* *Nicol Smith,_____* *32 West St,_____*

	_____ *Brighton,* _____ *Love,* *BN1 2 RT* _____ _____ *England* _____
Poznámky k úloze	typ úlohy: žák dopíše pohlednici podle zadání další možné typy úloh: dopsání slov do blahopřání nebo dopisu Správné řešení posoudí hodnotitel. Doporučená kritéria hodnocení: a) obsahové splnění úkolu (tj. doplněné položky jsou smysluplné, případně je jejich smysl snadno odvoditelný z kontextu), b) gramatická správnost. Např. “in Mexico” (položka 2) vyhovuje obsahovému i gramatickému kritériu, “Mexico” (stejná položka) by splňovala pouze kritérium obsahové. Položka je taktéž považována za správnou i v případě pravopisné chyby, která nemění smysl (např. “swimm every day” – položka 3). **Možné řešení:** *Dear Nicol,* *I am OK! My holidays are* *super because I swim every day,* *(it is hot and ice-cream is good).* *Love,* [Žák napíše své jméno nebo přezdívku apod.] *Nicol Smith,* _____ *32 West St,* _____ *Brighton,* _____ *BN1 2 RT* _____ *England* _____ Text uvedený v pohlednici v kulaté závorce je ilustrační, aby žák úlohu splnil stačí za “because” uvést jeden důvod.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti – psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-5-3-01** Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.
Indikátor	**CJA-5-3-01.2** Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduchou odpověď na sdělení.
Ilustrační úloha	**Přečti si Petrův e-mail. Poděkuj mu a odpověz, že přijdeš.** Dear Kim, It’s my birthday next Saturday (4th February). Can you come to my party at 2 p.m.? It will be great fun! *Love,* *Peter*

Poznámky k úloze	typ úlohy: žák stručně odpoví na e-mail, poděkuje a přijme pozvání Správné řešení posoudí hodnotitel. Doporučená kritéria hodnocení: a) obsahové splnění úkolu (poděkování a přijetí pozvání), b) stylistická správnost (oslovení a podpis, event. závěrečný pozdrav), c) gramatická a pravopisná správnost (pořádek slov, základní interpunkční pravidla – např. tečka za oznamovací větou, psaní velkých písmen). Největší význam je přitom přikládán obsahovému kritériu. Drobné formální nedostatky, které nemají vliv na obsahové splnění úkolu (např. “com” místo “come”), neznamenají ztrátu bodů. **Možné řešení:** Dear Peter, Yes, I can come. Thank you. (I am very happy.) Kim

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti – psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-5-3-01** Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.
Indikátor	**CJA-5-3-01.3** Vyplní osobní údaje ve formuláři.
Ilustrační úloha	**Doplň informace o sobě**.

Name	
Surname	
Age	
Birthday	
E-mail	
Address	
I like:	
I don’t like:	

	I can:
Poznámky k úloze	typ úlohy: žák vyplní formulář Správné odpovědi posoudí hodnotitel. Doporučená kritéria hodnocení: Sledováno je především obsahové kritérium s tím, že položka je obsahově splněna i v případě pravopisné nebo jiné formální chyby, která nebrání porozumění, např. odpověď “swim” k položce “I like”. Lze předpokládat, že u položky “Birthday” budou žáci nepřesně uvádět celé datum svého narození - i v tom případě je odpověď přijatelná, neboť obsahové kritérium je naplněno.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-5-3-02** Reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace
Indikátor	**CJA-5-3-02.1** Písemně převypráví jednoduchý obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy.
Ilustrační úloha	**Přečti si text .**

Napiš 5 vět o tom, co dělá Ann každé ráno. Obrázková osnova Ti pomůže.

Ann gets up at 7 o’clock. She has a shower in her bathroom and brushes her teeth. She has cereal and milk for breakfast. She likes it. After breakfast she goes to school. Usually she walks or takes a bus. Lessons start at quarter to nine. Her favourite lesson is Science. She likes animals a lot. She has lunch in the school canteen. She plays tennis on Tuesdays. On Fridays she has piano lessons. She likes music. Ann has dinner at half past six, after dinner she watches TV or listens to music. She goes to bed at nine, she reads books or comics for twenty minutes and then she goes to sleep.

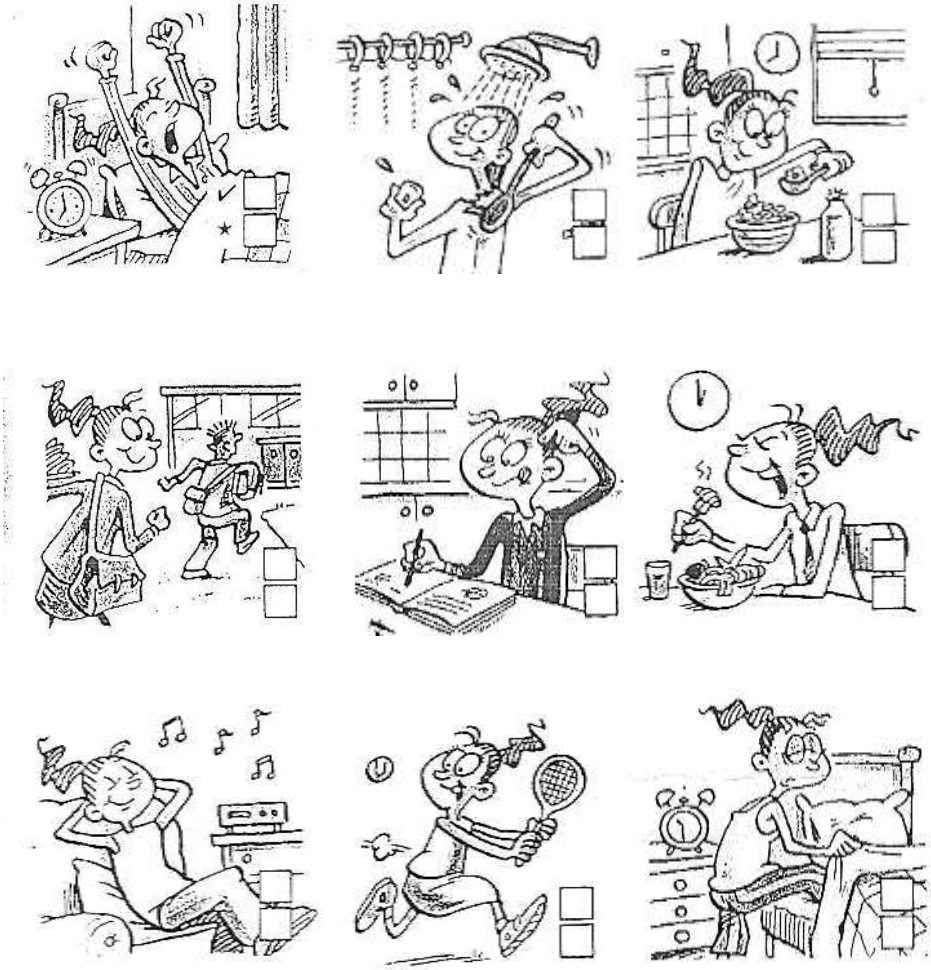

Poznámky k úloze	tp úlohy 1: Žák doplní vynechaná slova do rámečků podle obrázkové osnovy. typ úlohy 2. žák popíše v jednoduchých kladných větách činnosti podle obrázkové osnovy. Správné řešení posoudí hodnotitel. Obměna: 1. žák může popsat den v 1. osobě jednotného čísla 2. žák může napsat porovnání se svým denním režimem a s příběhem dle obrázku např. *I get up at 6 o'clock **but** Ann gets up at 7 o'clock.*

<table>
<tr><td>Vzdělávací obor</td><td>Anglický jazyk</td></tr>
<tr><td>Ročník</td><td>5.</td></tr>
<tr><td></td><td>Produktivní řečové dovednosti - psaní</td></tr>
<tr><td>Očekávaný výstup RVP ZV</td><td>CJA-5-3-02
Reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace</td></tr>
<tr><td>Indikátor</td><td>CJA-5-3-02.2
Shrne písemně jednoduchý obsah krátké slyšené konverzace.</td></tr>
<tr><td>Ilustrační úloha</td><td><u>Poslouchej. Co umí James dělat? Označ, co umí (√) a co neumí (x). Napiš o Jamesovi 6 vět.</u>

<table>
<tr><th></th><th>(√) or (x)</th></tr>
<tr><td>play the piano</td><td></td></tr>
<tr><td>speak English</td><td></td></tr>
<tr><td>draw with his left hand</td><td></td></tr>
<tr><td>swim</td><td></td></tr>
<tr><td>speak German</td><td></td></tr>
<tr><td>draw</td><td></td></tr>
</table>
……
Tapescipt:
“Every Saturday James has got a piano lesson. He can play the piano well. His sister, Clare, goes swimming, but James can’t swim.
In the afternoon, James does some art. He can draw horses and other animals. He draws with his left hand. His sister practises her German. She likes German. James can’t speak German. He only speaks English.”</td></tr>
<tr><td>Poznámky k úloze</td><td><u>Řešení:</u>

<table>
<tr><th></th><th>(√) or (x)</th></tr>
<tr><td>play the piano</td><td>√</td></tr>
<tr><td>speak English</td><td>√</td></tr>
<tr><td>draw with his left hand</td><td>√</td></tr>
<tr><td>swim</td><td>x</td></tr>
<tr><td>speak German</td><td>x</td></tr>
<tr><td>draw</td><td>√</td></tr>
</table>

<u>typ úlohy:</u>
Na základě poslechu audionahrávky žák doplní tabulku, na základě které napíše 6 vět.

<u>Správné řešení posoudí hodnotitel.</u>

Předpokládáme, že žáci si nejsou schopni vypsat důležité informace jen na základě poslechu. Doplnění tabulky bude bráno jako pomocný krok.</td></tr>
</table>

	Hodnotitel hodnotí jen produkovaný text. Produkovaný text může obsahovat i údaje neobsažené v tabulce. Např. o Jamesově sestře. Text: vlastní

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-5-3-03** Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.
Indikátor	**CJA-5-3-03.1** Svými slovy vyjádří smysl textu.
Ilustrační úloha	**Přečti si krátký text. Kde se rozhovor odehrává?** **Peter**: Hey, look! These T-shirts are really cool. **Daniel:** What? I’m sorry. I don’t understand – what does “cool” mean? **Peter:** Oh, it means “great”. **Assistant:** Good morning. Can I help you? **Peter:** Yes, can I have a T-shirt, please? **Assistant**: Yes, of course. What colour do you want? **Peter:** Black, please. **Assistant:** Small, medium or large? **Peter:** Have you got a small one? **Assistant**: Yes, we have. **Daniel**: Small! Is it for you? **Peter:** No, it ´s for Sue. It’s her birthday on Wednesday.

Poznámky k úloze	typ úlohy: Žák napíše kde se rozhovor odehrává Možnosti správných odpovědí In the shop/ at the shop; a shop; the shop; clothes shop; shop (chybějící předložka nebo člen není na závadu) Správné odpovědi posoudí hodnotitel. Zdroj: Shine, student’s book, Macmillan 2003

2.stupeň (9.ročník)

UČIVO

(slouží ke specifikaci obsahu a rozsahu očekávaných výstupů nebo indikátorů)

Typy textů[3]

oslovení, pozdrav, reakce na oslovení, přivítání, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, formální a neformální žádost, návrh a nabídk, zpráva, přání, souhlas/nesouhlas, telefonování, osobní dopis, email, formulář, dotazník, detailní popis osoby, věci a události, příkaz, zákaz a rada, recept, referát, ilustrovaný příběh, komiks, adaptované literární dílo

Tematické okruhy

domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a zájmová činnost, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, vnitřní a vnější charakteristika člověka, různé stravovací návyky, město, nákupy a móda, příroda a životní prostředí, počasí, člověk a společnost, volba povolání, moderní technologie a média, zeměpisné údaje, cestování, problémy mládeže

[3] Všechny uvedené typy textů jsou přiměřené úrovni A2 a odpovídají věkové kategorii žáků. Jsou zde uvedeny takové typy textů, které se týkají specifických komunikačních situací. Základní typy textů, které jsou obsaženy v indikátorech, např. otázka, odpověď, dialog, zde uvedeny nejsou. S těmito typy textů se operuje ve větné skladbě, proto se mohou objevit v jazykových prostředích.

Slovní zásoba ve vztahu k tematickým okruhům

Jazykové prostředky

- fonetický přepis slov, základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek, frázování, slovní a větný přízvuk, výška a síla hlasu, tempo řeči; fonetická transkripce
- člen určitý a neurčitý, abstraktní podstatná jména, stupňování přídavných jmen, pořadí rozvíjejících přídavných jmen, zájmena (osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací, vztažná, neurčitá a jejich složeniny), číslovky (řadové), příslovce (neurčitá), tvoření a stupňování příslovcí, předložky místa a času, spojovací výrazy
- slovesné časy – přítomný prostý, průběhový, minulý prostý, průběhový, vyjadřování budoucnosti, předpřítomný čas prostý, modální slovesa, rod činný a trpný, podmiňovací způsob, základní slovesné vazby
- stavba věty, druhy vět dle postoje mluvčího (tvorba otázek a záporu)
- pravopis – psaní malých a velkých písmen, dělení slov, pravidla interpunkce

Poznámky:

3) Očekávané výstupy z RVP ZV, které jsou rozpracovány do jednotlivých indikátorů, jsou vyznačeny tučným písmem.
4) Netestovatelné očekávané výstupy z RVP ZV včetně rozpracovaných indikátorů jsou vyznačeny odlišnou barvou.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-9-1-02** Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.
Indikátor	**CJA-9-1-02.1** Rozumí obsahu krátkých jednoduchých textů a s využitím vizuální opory obsahu jednoduchých neadaptovaných textů.

Ilustrační úloha	**<u>Přečti si text a potom odpověz na otázky.</u>** It was half past eight in the morning. The telephone rang and Mary went to answer it ´ Hello, who´s there?´ she asked. ´ It´s me – Peter.´ Peter was a friend of Mary´s eight-year-old brother, Johnny. ´Oh, hello, Peter. What do you want?´ said Mary. ´ Can I speak to Johnny?´ ´No,´ said Mary, ´you can´t speak to him now. He is busy. He is getting ready for school. He is eating his breakfast. Grandmother is combing his hair. Our sister Jane is under the table, putting his shoes on. Mother is getting his books and putting them in his school bag. Goodbye, I´ve got to go now. I have to hold the door open. The school bus is coming.´ a. What time was it at the beginning of this story? …… b. Who was Peter? …… c. What was Johnny doing? …… d. What was Jane doing? ……..

Poznámky k úloze	Správné řešení: a. (It was) half past eight (in the morning) b. Johnny´s friend. c. Johny was getting ready for school./ He was eating breakfast. d. Jane was putting his shoes on. Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. Zdroj: Upravený text a obrázky volně podle L.A.Hill: Intermediate Stories for Reproduction (OUP1994, ISBN 0-19- 432542-3)

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-9-1-02** Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.
Indikátor	**CJA-9-1-02.2** V jednoduchých textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.
Ilustrační úloha	**<u>Přečti si text. Potom vypracuj následující úkoly.</u>** Dear Dorothy Thank you very much for the book on weather. I am looking forward to reading it because we are studying climate at school. On Sunday I met my aunt Annie and uncle Ben and we had a great time together. We sat around and chatted for a while, and then we took a walk and saw some of the interesting sights. We also watched a Czech film on DVD in the evening. It was very funny! In the evening we went out for dinner to the new Chinese restaurant around the corner but the food wasn´t very good. When you come to see me next time, we will have to go somewhere else! See you soon, Peter **<u>1.Napiš, kterou větou Peter:</u>** a) kritizoval kvalitu jídla v restauraci ..... b) oznámil Dorothy, co probírají ve škole ..... c) napsal, co dělal s tetou a strýcem v neděli večer. ..... **<u>2. Najdi slova v textu, která mají následující významy:</u>** a) wind, temperature, sun, snow, rain ..... b) places visited by tourists .....

	c) talked ..... d) a place where two streets meet ..... **3. Proč byl dopis napsán?** a) to invite Dorothy to visit Peter b) to say thank you for the book Řešení: 1. a) ... (but) the food wasn´t very good. b) ...we are studying climate at school c) We (also) watched a (Czech) film (on DVD in the evening). 2. a) weather b) sights c) chatted d) corner 3. Proč byl dopis napsán? b) to say thank you for the book
Poznámky k úloze	další možné typy úloh : odpovědi na otázky Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh.

<table>
<tr><td>Vzdělávací obor</td><td>Anglický jazyk</td></tr>
<tr><td>Ročník</td><td>9.</td></tr>
<tr><td></td><td>Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním</td></tr>
<tr><td>Očekávaný výstup RVP ZV</td><td>CJA-9-1-02
Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.</td></tr>
<tr><td>Indikátor</td><td>CJA-9-1-02.3
Pracuje s autentickými materiály pro vyhledávání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií.</td></tr>
<tr><td>Ilustrační úloha</td><td><u>Přečti si informace z webové stránky a vyřeš následující úkoly:</u>

Opening times

The Tower of London is open to visitors throughout the year

Visitor Information:

The Royal Regiment of Fusiliers Museum is closed to visitors for refurbishment purposes. The transformed Museum will reopen around Easter 2011.

The top floor of the White Tower will be closed from 01 to 31 March 2011, to install our latest exhibition. The rest of the White Tower will be open as usual.

Opening times

<table>
<tr><td colspan="2">Summer opening times</td></tr>
<tr><td colspan="2">01 March - 31 October</td></tr>
<tr><td>Tuesday - Saturday</td><td>09:00 - 17:30</td></tr>
<tr><td>Sunday - Monday</td><td>10:00 - 17:30</td></tr>
<tr><td>Last admission</td><td>17:00</td></tr>
<tr><td colspan="2">Winter opening times</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

01 November - 28 February	
Tuesday - Saturday	09:00 - 16:30
Sunday - Monday	10:00 - 16:30
Last admission	**16:00**

All internal buildings close 30 minutes after the last admission.

The Tower is closed 24-26 December (inclusive) and 1 January.

We recommend visitors allow at least 2-3 hours to see everything.

2. Doplň informace a odpověz na otázky.

1. **You can´t visit the top floor of the White Tower**

   from ..... to .....

2. **The Tower of London is open on Sundays**

   a) **in summer (from – to) .....**

   b) **in winter (from – to) .....**

3. How long does it take to see it all?

   .....

4. What are the opening hours at Christmas time?

   .....

Řešení:

1. from March 1 to March 31 2011
2. in summer from 10 to 17,30; in winter from 10 to 16,30
3. 2-3 hours
4. It is closed.

Poznámky k úloze	Text převzat z webové stránky http://www.hrp.org.uk/TowerOfLondon/planyourvisit/openingtimes.aspx

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-9-1-03** Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.
Indikátor	**CJA-9-1-03.1** Rozumí zřetelně vyslovovanému vyprávění a konverzaci o běžných tématech.

Ilustrační úloha

<u>Nejprve si přečti otázky a možnosti odpovědí. Potom poslouchej nahrávku a vyber správnou odpověď. Nahrávku uslyšíš 2x.</u>

Mary´s first job

1. **What time did she start working?**
   a) at 7 am
   b) at 8 am
   c) at 9 am
   d) at 10 am
2. **Where did she work?**
   a) in a clothes shop
   b) at a hairdresser´s
   c) in a bank
   d) at school
3. **What did John want to buy?**
   a) a cap
   b) a shirt
   c) trainers
   d) trousers
4. **What did they do on the date?**
   a) had dinner
   b) danced
   c) walked
   d) played tennis

<u>Tapescript:</u>

In 1996, I got my first job. I was eighteen. I worked from nine in the morning until eight at night in a fashion shop in Oxford Street, London.
It was a really long day, but a lot of fun.
I met my husband, John, in the shop. He came to buy orange trousers. He looked really silly in them but he was really funny and so when he asked me for a date, I said yes. We went dancing at the Roxy, a nightclub near my home. It was great.

<u>Řešení:</u>

1. c
2. a
3. d
4. b

Poznámky k úloze	typ úlohy: žák vybere správnou odpověď z více možností další možné typy úloh: dichotomická úloha, přiřazování správných odpovědí s výběrem, otevřené úlohy s jednoduchou odpovědí, určení správného pořadí vět či odstavců, dokončení vět, zápis do formuláře či tabulky

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-9-1-03** Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.
Indikátor	**CJA-9-1-03.2** Rozumí důležitým informacím v krátkých a jednoduchých nahrávkách.

Ilustrační úloha	**<u>Přečti si věty vztahující se k předpovědi počasí a nabídku odpovědí: true (pravda) – false (lež). Potom poslouchej nahrávku a vyber správnou odpověď. Nahrávku uslyšíš 2x.</u>** , ***The Weather Report*** 1. Tonight it will be cold**.** a) True b) False 2. Tonight it will be windy. a) True b) False 3. Tomorrow it will be rainy**.** a) True b) False 4. The maximum temperature tomorrow will be 20 degrees. a) True b) False <u>Script:</u> And finally the weather forecast. Tonight it will be cold and cloudy in most parts of the country. The temperature will be around 11 degrees above zero. The wind will be strong overnight. Tomorrow the sky will be clear. The day will be sunny and hot all over. The temperature in the South will reach 23 degrees in the afternoon, but lower in the North. In the evening it will drop to around 15 degrees but still clear and warm. That´s all. Good night. <u>Řešení:</u> 1. True 2. True 3. False 4. False
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy</u>: žák označí, zda výrok je pravdivý či nepravdivý <u>další možné typy úloh</u>: přiřazování správných odpovědí s výběrem, otevřené úlohy s jednoduchou odpovědí, dokončení vět, zápis do formuláře či tabulky, výběr z odpovědí

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním

Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-9-1-03** Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.
Indikátor	**CJA-9-1-03.3** Rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor.
Ilustrační úloha	**Poslouchej a označ**, ve kterém rozhovoru je užit formální jazyk (např. s vyučujícím) a ve kterém neformální (např. při rozhovoru doma). Nahrávku uslyšíš 2x. **Rozhovor 1:** a) formální b) neformální **Rozhovor 2:** a) formální b) neformální **Script 1:** **Malcolm:** Hey, Mum. **Mother:** Yes, Malcolm, what is it? … I´m in a bit of a hurry. **Malcolm:** You know there´s a new nightclub opening in town. **Mother:** No, I don´t. **Malcolm:** Well, it´s going to be fantastic. Everyone´s going to the opening night on Saturday. Is it OK if I go? **Mother:** But your gran´s staying with us this weekend. Can´t you go another time? **Malcolm:** But it´s a special occasion. Mum, … and everybody else is going. **Mother:** Oh, all right … I´ll let you go, if you don´t come back too late. **Script 2:** **Andrea:** Excuse me, Mrs. Moor? **Teacher (woman):** Yes, Andrea. **Andrea:** Would it be all right if I brought you my project next week? **Teacher:** You´ve had an extra week already. **Andrea:** No, I haven´t and I´ve had a cold all week. **Teacher:** OK, but make sure you give it to me on Monday morning. Řešení: 1. b 2. a
Poznámky k úloze	

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-9-1-04** Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu
Indikátor	**CJA-9-1-04.1** V jednoduchých textech rozumí významu klíčových slov.
Ilustrační úloha	**<u>Přečti si text a vyřeš následující úkoly.</u>** Blackbeard was a famous English pirate. He and his friends attacked many ships in the Carribean Sea between 1716 and 1718. Blackbeard was the most dangerous pirate of all. He was a tall man with a big, black beard and he always carried guns and knives with him. He was a very frightening man. The stories about him say he had fourteen wives. He also had four ships. The most famous of these was the Queen Anne´s Revenge. From this ship he and his men attacked other ships and stole foot, gold and guns. British soldiers tried very hard to catch him, but it was difficult. Then, in 1718, the Governor of Virginia promised to give Lieutenant Richard Maynard and his men money if they could kill Blackbeard. When they met him, they shot him, cut off his head and threw his body into the sea. However, his treasure was never found. In fact even today, people are still looking for Blackbeard´s treasure. 1. **Najdi v textu slova opačného významu** easy lost short safe **2. Které slovo z textu znamená:** hair on the face ..... a married woman ..... pistols, rifles, revolvers..... gold, coins, jewellery ..... <u>Řešení:</u> 1. difficult, found, tall, dangerous 2. beard, wife, guns, treasure

Poznámky k úloze	typ úlohy č.1: žák vybere z textu slova opačného významu typ úlohy č.2 : žák najde v textu správná slova typ úlohy č.3: žák najde nesprávně napsané slovo, které mění význam sdělení další možné typy úloh: odpovědi na otázky, výběr z odpovědí Popis textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. zdroj textu: New Project Communicative Ativities, OUP 2006 (text zkrácen a upraven)

<table>
<tr><td>Vzdělávací obor</td><td>Anglický jazyk</td></tr>
<tr><td>Ročník</td><td>9.</td></tr>
<tr><td></td><td>Produktivní řečové dovednosti - psaní</td></tr>
<tr><td>Očekávaný výstup RVP ZV</td><td>CJA-9-2-01
Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy.</td></tr>
<tr><td>Indikátor</td><td>CJA-9-2-01.1
Napíše e-mail související s tématy, která mu jsou blízká, jako kamarádi, rodina, koníčky, škola, prázdniny.</td></tr>
<tr><td>Ilustrační úloha</td><td><u>Jsi na prázdninách.</u>
<u>Napiš email kamarádovi Timovi do Anglie.</u>
<u>V emailu uveď následující informace:</u>
• místo svého pobytu,
• s kým cestuješ,
• jak ti chutná jídlo,
• jaké je počasí,
• co děláš.

<table><tr><td>From:</td><td></td></tr><tr><td>To:</td><td>Tim</td></tr><tr><td colspan="2">Dear Tim,
……
……
……
……
……
……
Love,
…….</td></tr></table>
<u>Možné řešení:</u>
Dear Tim,
It´s great here in Croatia. I´m here with my parents and my sister. The weather is beautiful. It’s very sunny. We´re staying in a hotel near the sea.
I love seafood here. We go swimming and snorkelling every day. We go for a walk every evening.
Love,</td></tr>
</table>

	XYZ
Poznámky k úloze	typ úlohy: žák napíše email dle instrukcí Uvedená ilustrační úloha je založena na volném psaní. Zadání obsahuje body, které žák do své práce zahrne a v jednoduchých větách rozpracuje. další možné typy úloh: volné psaní dopisu nebo pohlednice z prázdnin, dopis (email) o novém (případně nejlepším) kamarádovi nebo o rodině,na téma škola nebo koníčky. Správné řešení posoudí hodnotitel. **Kritéria hodnocení:** 1. **Splnění zadání** **0 - 3 body** (3 – všechny body zadání jsou zmíněny. 2 – většina bodů je zmíněna, 1 – většina bodů není zmíněna, 0 – body nejsou zpracovány) 2. **Slovní zásoba a pravopis** **0 - 3 body** (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění) 3. **Gramatika** **0 - 3 body** (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění) **Celkem: 9 bodů**

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-9-2-02** Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.
Indikátor	**CJA-9-2-02.1** Na základě výchozího textu napíše několik vět o sobě.
Ilustrační úloha	**Přečti si inzerát, ve kterém Peter hledá kamaráda/kamarádku k dopisování na internetu.** **Penfriend Wanted** **Name:** Peter Brown **Email:** pbrown@zmail.nz **From:** Dunedin, New Zealand **Age:** 15 **Gender:** male **Occupation:** school student **Languages:** I can speak English and French. I´m not very good at French. **Sports / hobbies:** My interests are music, reading and sport. I like basketball. It´s a fantastic game. I´m in the basketball club at my school, Cook High School. I love reading fantasy books. **Favourities:** My favourite school subject is P.E. I love *The Cranberries* and Sheryl Crow. I hate Britney Spears! I like the *Lord of the Rings* films and I love Liv Tyler! My favourite writer is J.R.R. Tolkien. **Comments:** I want to find a penfriend (age: 15-17) from Europe. Please email me soon! **Napiš inzerát, ve kterém hledáš kamaráda/kamarádku k dopisování na internetu. Napiš o sobě a svých zájmech.**

	Penfriend Wanted **Name:** …….. **Email:** ……..@..... **From:** ……. **Age:** …… **Gender:** …….. **Occupation:** ..... **Languages:** …… …… …… …… …… …… …….. **Sports/hobbies:** …… …… …… …….. …… …….. …… …….. **Favourities:** …… …….. …… …… …… …… …… …… **Comments:** …… …… …… ……. Please email me soon!
Poznámky k úloze	Typ úlohy: žák tvoří krátké sdělení (inzerát) o sobě a svých zálibách na základě vzorového textu a dané osnovy. Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. Zdroj textu: upravený text (New Opportunities Elementary, Students´ Book, Pearson/Longman 2008) Správné řešení posoudí hodnotitel. **Kritéria hodnocení:**

	4. **Splnění zadání** **0 - 3 body** (3 – všechny body zadání jsou zmíněny. 2 – většina bodů je zmíněna, 1 – většina bodů není zmíněna, 0 – body nejsou zpracovány) 5. **Slovní zásoba a pravopis** **0 - 3 body** (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění) 6. **Gramatika** **0 - 3 body** (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění) **Celkem: 9 bodů**

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-9-2-02** Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.
Indikátor	**CJA-9-2-02.2** Písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky.
Ilustrační úloha	**<u>Přečti si email od anglicky mluvícího kamaráda, který pobývá v naší zemi.</u>** **From:** Rob **To:** Hi there, Thanks for your invitation. I´d love to come to your party – but a few questions. What time does it start? Where is it? What shall I bring? Can I bring a friend? I´ve got a French friend staying at the moment. See you. Rob **<u>Napiš kamarádovi email, ve kterém odpovíš na otázky.</u>** **From:** **To:** Rob Hi Rob, ……. ……. ……. …….

	…… See you there! ……. <u>Možné řešení.</u> Hi Rob, Of course you can bring a friend. The party starts at about 7 p.m. We´re having a barbecue at my house. You don´t have to bring anything – but some sausages would be great. See you there! XYZ
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> žák sestaví jednoduché písemné sdělení (email) jako reakci na krátké písemné sdělení obsahující otázky týkající se známého tématu. <u>další možné typy úloh:</u> písemné sdělení se může týkat dalších známých témat, např. hudba, sport, filmy, škola. Uvedená ilustrační úloha je založená na volném psaní. Úloha je usnadněna tím, že žák reaguje na otázky. Správné řešení posoudí hodnotitel.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-9-2-03** Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace.
Indikátor	**CJA-9-2-03.1** Písemně shrne hlavní myšlenky jednoduchého a krátkého textu nebo konverzace.
Ilustrační úloha	**<u>Přečti si rozhovor a napiš šest vět o Petrovi a jeho rodině.</u>** Peter is calling his friend, Anna. **Anna** Hello? This is Anna Vanek. **Peter** Hi, Anna. This is Peter from London. How are you? **Anna** Peter! It´s great to hear from you. I´m fine. How are you? **Peter** We´re all fine. My sister Sonia isn´t here but she sends her best wishes. You know, it´s her first day back at university**.** **Anna** That´s great. When are you going to visit us here, in Prague?

	Peter Well, I´m phoning about that. How about next month? I can take two weeks´ holiday in November. **Anna** That´s fine. We could go sightseeing every day. I know you are interested in history and arts. **Peter** That sounds fantastic! I´ve never been to Prague. I´m looking forward to my visit. **0 Peter is from London.** 1 …….. 2 …….. 3 …….. 4 …….. 5 …….. 6 …… Možné řešení: Peter is from London. He´s got a friend in Prague. Her name´s Anna Vanek. He´s got a sister. Her name is Sonia. She studies at university. Peter is going to visit Anna in Prague. He can take two weeks´ holiday in November. He´s interested in history and arts. He´s never been to Prague.
Poznámky k úloze	typ úlohy: žák shrne v krátkých větách to, co se z rozhovoru dozvěděl o Petrovi a jeho rodině další možné typy úloh: žák shrne hlavní myšlenky slyšeného jednoduchého textu nebo konverzace. Popis jednoduchého výchozího textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. Zdroj textu: upravený text (New Opportunities Elementary,Language Powerbook, Pearson/Longman 2008) Správné řešení posoudí hodnotitel. **Kritéria hodnocení:** 7. **Vyjádření myšlenek** **0 - 6 bodů** (1 bod za správnou myšlenku) 8. **Slovní zásoba a pravopis** **0 – 6 bodů** (1 bod za každou větu, pokud chyby ve slovní zásobě a pravopisu neztěžují porozumění) 9. **Gramatika** **0 - 6 b**odů (1 bod za každou větu, pokud chyby v gramatice zásadním způsobem nemění myšlenku) **Celkem: 18 bodů**

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-9-2-04** Vyžádá jednoduchou informaci.
Indikátor	**CJA-9-2-04.1** Vyžádá písemně informaci/informace týkající se známých témat.
Ilustrační úloha	**<u>Přečti si tento krátký vzkaz od kamaráda. Některá slova jsou nečitelná.</u>** Hi, There´s a good film on at the xxxxxxxx. It´s an action film with Bruce Willis! It´s on at xxxxxxxxx o´clock. The tickets cost xxxxxxx. Would you like to come and see it with me this xxxxxxx? It´s easy to get there on the bus. David

Napiš kamarádovi email a požádej ho o chybějící informace.

From:	
To:	David

Hi David,
……
……
……
……
……

See you.

……

Možné řešení:
Hi David,
Thanks for your invitation. I´d love to come but some words in the note are difficult to read. I have a few questions. Where is the film on? What time is the film on? How much are the tickets? When can we see the film?

See you.

XYZ

Poznámky k úloze

typ úlohy: žák odpoví na vzkaz dle zadání

Uvedená ilustrační úloha je založena na volném psaní, zahrnuje poděkování za pozvání, žák pomocí otázek žádá o chybějící informace.

další možné typy úloh: žák reaguje na inzerát nabízející k prodeji sportovní vybavení, např. lyže, sportovní tašku, kolečkové brusle. Požádá o informace, které se v inzerátu nedozvěděl (popřípadě si domluví schůzku).

Správné řešení posoudí hodnotitel.
Kritéria hodnocení:

1. **Splnění zadání** **0 - 3 body** (3 – všechny informace jsou vyžádány. 2 – většina informací je vyžádána, 1 – většina informací není vyžádána, 0 – informace nejsou vyžádány)

2. **Slovní zásoba a pravopis** **0 - 3 body** (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují

	porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění) 3. **Gramatika** **0 - 3 body** (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění) **Celkem: 9 bodů**

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	**CJA-9-2-04** Vyžádá jednoduchou informaci.
Indikátor	**CJA-9-2-04.2** Písemně sestaví zdvořilou žádost. nový indikátor
Ilustrační úloha	**Jsi o prázdninách v Anglii na jazykovém kurzu. O víkendu chceš hrát tenis. Napiš anglickému kamarádovi Samovi email a požádej ho zdvořile o zapůjčení rakety a tenisových míčků. Poděkuj mu za pomoc.** **From:**

	To: Sam Hi Sam, …… …… …… …… …… …….. …… <u>Možné řešení:</u> Hi Sam, This weekend I´ve got a tennis game but I haven´t got a tennis racket. Could I borrow yours, please? I also need tennis balls. Have you got any? Thanks for your help. XYZ
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy</u>: žák napíše zdvořilou žádost o zapůjčení sportovního vybavení. Uvedená ilustrační úloha je založena na volném psaní, obsahuje zdvořilou žádost a poděkování za pomoc. <u>další možné typy úloh</u>: volné psaní – žádost o zapůjčení knihy, fotoaparátu, helmy, mapy, atd. Správné řešení posoudí hodnotitel.

RVP ZV – CIZÍ JAZYK

1. stupeň – 2. období (5. ročník)

UČIVO

(slouží ke specifikaci obsahu a rozsahu očekávaných výstupů nebo indikátorů)

Typy textů[4]

formulář, blahopřání, pozdrav, krátký neformální dopis, email, pozvánka, sms, vzkaz, pohlednice např. z prázdnin, žádost, omluva, popis, návod, nápis, jízdní řád, leták, plakát, pokyn, příkaz, říkanka, básnička a písnička, pohádka, komiks

Tematické okruhy

domov, rodina, škola a vyučovací předměty, volný čas a zájmová činnost, město a venkov, názvy povolání, lidské tělo, čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce, oblékání, nákupy, jídlo a potraviny, příroda, roční období a počasí, tradice a zvyky, svátky, základní důležité zeměpisné údaje, děti a mládež v jiných zemích Evropy

Slovní zásoba ve vztahu k tematickým okruhům

Jazykové prostředky

- základní fonetické znaky, základní pravidla výslovnosti slov, pravopis osvojených slov a tvarů
- množné číslo podstatných jmen, člen určitý, neurčitý, přídavná jména (základní a přivlastňovací), zájmena (osobní, přivlastňovací, tázací, ukazovací), číslovky (základní, řadové), základní předložky místa a času
- slovesa to be, have, can a známá plnovýznamová slovesa v přítomném čase (prostý a průběhový), rozkazovací způsob
- věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě, otázky s „who/what/when/where/how/why“, vazba there is/ there are

Poznámky:

1) Očekávané výstupy z RVP ZV, které jsou rozpracovány do jednotlivých indikátorů, jsou vyznačeny tučným písmem.
2) Netestovatelné očekávané výstupy z RVP ZV včetně rozpracovaných indikátorů jsou vyznačeny odlišnou barvou.

[4] Všechny uvedené typy textů jsou přiměřené úrovni A1 a odpovídají věkové kategorii žáků. Jsou zde uvedeny takové typy textů, které se týkají specifických komunikačních situací. Základní typy textů, které jsou obsaženy v indikátorech, např. otázka, odpověď, dialog, zde uvedeny nejsou. S těmito typy textů se operuje ve větné skladbě, proto se mohou také objevit v jazykových prostředcích.

RVP ZV, CJ, 1. stupeň
(Č=čtení s porozuměním, PO=poslech s porozuměním, P=psaní, M=mluvení)

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
CJ-5-2-01 **Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.** **Č** CJ-5-2-01.1 V textech vyhledá požadované informace. **Č** CJ-5-2-01.2 Rozumí krátkým pokynům v textu. **PO** CJ-5-2-01.3 Rozumí známým slovům a základním větám, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně. **PO** CJ-5-2-01.4 Rozumí základním číselným údajům. **PO** CJ-5-2-01.5 Rozumí pokynům učitele.
CJ-5-2-02 **Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.** **Č** CJ-5-2-02.1 V textech s vizuální oporou porozumí hlavní myšlence. **Č** CJ-5-2-02.2 Vyhledá informace k tématu v časopise nebo na webové stránce a tyto informace využije. **PO** CJ-5-2-02.3 Rozumí obsahu a smyslu ústních sdělení a otázek, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.
CJ-5-2-03 **Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu.** **Č** CJ-5-2-03.1 Srozumitelně vyslovuje čtený text obsahující známou slovní zásobu.
CJ-5-2-04 **Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.** **Č** CJ-5-2-04.1 V textech vyhledá požadované informace. **Č** CJ-5-2-04.2 Vytvoří odpověď na otázku týkající se textu.

CJ-5-2-05 **Používá dvojjazyčný slovník.** **Č** CJ-5-2-05.1 Vyhledá neznámé slovo v anglicko-české i česko-anglické části slovníku.
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
CJ-5-3-01 **Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.** **P** CJ-5-3-01.1 Napíše blahopřání, pohlednici nebo krátký neformální email kamarádovi. **P** CJ-5-3-01.2 Sestaví gramaticky a formálně správně odpověď na sdělení. **P** CJ-5-3-01.3 Vyplní osobní údaje ve formuláři.
CJ-5-3-02 **Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace.** **P** CJ-5-3-02.1 Písemně převypráví obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy. **P** CJ-5-3-02.2 Shrne písemně obsah krátké slyšené konverzace. M CJ-5-3-02.3 Ústně převypráví obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy. M CJ-5-3-02.4 Shrne ústně obsah krátké slyšené konverzace.
CJ-5-3-03 **Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.** **Č** CJ-5-3-03.1 Svými slovy vyjádří smysl textu.
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
CJ-5-4-01 **Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci.** **M** CJ-5-4-01.1 Na základě reálné situace jednoduše reaguje v zadané roli, pozdraví, zeptá se a odpoví na otázky, rozloučí se. **M** CJ-5-4-01.2 Mluví o tom, co má a nemá rád, co se mu líbí a nelíbí.

2. stupeň (9.ročník)

UČIVO
(slouží ke specifikaci obsahu a rozsahu očekávaných výstupů nebo indikátorů)

Typy textů[5]
oslovení, pozdrav, reakce na oslovení, přivítání, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, formální a neformální žádost, návrh a nabídka, zpráva, přání, souhlas/nesouhlas, telefonování, osobní dopis, email, formulář, dotazník, detailní popis osoby, věci a události, příkaz, zákaz a rada, recept, referát, ilustrovaný příběh, komiks, adaptované literární dílo

Tematické okruhy
domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a zájmová činnost, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, vnitřní a vnější charakteristika člověka, různé stravovací návyky, město, nákupy a móda, příroda a životní prostředí, počasí, člověk a společnost, volba povolání, moderní technologie a média, zeměpisné údaje, cestování, problémy mládeže

Slovní zásoba ve vztahu k tematickým okruhům

Jazykové prostředky
- fonetický přepis slov, základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek, frázování, slovní a větný přízvuk, výška a síla hlasu, tempo řeči; fonetická transkripce
- člen určitý a neurčitý, abstraktní podstatná jména, stupňování přídavných jmen, pořadí rozvíjejících přídavných jmen, zájmena (osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací, vztažná, neurčitá a jejich složeniny), číslovky (řadové), příslovce (neurčitá), tvoření a stupňování příslovcí, předložky místa a času, spojovací výrazy
- slovesné časy – přítomný prostý, průběhový, minulý prostý, průběhový, vyjadřování budoucnosti, předpřítomný čas prostý, modální slovesa, rod činný a trpný, podmiňovací způsob, základní slovesné vazby
- stavba věty, druhy vět dle postoje mluvčího (tvorba otázek a záporu)
- pravopis – psaní malých a velkých písmen, dělení slov, pravidla interpunkce

Poznámky:
3) Očekávané výstupy z RVP ZV, které jsou rozpracovány do jednotlivých indikátorů, jsou vyznačeny tučným písmem.
4) Netestovatelné očekávané výstupy z RVP ZV včetně rozpracovaných indikátorů jsou vyznačeny odlišnou barvou.

[5] Všechny uvedené typy textů jsou přiměřené úrovni A2 a odpovídají věkové kategorii žáků. Jsou zde uvedeny takové typy textů, které se týkají specifických komunikačních situací. Základní typy textů, které jsou obsaženy v indikátorech, např. otázka, odpověď, dialog, zde uvedeny nejsou. S těmito typy textů se operuje ve větné skladbě, proto se mohou objevit v jazykových prostředcích.

RVP ZV, CJ, 2. stupeň

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
CJ-9-1-01 **Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu.** **Č** CJ-9-1-01.1 Při výslovnosti užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti promluvy přiměřeného rozsahu.
CJ-9-1-02 **Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.** **Č** CJ-9-1-02.1 Rozumí obsahu krátkých textů a s využitím vizuální opory obsahu neadaptovaných textů. **Č** CJ-9-1-02.2 V textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky. **Č** CJ-9-1-02.3 Pracuje s autentickými materiály pro vyhledání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií.
CJ-9-1-03 **Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.** **PO** CJ-9-1-03.1 Rozumí zřetelně vyslovovanému vyprávění a konverzaci o běžných tématech. **PO** CJ-9-1-03.2 Rozumí důležitým informacím v krátkých nahrávkách. **PO** CJ-9-1-03.3 Rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor.
CJ-9-1-04 **Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu.** **Č** CJ-9-1-04.1 V textech rozumí významu klíčových slov.
CJ-9-1-05 **Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku.** **Č** CJ-9-1-05.1 Využívá různé slovníkové příručky, samostatně pracuje s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem.
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
CJ-9-2-01 **Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy.**

P CJ-9-2-01.1
Sestaví písemné sdělení související s tématy, která mu jsou blízká, jako kamarádi, rodina, koníčky, škola.
M CJ-9-2-01.2
Ústně popíše sebe, svou rodinu, svou školu, známá místa a předměty.

CJ-9-2-02
Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.

P CJ-9-2-02.1
Opisem vyjádří větu či krátký text.
P CJ-9-2-02.2
Písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky.

CJ-9-2-03
Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace.

P CJ-9-2-03.1
Písemně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace.
M CJ-9-2-03.2
Ústně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace.

CJ-9-2-04
Vyžádá jednoduchou informaci.

P CJ-9-2-04.1
Vyžádá písemně informaci týkající se známých témat a poděkuje za ni.
M CJ-9-2-04.2
V reálných situacích si vyžádá informaci a při neporozumění klade doplňující otázky.

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

CJ-9-3-01
Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích.

M CJ-9-3-01.1
S kamarády se domluví na společném programu (co, kdy a kde budou dělat).
M CJ-9-3-01.2
Vyjadřuje se o současných a minulých hypotetických situacích.
M CJ-9-3-01.3
Adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích, např. v obchodě, ve škole, v hovoru s kamarádem.